Proiect UE

Proiect de Lege
pentru modificarea Legii nr. 845/1992
cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta Lege asigură alinierea cadrului național la Recomandarea Consiliului din 27 noiembrie 2023 privind dezvoltarea condițiilor-cadru ale economiei sociale (C/2023/1344), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria C, în 29 noiembrie 2023 și la Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Construirea unei economii în serviciul cetățenilor: un plan de acțiune pentru economia socială", COM(2021) 778 final, CELEX 52021DC0778.

Art. I. – Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi (Monitorul Parlamentului, 1994, nr. 2, art. 33), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În textul introductiv, primul enunț va avea următorul cuprins:

„Prezenta lege stabilește principiile juridice, organizatorice și economice ale activității de întreprinzător, reglementează formele de organizare și funcționare a întreprinderilor și stabilește cadrul juridic general pentru dezvoltarea economiei sociale."

2. La articolul 1, punctul 1^1 va avea următorul cuprins:

„1^1. Antreprenoriatul social este o activitate de antreprenoriat al cărei scop principal îl constituie realizarea unor obiective sociale și/sau de mediu, desfășurată în condițiile capitolului VI^1. Prevederile capitolelor I–VI se aplică activității de antreprenoriat social în măsura în care nu contravin prevederilor capitolului VI^1."

3. La articolul 13, după punctul 1 se introduce punctul 1^1 cu următorul cuprins:

„1^1. Prin derogare de la pct. 1, asociațiile obștești și fundațiile pot desfășura activitate de antreprenoriat în condițiile capitolului VI^1 și cu respectarea legislației aplicabile organizațiilor necomerciale."

4. Capitolul VI^1 va avea următorul cuprins:

Capitolul VI[1]
ECONOMIA SOCIALĂ ŞI ÎNTREPRINDEREA SOCIALĂ

Articolul 36[1]. Economia socială

1. Economia socială reprezintă ansamblul entităților de drept privat, autonome, care furnizează bunuri și/sau servicii membrilor lor ori societății și care funcționează conform următoarelor principii:

a) prevalența persoanelor, precum și a scopurilor sociale și/sau de mediu, asupra obținerii și distribuirii profitului;

b) reinvestirea tuturor sau a majorității profiturilor și excedentelor pentru realizarea scopurilor sociale și/sau de mediu și desfășurarea activităților în interes colectiv sau general al societății;

c) guvernanța democratică sau participativă.

2. Economia socială contribuie la realizarea unor obiective sociale și de mediu, inclusiv prin promovarea incluziunii sociale, ocupării forței de muncă, dezvoltării locale și durabile, inovării sociale și tranziției verzi și digitale.

3. Entități ale economiei sociale sunt entitățile de drept privat care îndeplinesc principiile prevăzute la alin. (1), inclusiv întreprinderile sociale, societățile comerciale, cooperativele, asociațiile obștești, fundațiile, instituțiile private și alte entități prevăzute de lege.

4. Apartenența la economia socială este determinată de respectarea principiilor prevăzute la alin. 1 al prezentului articol și nu rezultă exclusiv din forma juridică a entității.

5. Entitățile economiei sociale pot desfășura activități în orice domeniu permis de lege, cu respectarea legislației aplicabile formei lor juridice și a reglementărilor sectoriale relevante.

Articolul 36[2]. Întreprinderea socială și întreprinderea socială de inserție

1. Întreprinderea socială este entitatea de drept privat care furnizează bunuri și/sau servicii în mod antreprenorial, în conformitate cu principiile prevăzute la art. 36[1] punctul 1, având drept scop principal al activității sale realizarea unor obiective sociale și/sau de mediu și care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 36[3].

2. Calitatea de întreprindere socială nu constituie o formă organizatorico-juridică distinctă.

3. Organizațiile necomerciale pot avea calitatea de întreprindere socială în condițiile prezentului capitol și cu respectarea legislației aplicabile organizațiilor necomerciale. Dobândirea calității de întreprindere socială nu modifică forma juridică și natura necomercială al acestora.

4. Întreprinderea socială de inserție este întreprinderea socială care are ca scop principal integrarea socio-profesională, prin încadrarea în muncă, a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației.

Articolul 36[3]. Condițiile pentru recunoașterea calității de întreprindere socială și de întreprindere socială de inserție

1. Calitatea de întreprindere socială o poate avea entitatea de drept privat care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) stipulează expres în actul de constituire că scopul principal al activității economice îl constituie realizarea unor anumite obiective sociale și/sau de mediu;

b) desfășoară activitatea economică în vederea realizării scopului prevăzut la lit. a);

c) limitează distribuirea către fondatori, asociați sau membri și reinvestește sau utilizează cel puțin 90% din profit și, după caz, din excedent pentru realizarea scopului social și/sau de mediu ori pentru dezvoltarea activității economice destinate realizării acestui scop;

d) prevede și aplică mecanisme de guvernanță democratică sau participativă, corespunzătoare formei sale juridice;

e) prevede, cu respectarea legislației aplicabile formei juridice, că patrimoniul rămas după satisfacerea creanțelor creditorilor și executarea celorlalte obligații legale se utilizează în scopuri sociale și/sau de mediu și, după caz, se transmite unei entități cu scopuri similare, în condițiile legii.

2. Calitatea de întreprindere socială de inserție o poate avea întreprinderea socială care, suplimentar la condițiile prevăzute la alin.1:

a) menținerea în rândul personalului angajat a unei ponderi de cel puțin 30% a persoanelor provenite din categoriile vulnerabile ale populației, iar timpul de muncă prestat de aceste persoane reprezintă cel puțin 30% din timpul total de muncă aferent personalului angajat.

b) stipulează expres în actul de constituire integrarea socio-profesională, prin încadrarea în muncă, a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației drept scop principal al activității sale.

3. Modul de aplicare a condițiilor prevăzute la prezentul articol se stabilește de Guvern.

Articolul 36⁴. Înregistrarea calității de întreprindere socială și de întreprindere socială de inserție

1. Entitatea care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la art. 36³ alin. 1 lit. a), c)-e) poate solicita înscrierea în registrul de stat a mențiunii „întreprindere socială”.

2. Întreprinderea socială care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la art. 36³ alin. (2) lit. a) și b) poate solicita înscrierea în registrul de stat a mențiunii „întreprindere socială de inserție”.

3. Înscrierea mențiunii privind calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție nu constituie, prin ea însăși, temei pentru acordarea unui drept, avantaj sau măsuri de sprijin public.

4. Înscrierea, modificarea și radierea mențiunii se efectuează în cadrul procedurilor de înregistrare de stat, inclusiv prin mijloace electronice, în condițiile legislației privind înregistrarea de stat.

5. Entitatea poate solicita radierea mențiunii de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție, după modificarea corespunzătoare a actului de constituire.

Articolul 36⁵. Verificarea condițiilor pentru acordarea măsurilor de sprijin

1. În cazul în care acordarea unui drept, avantaj sau măsuri de sprijin public este condiționată de calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție, autoritatea sau instituția care acordă ajutorul de stat verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 36³, precum și a condițiilor stabilite pentru măsura respectivă.

2. Verificarea se efectuează pentru perioada și în condițiile stabilite de actele normative care reglementează măsura de sprijin respectivă.

3. La efectuarea verificării, autoritățile și instituțiile publice utilizează cu prioritate datele disponibile în registrele și sistemele informaționale de stat și nu solicită entității informațiile deținute de alte autorități sau instituții publice, dacă accesul la acestea poate fi asigurat în condițiile legii.

4. În cazul în care măsura de sprijin a fost obținută prin prezentarea unor informații false sau prin nerespectarea condițiilor în baza cărora aceasta a fost acordată, întreprinderea se exclude temporar de la accesarea măsurii respective.

5. În cazul prevăzut la alin. (4), măsurile privind suspendarea, excluderea sau recuperarea sprijinului se aplică în condițiile și procedurile stabilite de actul normativ care reglementează măsura de sprijin.

6. Constatarea neîndeplinirii condițiilor pentru acordarea unei măsuri de sprijin nu determină radierea mențiunii privind calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție din registrul de stat.

7. În cazul constatării neîndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 36^3, entitatea este notificată în scris și i se acordă un termen rezonabil pentru remedierea neconformității, dacă natura acesteia permite remedierea.

8. Dacă neconformitatea nu este remediată în termenul acordat sau dacă aceasta nu poate fi remediată, autoritatea sau instituția competentă dispune, în condițiile stabilite de Guvern, inițierea procedurii de radiere a mențiunii privind calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție din registrul de stat.

9. Decizia privind constatarea neconformității și radierea mențiunii se motivează și poate fi contestată în condițiile legii.

10. Pierderea calității de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție nu determină, prin ea însăși, recuperarea măsurilor de sprijin acordate anterior, dacă actele normative care reglementează măsura respectivă nu prevăd altfel și dacă sprijinul a fost obținut și utilizat cu respectarea condițiilor aplicabile.

Articolul 36^6. Politica de stat în domeniul economiei sociale

1. Guvernul asigură integrarea obiectivelor privind dezvoltarea economiei sociale în documentele de politici publice relevante și aprobă măsurile necesare pentru dezvoltarea acesteia, inclusiv în domeniile dezvoltării antreprenoriatului, ocupării forței de muncă, educației și formării profesionale, inovării, dezvoltării regionale, economiei circulare și cooperării internaționale.

2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special:

a) promovarea incluziunii sociale, a egalității de șanse, inclusiv a egalității de gen, și reducerea inegalităților;

b) integrarea pe piața muncii a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației și crearea locurilor de muncă;

c) dezvoltarea competențelor și facilitarea accesului la educație și formare;

d) furnizarea bunurilor și serviciilor destinate satisfacerii unor nevoi sociale și/sau de mediu, inclusiv a serviciilor de interes general;

e) facilitarea accesului entităților economiei sociale la finanțare, piețe și achiziții publice, inclusiv prin promovarea achizițiilor publice responsabile social;

f) dezvoltarea capacităților entităților economiei sociale și a competențelor antreprenoriale în domeniul economiei sociale;

g) promovarea ocupării forței de muncă, a locurilor de muncă de calitate și a incluziunii sociale;

h) promovarea inovării sociale;

i) dezvoltarea economiei sociale la nivel local, regional și național, inclusiv prin integrarea acesteia în politicile de dezvoltare economică, socială și regională;

k)contribuția, în condițiile legislației, la tranziția verde și digitală, la dezvoltarea economiei circulare și la utilizarea eficientă a resurselor;

l) promovarea cooperării dintre entitățile economiei sociale, întreprinderi și alte organizații, inclusiv prin dezvoltarea parteneriatelor, integrarea entităților economiei sociale în lanțurile valorice și în lanțurile scurte de aprovizionare;

m) creșterea vizibilității economiei sociale și îmbunătățirea datelor privind dezvoltarea acesteia;

n) promovarea cooperării internaționale, regionale și transfrontaliere și facilitarea accesului entităților economiei sociale la programe, proiecte, rețele, expertiză și surse de finanțare externe.

p) facilitarea accesului și orientarea entităților economiei sociale către programe, instrumente și surse de finanțare publice, naționale și internaționale, inclusiv prin informarea acestora cu privire la autoritățile și instituțiile responsabile de gestionarea fondurilor;

3. Autoritățile administrației publice consultă și implică, în condițiile legii, entitățile economiei sociale și organizațiile reprezentative ale acestora la elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice în domeniul economiei sociale.

4. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării este autoritatea administrației publice centrale responsabilă de elaborarea și coordonarea politicii de stat în domeniul economiei sociale.

5. Pentru coordonarea implementării politicii de stat în domeniul economiei sociale, Guvernul poate desemna, în cadrul autorității administrației publice centrale responsabile, un coordonator în domeniul economiei sociale, ale cărui atribuții se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

6. Agenția Servicii Publice, Serviciul Fiscal de Stat și Biroul Național de Statistică furnizează, în limitele competențelor lor, datele statistice și administrative necesare monitorizării dezvoltării economiei sociale.

7. Monitorizarea dezvoltării economiei sociale cuprinde, în special:

a) numărul și structura entităților economiei sociale și a întreprinderilor sociale;

b) numărul persoanelor încadrate în muncă, inclusiv al persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației încadrate în întreprinderile sociale de inserție;

c) indicatorii economici privind activitatea întreprinderilor sociale;

d) datele privind reinvestirea profitului și a excedentului;

e)măsurile de sprijin public acordate, beneficiarii acestora, valoarea și sursele finanțării, precum și rezultatele și impactul acestora;

f) accesul entităților economiei sociale la diferite forme de finanțare și principalele dificultăți identificate în accesarea acestora.

g) contribuția economiei sociale la ocuparea forței de muncă, incluziunea socială și dezvoltarea locală;

h) rezultatele și, după caz, impactul social al activității entităților economiei sociale, prin indicatori proporționali cu dimensiunea, natura activității și capacitatea acestora.

8. În condițiile legii, entităților economiei sociale nu li se solicită prezentarea informațiilor disponibile autorităților și instituțiilor publice din registrele de stat, sistemele informaționale și raportările administrative sau statistice existente.

9. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării elaborează și publică anual raportul privind dezvoltarea economiei sociale, care cuprinde informații privind evoluția economiei sociale, rezultatele măsurilor publice de susținere și principalele probleme și recomandările privind dezvoltarea economiei sociale

Articolul 36[7]. Mecanism instituțional de dialog

(1) În scopul asigurării dialogului dintre autoritățile administrației publice și entitățile economiei sociale, autoritatea administrației publice centrale responsabilă poate institui, în condițiile legii, grupuri de lucru, consilii consultative sau alte mecanisme de dialog.

(2) În cadrul mecanismelor prevăzute la alin. (1) pot participa reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, ai entităților economiei sociale, ai organizațiilor reprezentative ale acestora, ai mediului academic, ai partenerilor de dezvoltare și ai altor organizații relevante.

(3) Mecanismele de dialog pot contribui la elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice și a măsurilor de sprijin în domeniul economiei sociale.

Articolul 36[8]. Măsurile de susținere a economiei sociale

1. Statul contribuie la dezvoltarea economiei sociale prin crearea condițiilor necesare pentru activitatea entităților economiei sociale și poate acorda acestora măsuri de sprijin în condițiile legii.

2. Măsurile de sprijin pot include:

a) instrumente de finanțare, garantare și alte instrumente financiare, inclusiv produse de finanțare adaptate caracteristicilor și necesităților entităților economiei sociale;

b) servicii de informare, consultanță, instruire, mentorat, coaching, incubare, accelerare și pregătire pentru investiții, destinate dezvoltării capacităților și afacerilor entităților economiei sociale;

c) măsuri de facilitare a accesului la piețe și la achizițiile publice, în condițiile legislației privind achizițiile publice;

e) măsuri de susținere a ocupării și integrării socio-profesionale a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației;

f) măsuri de susținere a inovării sociale, transformării digitale, eficienței energetice, protecției mediului și economiei circulare, în condițiile legislației;

g) facilitarea accesului entităților economiei sociale la spații și alte bunuri proprietate publică, pentru desfășurarea activităților economice și sociale în condițiile legislației privind administrarea și valorificarea proprietății publice;

h) facilități fiscale, în condițiile legislației fiscale;

j) alte măsuri prevăzute de legislație;

k) facilitarea utilizării infrastructurii și a serviciilor de suport pentru antreprenoriat și dezvoltarea economiei sociale, în condițiile legislației;

l) asigurarea accesului la informații privind măsurile de sprijin, programele de finanțare, oportunitățile de dezvoltare a afacerilor, programele de instruire și alte instrumente

disponibile entităților economiei sociale, inclusiv prin mecanisme de informare accesibile tinerilor, femeilor, persoanelor cu dizabilități și altor categorii subreprezentate în activitatea antreprenorială;

3. Autoritățile administrației publice locale pot acorda, în limitele competențelor și mijloacelor disponibile, măsuri de sprijin pentru dezvoltarea economiei sociale la nivel local.

4. Guvernul poate stabili domenii, activități sau categorii de beneficiari prioritare pentru acordarea anumitor măsuri de sprijin, în funcție de obiectivele sociale, economice, teritoriale și de mediu urmărite.

5. Măsurile de sprijin acordate entităților economiei sociale se instituie și se aplică cu respectarea legislației privind ajutorul de stat și ajutorul de minimis

6. Măsuri de sprijin pentru dezvoltarea lanțurilor valorice și a lanțurilor scurte de aprovizionare.

7. Autoritățile administrației publice locale pot desemna, în condițiile legii, un punct de contact pentru economia socială, care poate avea următoarele atribuții:

a) informarea și orientarea entităților economiei sociale cu privire la măsurile de sprijin și oportunitățile de finanțare disponibile;

b) facilitarea cooperării dintre entitățile economiei sociale, autoritățile administrației publice, întreprinderi și alte organizații;

c) sprijinirea identificării și promovării inițiativelor locale de economie socială;
d) facilitarea schimbului de bune practici și a cooperării cu alte autorități locale și regionale;
e) facilitarea accesului la informații privind programele și instrumentele de finanțare naționale și internaționale.

Articolul 36^{9}. Cooperarea în domeniul economiei sociale

1. Autoritățile administrației publice centrale și locale, în limitele competențelor prevăzute de lege, pot coopera., în condițiile legii, pentru promovarea și dezvoltarea economiei sociale, inclusiv prin cooperare interinstituțională, interregională, transfrontalieră și transnațională.
2. Cooperarea poate avea ca obiect, în special:
a) schimbul de experiență și bune practici;
b) dezvoltarea de proiecte și servicii comune;
c) dezvoltarea de rețele și parteneriate;
d) transferul de cunoștințe și soluții inovatoare;
e) dezvoltarea lanțurilor valorice și a piețelor locale și regionale;
f) sprijinirea tranziției verzi și digitale a entităților economiei sociale.

g)măsuri pentru facilitarea parteneriatelor dintre entitățile economiei sociale și întreprinderile din sectorul privat, inclusiv prin programe de mentorat, transfer de cunoștințe, dezvoltarea de proiecte comune și acces la piețe.

3. Autoritățile administrației publice pot participa, în condițiile legii, la programe și proiecte naționale și internaționale destinate dezvoltării cooperării în domeniul economiei sociale.

5. În capitolul VI^{2}:

a) articolul 36^{6} devine articolul 36^{10};

b) articolul 36^{7} devine articolul 36^{11}, iar la punctul 1 textul „articolul 36^{6} punctul 2” se substituie cu textul „articolul 36^{10} punctul 2”;

c) articolul 36^{8} devine articolul 36^{12}.

Art. II. – (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) În termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, Guvernul:

a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

b) va aproba actele normative necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor capitolului VI[1] al Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi.

Vizează:

Ministru, Ministrul Dezvoltării
Economice și Digitalizării **Claudiu-Iulius-Gavril NĂSUI**

Secretarul general al Guvernului **Alexei Buzu**

Anexa nr. 1

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 845/1992
cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de lege elaborat în scopul implementării angajamentelor Republicii Moldova privind armonizarea legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene, în contextul realizării Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere și a obiectivelor stabilite pentru anul 2026, în vederea consolidării cadrului juridic național privind economia socială și antreprenoriatul social. Potrivit clauzei de armonizare prevăzute în proiect, acesta asigură alinierea la Recomandarea Consiliului din 27 noiembrie 2023 privind dezvoltarea condițiilor-cadru ale economiei sociale (C/2023/1344), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria C, la 29 noiembrie 2023. În fundamentarea intervenției este avută în vedere și Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Construirea unei economii în serviciul cetățenilor: un plan de acțiune pentru economia socială”, COM(2021) 778 final, CELEX 52021DC0778.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Cadrul normativ de bază este reprezentat de Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi. Proiectul propune revizuirea obiectului acesteia prin includerea expresă a cadrului juridic general pentru dezvoltarea economiei sociale, redefinirea antreprenoriatului social și introducerea unei derogări care permite asociațiilor obștești și fundațiilor să desfășoare activitate de antreprenoriat în condițiile capitolului VI[1] și cu respectarea legislației aplicabile organizațiilor necomerciale. Necesitatea intervenției rezultă din orientarea proiectului de la o reglementare concentrată pe antreprenoriatul social și întreprinderea socială către un cadru mai larg pentru economia socială, aplicabil entităților de drept privat care respectă principiile stabilite de lege. Proiectul clarifică principiile economiei sociale, categoriile de entități care pot aparține acesteia, raportul dintre forma juridică și apartenența la economia socială, precum și regimul întreprinderilor sociale și al întreprinderilor sociale de inserție. Totodată, proiectul completează cadrul existent prin reguli privind recunoașterea și înregistrarea calității de întreprindere socială, verificarea condițiilor atunci când accesul la un drept, avantaj sau măsură de sprijin public depinde de această calitate, coordonarea politicii de stat, monitorizarea și raportarea anuală, mecanismele instituționale de dialog, măsurile de susținere, punctele de contact la nivel local și cooperarea interinstituțională, interregională, transfrontalieră și transnațională. Recomandarea Consiliului C/2023/1344 pune accent, între altele, pe existența unor cadre de politică și de reglementare favorabile, pe diversitatea formelor juridice, dialogul cu entitățile economiei sociale, accesul la finanțare, piețe și achiziții publice, monitorizarea și vizibilitatea sectorului, precum și integrarea economiei sociale în politicile de ocupare, incluziune, competențe, dezvoltare locală și tranziție verde și digitală. Soluțiile proiectului sunt construite pentru a integra aceste direcții în structura Legii nr. 845/1992. O componentă distinctă a intervenției legislative constă în reformarea mecanismului de recunoaștere și verificare a calității de întreprindere socială și de întreprindere socială de inserție. În locul sistemului actual, bazat pe acordarea unui statut administrativ și verificarea condițiilor pentru menținerea acestuia, proiectul instituie un mecanism întemeiat pe asumarea condițiilor legale de către entitate, iar verificarea materială a condițiilor de eligibilitate de către autoritatea sau instituția competentă se va efectua atunci când se solicită un drept, avantaj sau o măsură de sprijin public. Monitorizarea ulterioară se realizează în raport cu obligațiile aferente sprijinului acordat, potrivit cadrului normativ aplicabil. Astfel, controlul administrativ este orientat

către verificarea utilizării sprijinului public și a rezultatelor urmărite, fără instituirea unei proceduri generale de certificare, reînnoire și supraveghere permanentă a calității de întreprindere socială.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivul general al proiectului constă în instituirea unui cadru juridic coerent și previzibil pentru dezvoltarea economiei sociale, aliniat documentelor Uniunii Europene indicate în proiect și integrat în sistemul național de reglementare a activității de întreprinzător.

Principalele soluții propuse sunt următoarele:

a) revizuirea obiectului Legii nr. 845/1992 prin includerea expresă a cadrului juridic general pentru dezvoltarea economiei sociale;

b) redefinirea antreprenoriatului social prin raportare la realizarea unor obiective sociale și/sau de mediu și la normele capitolului VI[1];

c) permiterea asociațiilor obștești și fundațiilor să desfășoare activitate de antreprenoriat în condițiile capitolului VI[1], cu respectarea legislației aplicabile organizațiilor necomerciale;

d) definirea economiei sociale și stabilirea principiilor sale: prevalența persoanelor și a scopurilor sociale și/sau de mediu asupra obținerii și distribuirii profitului, reinvestirea tuturor sau a majorității profiturilor și excedentelor pentru scopurile sociale și/sau de mediu și guvernanța democratică sau participativă;

e) stabilirea contribuției economiei sociale la incluziune socială, ocuparea forței de muncă, dezvoltare locală și durabilă, inovare socială și tranziție verde și digitală;

f) precizarea categoriilor de entități ale economiei sociale și consacrarea regulii potrivit căreia apartenența la economia socială este determinată de respectarea principiilor legale, nu exclusiv de forma juridică;

g) definirea întreprinderii sociale și a întreprinderii sociale de inserție și stabilirea condițiilor cumulative aferente, inclusiv utilizarea sau reinvestirea a cel puțin 90% din profit și, după caz, din excedent pentru scopul social și/sau de mediu ori pentru dezvoltarea activității economice destinate realizării acestui scop, existența mecanismelor de guvernanță democratică sau participativă și reguli privind destinația patrimoniului rămas după satisfacerea creanțelor creditorilor și executarea celorlalte obligații legale;

h) stabilirea, pentru întreprinderea socială de inserție, a cerinței ca cel puțin 30% din personalul angajat să provină din categoriile vulnerabile ale populației, iar timpul de muncă al acestora să reprezinte cel puțin 30% din timpul total de muncă al personalului angajat, pe perioada stabilită de Guvern;

i) instituirea posibilității de înscriere, modificare și radiere în registrul de stat a mențiunilor „întreprindere socială” și „întreprindere socială de inserție”, inclusiv prin mijloace electronice, fără ca simpla înscriere să constituie temei automat pentru acordarea unui drept, avantaj sau măsuri de sprijin public;

j) stabilirea regulilor de verificare a condițiilor atunci când o măsură de sprijin este condiționată de calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție, utilizarea cu prioritate a datelor din registrele și sistemele informaționale de stat și aplicarea măsurilor de suspendare, excludere sau recuperare în condițiile actului normativ care reglementează sprijinul; constatarea neîndeplinirii condițiilor pentru o măsură de sprijin nu determină, prin ea însăși, radierea mențiunii din registrul de stat;

k) instituirea cadrului de politică publică în domeniul economiei sociale, inclusiv integrarea obiectivelor în documentele de politici relevante, desemnarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării drept autoritate responsabilă, posibilitatea desemnării unui coordonator în domeniu, utilizarea datelor furnizate de Agenția Servicii Publice, Serviciul Fiscal de Stat și Biroul Național de Statistică, monitorizarea prin indicatori și publicarea anuală a raportului privind dezvoltarea economiei sociale;

l) crearea cadrului pentru mecanisme instituționale de dialog – grupuri de lucru, consilii consultative sau alte forme de dialog – cu participarea autorităților publice, entităților economiei sociale, organizațiilor reprezentative, mediului academic, partenerilor de dezvoltare și altor organizații relevante;

m) sistematizarea măsurilor de susținere care pot include instrumente de finanțare și garantare, informare, consultanță și dezvoltare de capacități, facilitarea accesului la piețe și achiziții publice, sprijin pentru ocuparea și integrarea socio-profesională a persoanelor vulnerabile, inovare socială, transformare digitală, eficiență energetică, protecția mediului și economie circulară, acces la bunuri proprietate publică, facilități fiscale, infrastructură și servicii de suport, informarea privind programele și sursele de finanțare, precum și măsuri pentru dezvoltarea lanțurilor valorice și a lanțurilor scurte de aprovizionare, cu respectarea legislației privind ajutorul de stat și ajutorul de minimis;

n) recunoașterea posibilității autorităților administrației publice locale de a acorda măsuri de sprijin în limitele competențelor și mijloacelor disponibile și de a desemna un punct de contact pentru economia socială, cu atribuții de informare, orientare, facilitare a cooperării, promovare a inițiativelor locale și facilitare a accesului la informații privind finanțarea;

o) reglementarea cooperării dintre autoritățile administrației publice centrale și locale pentru dezvoltarea economiei sociale, inclusiv cooperare interinstituțională, interregională, transfrontalieră și transnațională, schimb de bune practici, proiecte și servicii comune, rețele și parteneriate, transfer de cunoștințe, dezvoltarea lanțurilor valorice și parteneriate cu sectorul privat;

p) renumerotarea articolelor capitolului VI[2] potrivit art. I pct. 5 al proiectului și stabilirea unui termen de 6 luni de la publicare pentru intrarea în vigoare, aducerea actelor Guvernului în concordanță cu legea și aprobarea actelor normative necesare punerii în aplicare a capitolului VI[1].

Totodată, precizăm că proiectul de modificare a legii urmărește reformarea mecanismului actual de recunoaștere și verificare a calității de întreprindere socială și de întreprindere socială de inserție, prin renunțarea la procedura administrativă de acordare și menținere a unui certificat.

Potrivit noii abordări, entitatea își asumă respectarea condițiilor stabilite de lege, iar mențiunea înscrisă în Registrul de stat asigură publicitatea acestei asumări, fără a constitui, prin ea însăși, temei pentru acordarea unui drept, avantaj sau măsuri de sprijin public.

Verificarea îndeplinirii condițiilor legale se va realiza de autoritatea sau instituția competentă să acorde măsura de sprijin, atunci când calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție reprezintă o condiție de eligibilitate sau avantaj. Aceeași autoritate sau instituție asigură monitorizarea respectării condițiilor aferente sprijinului acordat, în limitele competențelor și potrivit procedurilor stabilite de actele normative care reglementează măsura respectivă.

Prin urmare, proiectul nu prevede instituirea unui mecanism distinct de control administrativ continuu al menținerii calității de întreprindere socială, dar transferă verificarea materială către mecanismele de administrare și monitorizare a măsurilor de sprijin public.

Această soluție urmărește reducerea sarcinilor administrative, evitarea duplicării verificărilor și concentrarea controlului asupra respectării condițiilor pentru acordarea și utilizarea sprijinului public.

Rezultatele scontate constau în creșterea clarității juridice pentru entitățile economiei sociale, instituirea mecanismelor de coordonare, dialog, monitorizare și cooperare, utilizarea prioritară a datelor administrative existente și crearea cadrului pentru măsuri publice de sprijin. Performanța implementării va putea fi urmărită prin indicatorii prevăzuți de proiect, inclusiv numărul și structura entităților, ocuparea forței de muncă și integrarea persoanelor vulnerabile, indicatorii economici, reinvestirea profitului și excedentului, măsurile de sprijin public, accesul la finanțare și rezultatele sau impactul social al activității.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de fundamentare au fost analizate următoarele opțiuni, având în vedere coerența cadrului juridic, proporționalitatea sarcinilor administrative, posibilitatea utilizării instituțiilor și procedurilor existente și capacitatea de implementare:

1) Menținerea cadrului normativ fără intervenție. Această opțiune nu permite realizarea obiectivului de aliniere urmărit de proiect și nu instituie cadrul propus pentru economia socială, politica de stat, monitorizare, dialog instituțional, cooperare și măsuri de susținere.

2) Reglementarea exclusiv prin acte normative subordonate legii. Opțiunea este insuficientă pentru soluțiile prevăzute de proiect referitoare la definiții și principii, condițiile de recunoaștere, efectele înregistrării, responsabilitățile instituționale și cadrul general al măsurilor de sprijin, care necesită un temei legislativ primar.

3) Adoptarea unei legi distincte privind economia socială. O asemenea soluție ar crea un cadru autonom, însă ar funcționa în paralel cu Legea nr. 845/1992, care conține deja reglementări privind antreprenoriatul social. Această opțiune ar presupune separarea instituțiilor juridice conexe și un efort suplimentar de corelare normativă.

4) Modificarea Legii nr. 845/1992, prin revizuirea și restructurarea capitolului VI[1] și ajustări conexe. Aceasta este soluția reflectată în proiect, întrucât păstrează reglementarea în cadrul legii care guvernează activitatea de întreprinzător și permite integrarea coerentă a economiei sociale, a întreprinderii sociale și a mecanismelor de politică publică și sprijin.

În consecință, proiectul optează pentru modificarea Legii nr. 845/1992 și pentru adoptarea ulterioară, în termenul prevăzut la art. II, a actelor normative necesare punerii în aplicare.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul consolidează rolul sectorului public în coordonarea economiei sociale fără a institui o autoritate publică nouă. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării este desemnat autoritatea administrației publice centrale responsabilă de elaborarea și coordonarea politicii de stat, iar Guvernul poate desemna, în cadrul autorității responsabile, un coordonator în domeniul economiei sociale.

Procedurile de înregistrare de stat vor trebui adaptate pentru înscrierea, modificarea și radierea mențiunilor privind întreprinderea socială și întreprinderea socială de inserție. Agenția Servicii Publice, Serviciul Fiscal de Stat și Biroul Național de Statistică furnizează, în limitele competențelor lor, datele statistice și administrative necesare monitorizării dezvoltării economiei sociale.

Pentru autorități rezultă sarcini privind integrarea obiectivelor economiei sociale în politicile relevante, consultarea și implicarea sectorului, elaborarea actelor de punere în aplicare, verificarea condițiilor aferente măsurilor de sprijin și raportarea anuală. Autoritatea centrală responsabilă poate institui mecanisme de dialog, iar autoritățile administrației publice locale pot acorda măsuri de sprijin în limitele competențelor și mijloacelor disponibile și pot desemna puncte de contact pentru economia socială.

Proiectul urmărește reducerea sarcinii administrative prin utilizarea cu prioritate a informațiilor existente în registrele și sistemele informaționale de stat și prin regula potrivit căreia entităților economiei sociale nu li se solicită informații deja disponibile autorităților și instituțiilor publice în registre, sisteme informaționale ori raportări administrative sau statistice existente.

O modificare esențială constă în reformarea mecanismului administrativ de recunoaștere și verificare a calității de întreprindere socială și de întreprindere socială de inserție. Proiectul renunță la mecanismul de acordare și menținere a statutului prin certificare administrativă, înlocuindu-l cu un sistem bazat pe asumarea condițiilor legale de către entitate, înscrierea mențiunii corespunzătoare în Registrul de stat și verificarea îndeplinirii condițiilor atunci când calitatea respectivă constituie temei pentru accesarea unui drept, avantaj sau măsuri de sprijin public. Verificarea materială a îndeplinirii condițiilor revine autorității sau instituției competente să acorde dreptul, avantajul ori măsura de sprijin, în cadrul procedurilor de evaluare a eligibilității.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Adoptarea proiectului nu instituie, prin ea însăși, obligația de acordare automată a unor finanțări într-un cuantum determinat și nu implică instituirea unor mecanisme noi de finanțare obligatorie din bugetul public. Articolul 36^8 propus prevede posibilitatea acordării măsurilor de sprijin de către stat, în condițiile legii, iar autoritățile administrației publice locale pot acorda asemenea măsuri în limitele competențelor și mijloacelor financiare disponibile.

Măsurile concrete de sprijin vor fi instituite prin acte normative sau programe distincte, în baza fundamentărilor economico-financiare corespunzătoare, cu identificarea surselor de finanțare și respectarea legislației privind ajutorul de stat și ajutorul de minimis.

Totodată, proiectul urmărește eficientizarea utilizării resurselor administrative prin renunțarea la mecanismul de certificare și verificare periodică a condițiilor pentru menținerea calității de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție. Verificarea îndeplinirii condițiilor legale și monitorizarea respectării obligațiilor aferente sprijinului public vor fi realizate de autoritățile și instituțiile competente, în cadrul mecanismelor de administrare a măsurilor respective.

Implementarea proiectului poate necesita adaptarea procedurilor de înregistrare de stat și a mecanismelor de schimb de date și monitorizare, eventualele costuri aferente urmând a fi evaluate și fundamentate în procesul de elaborare a actelor normative subsecvente. Proiectul nu prevede crearea unei autorități publice noi sau a unei structuri distincte pentru certificarea și controlul permanent al întreprinderilor sociale.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Pentru sectorul privat, proiectul revizuiește cadrul juridic de recunoaștere a entităților economiei sociale. Pot face parte din economia socială, în condițiile respectării principiilor prevăzute de proiect, întreprinderile sociale, societățile comerciale, cooperativele, asociațiile obștești, fundațiile, instituțiile private și alte entități prevăzute de lege.

Calitatea de întreprindere socială este accesată la cererea entității care îndeplinește condițiile legale. Pentru entitățile care optează pentru această calitate apar cerințe de conformare privind actul de constituire,

desfășurarea activității în vederea scopului social și/sau de mediu, limitarea distribuirii și utilizarea ori reinvestirea a cel puțin 90% din profit și, după caz, din excedent, mecanismele de guvernanță democratică sau participativă și destinația patrimoniului rămas după satisfacerea creanțelor creditorilor și executarea celorlalte obligații legale. Pentru întreprinderile sociale de inserție se aplică suplimentar pragurile de 30% privind personalul vulnerabil și timpul de muncă al acestuia.

Înscrierea mențiunii în registrul de stat nu generează automat un drept, avantaj sau măsură de sprijin. Cadrul propus permite dezvoltarea unor măsuri privind finanțarea și garantarea, informarea, consultanța și dezvoltarea competențelor, accesul la piețe și achiziții publice, infrastructura și serviciile de suport, accesul la bunuri proprietate publică, facilitățile fiscale, lanțurile valorice și cooperarea cu întreprinderile din sectorul privat, în condițiile legislației aplicabile.

Materialele furnizate nu conțin date suficiente pentru estimarea numărului de entități care vor solicita înscrierea mențiunii de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție. Proiectul instituie însă indicatori de monitorizare care vor permite, după intrarea în vigoare, evaluarea dimensiunii sectorului, a accesului la finanțare și a principalelor dificultăți de implementare.

4.4. Impactul social

Proiectul urmărește promovarea incluziunii sociale, a egalității de șanse, a ocupării forței de muncă și a integrării socio - profesionale a persoanelor din categoriile vulnerabile. Definirea întreprinderii sociale de inserție și criteriul de minimum 30% pentru personalul vulnerabil și timpul de muncă al acestuia creează un reper juridic pentru măsurile de integrare prin muncă.

Sunt avute în vedere, de asemenea, furnizarea de bunuri și servicii pentru satisfacerea unor nevoi sociale și/sau de mediu, dezvoltarea competențelor și accesul la educație și formare, inovarea socială și dezvoltarea locală și regională.

Proiectul prevede monitorizarea anuală, inclusiv a ocupării persoanelor din categoriile vulnerabile, a contribuției economiei sociale la ocupare, incluziune socială și dezvoltare locală, precum și a rezultatelor și, după caz, a impactului social al activității entităților economiei sociale. Efectele concrete vor depinde de măsurile și programele care vor fi instituite ulterior în limitele cadrului legal.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul nu prevede instituirea unui registru nou distinct de date cu caracter personal. Mențiunile privind calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție urmează a fi înscrise în registrul de stat în cadrul procedurilor de înregistrare de stat existente, inclusiv prin mijloace electronice.

Monitorizarea presupune utilizarea datelor statistice și administrative furnizate de Agenția Servicii Publice, Serviciul Fiscal de Stat și Biroul Național de Statistică, inclusiv indicatori privind numărul persoanelor încadrate în muncă și al persoanelor din categoriile vulnerabile angajate în întreprinderile sociale de inserție.

Proiectul stabilește utilizarea cu prioritate a datelor disponibile în registrele și sistemele informaționale de stat și evitarea solicitării repetate a informațiilor deținute de alte autorități sau instituții publice. Prelucrarea datelor necesare implementării urmează a se realiza în limitele competențelor legale și cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, iar raportarea publică va trebui organizată astfel încât să nu genereze colectări sau divulgări nejustificate de date individuale.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul include în mod expres promovarea incluziunii sociale, a egalității de șanse, inclusiv a egalității de gen, și reducerea inegalităților între direcțiile politicilor și măsurilor privind dezvoltarea economiei sociale. Condițiile pentru dobândirea calității de entitate a economiei sociale, întreprindere socială sau întreprindere socială de inserție nu sunt diferențiate în funcție de sex sau gen.

Între măsurile de sprijin este prevăzută asigurarea accesului la informații prin mecanisme accesibile tinerilor, femeilor, persoanelor cu dizabilități și altor categorii subreprezentate în activitatea antreprenorială. Efectele concrete vor depinde de modul de concepere, implementare și monitorizare a măsurilor subsecvente, inclusiv de utilizarea unor indicatori adecvați pentru evaluarea accesului și a rezultatelor.

4.5. Impactul asupra mediului

Obiectivele sociale și/sau de mediu sunt integrate în definirea antreprenoriatului social și a întreprinderii sociale. Proiectul include, între direcțiile politicii de stat, contribuția la tranziția verde și digitală, dezvoltarea economiei circulare și utilizarea eficientă a resurselor.

Măsurile de sprijin pot include susținerea inovării sociale, transformării digitale, eficienței energetice, protecției mediului și economiei circulare, iar cooperarea dintre autorități poate viza și sprijinirea tranziției verzi și digitale a entităților economiei sociale.

Proiectul nu instituie, prin el însuși, obligații tehnice de mediu aplicabile tuturor entităților economiei sociale. Efectele concrete asupra mediului vor depinde de programele, proiectele și măsurile sectoriale dezvoltate ulterior în cadrul legal creat.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Proiectul poate produce efecte asupra dezvoltării locale și regionale, inovării sociale, digitalizării și diversificării modelelor de activitate economică cu scop social și/sau de mediu. Sunt prevăzute mecanisme de cooperare între entitățile economiei sociale, autorități, întreprinderi și alte organizații, inclusiv prin parteneriate, proiecte și servicii comune, transfer de cunoștințe, integrarea în lanțuri valorice și dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare.

Cadrul propus include cooperarea interinstituțională, interregională, transfrontalieră și transnațională, posibilitatea participării autorităților la programe și proiecte naționale și internaționale și orientarea entităților economiei sociale către programe, instrumente și surse de finanțare publice, naționale și internaționale.

Impacturile economice și administrative efective vor depinde de măsurile de finanțare, achiziții, fiscalitate și sprijin adoptate prin acte normative sau programe distincte. În lipsa unor date cantitative în materialele furnizate, nota nu atribuie proiectului efecte valorice sau economice care nu pot fi susținute documentar.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul nu transpune o directivă sau un regulament al Uniunii Europene care să impună o obligație de transpunere în sens tehnic. Potrivit clauzei de armonizare, proiectul asigură alinierea la Recomandarea Consiliului din 27 noiembrie 2023 privind dezvoltarea condițiilor-cadru ale economiei sociale (C/2023/1344) și are în vedere Comunicarea Comisiei COM(2021) 778 final privind planul de acțiune pentru economia socială.

Alinierea este realizată prin soluții naționale privind definițiile și principiile economiei sociale, întreprinderile sociale și întreprinderile sociale de inserție, condițiile de recunoaștere și înregistrare, verificarea accesului la sprijin, politica de stat, monitorizarea și raportarea, dialogul instituțional, măsurile de susținere și cooperarea.

Aspectele sectoriale detaliate privind achizițiile publice, fiscalitatea, ajutoarele de stat, educația, finanțarea sau alte instrumente specializate rămân supuse legislației sectoriale și actelor normative ori programelor care vor institui măsuri concrete. În procesul de definitivare a proiectului, documentația de compatibilitate cu actele și documentele UE indicate în clauza de armonizare urmează a fi menținută coerentă cu textul final al proiectului.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul creează cadrul juridic intern necesar pentru aplicarea direcțiilor indicate în Recomandarea Consiliului C/2023/1344 și în Planul de acțiune al Comisiei pentru economia socială, COM(2021) 778 final.

În acest scop, proiectul instituie o definiție transversală a economiei sociale, recunoaște diversitatea formelor juridice, stabilește criteriile pentru întreprinderile sociale și întreprinderile sociale de inserție, desemnează autoritatea centrală responsabilă de politică, creează mecanisme de monitorizare și raportare bazate pe date administrative și statistice, prevede consultarea și dialogul cu sectorul, stabilește cadrul general pentru măsurile de sprijin, permite desemnarea punctelor de contact locale și reglementează cooperarea dintre autorități și partenerii relevanți.

Actele normative subsecvente prevăzute la art. II vor trebui să detalieze procedurile de aplicare a condițiilor de recunoaștere, elementele operaționale ale înregistrării, verificarea condițiilor aferente măsurilor de sprijin și celelalte aspecte necesare funcționării cadrului instituit prin capitolul VI[1].

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În vederea promovării proiectului în condițiile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul, nota de fundamentare și materialele însoțitoare urmează a fi supuse procedurilor de avizare și consultare publică aplicabile.

În funcție de competențele afectate de soluțiile proiectului, se va solicita avizul, după caz, al Cancelariei de Stat, Ministerului Finanțelor, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, autorităților competente în domeniul achizițiilor publice și protecției datelor cu caracter personal, precum și al altor autorități sau instituții interesate. Având în vedere caracterul de „Proiect UE", documentația va fi transmisă, după caz, și structurii competente pentru examinarea aspectelor de armonizare.

Consultarea publică va include, după caz, autoritățile administrației publice locale și organizațiile reprezentative ale acestora, organizațiile reprezentative ale întreprinderilor sociale, organizațiilor necomerciale și cooperativelor, asociațiile mediului de afaceri, partenerii sociali, mediul academic, partenerii de dezvoltare și alte organizații relevante.

Anunțul de inițiere a proiectului poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-de-initiere-a-procesului-de-elaborare-a-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr-8451/18253

7. Concluziile expertizelor

Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice și expertizei anticorupție în condițiile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul se încorporează în cadrul normativ existent prin modificarea Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi. Sunt modificate textul introductiv, art. 1 și art. 13, este substituit integral capitolul VI^1, iar articolele capitolului VI^2 sunt supuse renumerotării potrivit art. I pct. 5 al proiectului.

Proiectul nu prevede abrogarea altor legi. Art. II stabilește intrarea în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării și obligă Guvernul ca, în același termen, să aducă actele sale normative în concordanță cu noile prevederi și să aprobe actele normative necesare punerii în aplicare a capitolului VI^1.

Pentru implementare vor trebui examinate și, după caz, ajustate actele normative și procedurile administrative privind înregistrarea de stat, aplicarea condițiilor pentru măsurile de sprijin, schimbul de date, monitorizarea și raportarea, coordonarea și dialogul instituțional, precum și instrumentele concrete de susținere. Lista exactă a actelor subsecvente va fi stabilită în procesul de elaborare a măsurilor de punere în aplicare.

Înainte de definitivarea pentru promovare, numerotarea și trimiterile interne ale proiectului trebuie supuse unei corelări tehnico-legislative finale, astfel încât renumerotarea capitolului VI^2 să fie compatibilă cu articolele nou-introduse în capitolul VI^1.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea proiectului presupune, în principal:

a) aducerea, în termenul prevăzut la art. II, a actelor normative ale Guvernului în concordanță cu noile prevederi și aprobarea actelor normative necesare punerii în aplicare a capitolului VI^1;

b) stabilirea, prin actele Guvernului, a modului de aplicare a condițiilor prevăzute la art. 36^3;

c) adaptarea procedurilor de înregistrare de stat, de către autoritatea competentă, pentru înscrierea, modificarea și radierea mențiunilor privind întreprinderea socială și întreprinderea socială de inserție, inclusiv prin mijloace electronice;

d) organizarea de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării a coordonării politicii de stat, a monitorizării și raportării anuale și, dacă Guvernul va decide, desemnarea coordonatorului în domeniul economiei sociale;

e) asigurarea cooperării și schimbului de date între Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Agenția Servicii Publice, Serviciul Fiscal de Stat, Biroul Național de Statistică și alte autorități relevante, cu utilizarea prioritară a datelor deja disponibile în registrele și sistemele informaționale de stat;

f) instituirea, după caz, a grupurilor de lucru, consiliilor consultative sau a altor mecanisme de dialog și asigurarea consultării și implicării entităților economiei sociale și a organizațiilor reprezentative;

g) stabilirea, în actele normative care reglementează fiecare măsură de sprijin, a procedurilor de verificare a condițiilor și, după caz, a regulilor de suspendare, excludere sau recuperare a sprijinului;

h) elaborarea, după caz, a programelor și mecanismelor de sprijin privind finanțarea și garantarea, competențele, accesul la piețe și achiziții publice, ocuparea persoanelor vulnerabile, inovarea socială, transformarea digitală, eficiența energetică, protecția mediului, economia circulară, infrastructura de suport, accesul la bunuri publice și alte domenii prevăzute de proiect, cu respectarea legislației sectoriale și a normelor privind ajutorul de stat și ajutorul de minimis;

i) realizarea, la nivel local, a măsurilor de sprijin în limitele competențelor și mijloacelor disponibile și, după caz, desemnarea punctelor de contact pentru economia socială;

j) dezvoltarea cooperării interinstituționale, interregionale, transfrontaliere și transnaționale, a rețelelor și parteneriatelor, a proiectelor și serviciilor comune, a lanțurilor valorice și a parteneriatelor dintre entitățile economiei sociale și întreprinderile din sectorul privat;

k) informarea entităților potențial eligibile și a autorităților publice cu privire la noile condiții, proceduri, măsuri de sprijin, programe și surse de finanțare, inclusiv prin mecanisme de informare accesibile categoriilor subreprezentate în activitatea antreprenorială;

l) fundamentarea financiară separată a oricăror măsuri subsecvente care generează cheltuieli bugetare suplimentare și identificarea surselor de finanțare înainte de instituirea acestora.

Performanța implementării va fi măsurată anual prin raportul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, pe baza indicatorilor prevăzuți de proiect: numărul și structura entităților economiei sociale și a întreprinderilor sociale; numărul persoanelor încadrate în muncă, inclusiv al persoanelor din categoriile vulnerabile în întreprinderile sociale de inserție; indicatorii economici; datele privind reinvestirea profitului și a excedentului; măsurile de sprijin public, beneficiarii, valoarea și sursele finanțării, rezultatele și impactul acestora; accesul la finanțare și dificultățile întâmpinate; contribuția la ocupare, incluziune socială și dezvoltare locală; precum și rezultatele și, după caz, impactul social al activității entităților economiei sociale.

Secretar de Stat **SELEVESTRU Natalia**

Anexa nr. 3
la Legea nr. 100/2017

Tabelul comparativ
la proiectul
Legii pentru modificarea Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
Prezenta Lege stabileşte agenţii economici care au dreptul, în numele lor (firmelor lor), să desfăşoare activitate de antreprenoriat în Republica Moldova şi determină principiile juridice, organizatorice şi economice ale acestei activităţi.	1. În textul introductiv, primul enunț va avea următorul cuprins: „Prezenta lege stabilește principiile juridice, organizatorice și economice ale activității de întreprinzător, reglementează formele de organizare și funcționare a întreprinderilor și stabilește cadrul juridic general pentru dezvoltarea economiei sociale.”	Prezenta lege stabilește principiile juridice, organizatorice și economice ale activității de întreprinzător, reglementează formele de organizare și funcționare a întreprinderilor și stabilește cadrul juridic general pentru dezvoltarea economiei sociale.
1¹. Antreprenoriatul social este o activitate de antreprenoriat al cărei scop principal este soluţionarea unor probleme sociale în interesul comunității. Prevederile capitolelor I–VI se aplică activităţii de antreprenoriat social în măsura în care nu contravin prevederilor capitolului VI¹.	2. La articolul 1, punctul 1¹ va avea următorul cuprins: „1¹. Antreprenoriatul social este o activitate de antreprenoriat al cărei scop principal îl constituie realizarea unor obiective sociale și/sau de mediu, desfășurată în condițiile capitolului VI¹. Prevederile capitolelor I–VI se aplică activității de antreprenoriat social în măsura în care nu contravin prevederilor capitolului VI¹.”	1¹. Antreprenoriatul social este o activitate de antreprenoriat al cărei scop principal îl constituie realizarea unor obiective sociale și/sau de mediu, desfășurată în condițiile capitolului VI¹. Prevederile capitolelor I–VI se aplică activității de antreprenoriat social în măsura în care nu contravin prevederilor capitolului VI¹.
Articolul 13. Formele activităţii de antreprenoriat 1. Activitatea de antreprenoriat poate fi practicată sub următoarele forme organizatorico-juridice: a) întreprindere individuală; b) societate în nume colectiv; c) societate în comandită; d) societate pe acţiuni; e) societate cu răspundere limitată; f) cooperativă de producţie; g) cooperativă de întreprinzător; h) întreprindere de arendă; i) întreprindere de stat şi întreprindere municipală. 2. Activitatea de muncă individuală are caracter întreprinzător şi se desfăşoară sub forma de organizare juridică întreprindere individuală sau în baza patentei de întreprinzător. 3. Întreprinderile cu investiţii străine se infiinţează pe teritoriul Republicii Moldova sub formele organizatorico-	3. La articolul 13, după punctul 1 se introduce punctul 1¹ cu următorul cuprins: „1¹. Prin derogare de la pct. 1, asociațiile obștești și fundațiile pot desfășura activitate de antreprenoriat în condițiile capitolului VI¹ și cu respectarea legislației aplicabile organizațiilor necomerciale.”	**Articolul 13. Formele activităţii de antreprenoriat** 1. Activitatea de antreprenoriat poate fi practicată sub următoarele forme organizatorico-juridice: a) întreprindere individuală; b) societate în nume colectiv; c) societate în comandită; d) societate pe acţiuni; e) societate cu răspundere limitată; f) cooperativă de producţie; g) cooperativă de întreprinzător; h) întreprindere de arendă; i) întreprindere de stat şi întreprindere municipală. 1¹. Prin derogare de la pct. 1, asociațiile obștești și fundațiile pot desfășura activitate de antreprenoriat în condițiile capitolului VI¹ și cu respectarea legislației aplicabile organizațiilor necomerciale. 2. Activitatea de muncă individuală are caracter întreprinzător şi se desfăşoară sub forma de organizare juridică întreprindere individuală sau în baza patentei de întreprinzător.

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
juridice arătate la punctul 1 al prezentului articol. Deosebirile ce vizează înregistrarea şi activitatea întreprinderilor respective se stabilesc de legislaţia privind investiţiile străine. 4. Oricare din întreprinderile indicate la punctul 1din prezentul articol (în dependenţă de numărul de lucrători şi de alte criterii), în conformitate cu legislaţia, poate fi considerată microîntreprindere sau întreprindere mică. 5. Întreprinderile care practică activităţi bancare, de asigurare, de bursă sau alte genuri specializate se înfiinţează sub una din formele organizatorico-juridice arătate la lit. d), e) h) din punctul 1 al prezentului articol. Particularităţile constituirii, înregistrării, funcţionării şi încetării activităţii unor astfel de întreprinderi sînt stabilite de legislaţia respectivă. 6. Pentru realizarea sarcinilor lor statutare organizaţiile obşteşti şi cele religioase, în conformitate cu legislaţia, au dreptul să fondeze sau să participe la fondarea şi coposedarea de societăţi în nume colectiv şi în comandită, societăţi cu răspundere limitată şi societăţi pe acţiuni. 7. Orice cetăţean poate fi fondator numai al unei întreprinderi individuale. Persoanele juridice şi fizice pot fi asociaţi numai ai unei singure societăţi cu răspundere nelimitată sau în comandită. 8. - abrogat.		3. Întreprinderile cu investiţii străine se infiinţează pe teritoriul Republicii Moldova sub formele organizatorico-juridice arătate la punctul 1 al prezentului articol. Deosebirile ce vizează înregistrarea şi activitatea întreprinderilor respective se stabilesc de legislaţia privind investiţiile străine. 4. Oricare din întreprinderile indicate la punctul 1din prezentul articol (în dependenţă de numărul de lucrători şi de alte criterii), în conformitate cu legislaţia, poate fi considerată microîntreprindere sau întreprindere mică. 5. Întreprinderile care practică activităţi bancare, de asigurare, de bursă sau alte genuri specializate se înfiinţează sub una din formele organizatorico-juridice arătate la lit. d), e) h) din punctul 1 al prezentului articol. Particularităţile constituirii, înregistrării, funcţionării şi încetării activităţii unor astfel de întreprinderi sînt stabilite de legislaţia respectivă. 6. Pentru realizarea sarcinilor lor statutare organizaţiile obşteşti şi cele religioase, în conformitate cu legislaţia, au dreptul să fondeze sau să participe la fondarea şi coposedarea de societăţi în nume colectiv şi în comandită, societăţi cu răspundere limitată şi societăţi pe acţiuni. 7. Orice cetăţean poate fi fondator numai al unei întreprinderi individuale. Persoanele juridice şi fizice pot fi asociaţi numai ai unei singure societăţi cu răspundere nelimitată sau în comandită. 8. - abrogat.
Capitolul VI¹ **ANTREPRENORIATUL SOCIAL** **ŞI ÎNTREPRINDEREA SOCIALĂ** **Articolul 36¹. Antreprenoriatul social** 1.Activitatea de antreprenoriat social, desfășurată de întreprinderile sociale și	4. Capitolul VI¹ va avea următorul cuprins: **Capitolul VI¹** **ECONOMIA SOCIALĂ ŞI ÎNTREPRINDEREA SOCIALĂ** **Articolul 36¹.** Economia socială 1. Economia socială reprezintă ansamblul entităților de drept privat, autonome, care furnizează bunuri	**Capitolul VI¹** **ECONOMIA SOCIALĂ ŞI ÎNTREPRINDEREA SOCIALĂ** **Articolul 36¹.** Economia socială 1. Economia socială reprezintă ansamblul entităților de drept privat, autonome, care furnizează bunuri și/sau servicii membrilor lor ori

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
întreprinderile sociale de inserție, este orientată spre îmbunătățirea condițiilor de viață și oferirea de oportunități persoanelor din categoriile defavorizate ale populației prin consolidarea coeziunii economice şi sociale, inclusiv la nivelul colectivităţilor locale, prin ocuparea forţei de muncă, prin dezvoltarea serviciilor sociale în interesul comunității, prin creşterea incluziunii sociale. 2. Organizaţiile necomerciale (asociaţii obşteşti, fundaţii, culte religioase şi instituţii private) desfășoară activitatea de antreprenoriat social după obținerea statutului de întreprindere socială sau întreprindere socială de inserţie în condițiile articolelor 362 și 363. 3. Prin categorii defavorizate ale populației se subînțeleg persoanele și familiile defavorizate, astfel cum sînt definite în Legea asistenței sociale nr. 547/2003. 4. Constituie activităţi de antreprenoriat social activitățile din domeniile orientate spre: a) crearea locurilor de muncă şi încadrarea, în mod prioritar, a persoanelor din categoriile defavorizate ale populației; b) protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilităţi şi ale familiilor lor în scopul incluziunii sociale a acestora; c) promovarea posibilităţilor de încadrare a persoanelor din categoriile defavorizate ale populaţiei prin realizarea serviciilor de intermediere a muncii, de informare şi consiliere profesională, de orientare şi formare profesională, de consultanţă şi asistenţă la iniţierea unei activităţi de întreprinzător; d) realizarea activităţilor care să contribuie la implementarea politicilor publice de dezvoltare	și/sau servicii membrilor lor ori societății și care funcționează conform următoarelor principii: a) prevalența persoanelor, precum și a scopurilor sociale și/sau de mediu, asupra obținerii și distribuirii profitului; b) reinvestirea tuturor sau a majorității profiturilor și excedentelor pentru realizarea scopurilor sociale și/sau de mediu și desfășurarea activităților în interes colectiv sau general al societății; c) guvernanța democratică sau participativă. 2. Economia socială contribuie la realizarea unor obiective sociale și de mediu, inclusiv prin promovarea incluziunii sociale, ocupării forței de muncă, dezvoltării locale și durabile, inovării sociale și tranziției verzi și digitale. 3. Entități ale economiei sociale sunt entitățile de drept privat care îndeplinesc principiile prevăzute la alin. (1), inclusiv întreprinderile sociale, societățile comerciale, cooperativele, asociațiile obștești, fundațiile, instituțiile private și alte entități prevăzute de lege. 4. Apartenența la economia socială este determinată de respectarea principiilor prevăzute la alin. 1 al prezentului articol și nu rezultă exclusiv din forma juridică a entității. 5. Entitățile economiei sociale pot desfășura activități în orice domeniu permis de lege, cu respectarea legislației aplicabile formei lor juridice și a reglementărilor sectoriale relevante	societății și care funcționează conform următoarelor principii: a) prevalența persoanelor, precum și a scopurilor sociale și/sau de mediu, asupra obținerii și distribuirii profitului; b) reinvestirea tuturor sau a majorității profiturilor și excedentelor pentru realizarea scopurilor sociale și/sau de mediu și desfășurarea activităților în interes colectiv sau general al societății; c) guvernanța democratică sau participativă. 2. Economia socială contribuie la realizarea unor obiective sociale și de mediu, inclusiv prin promovarea incluziunii sociale, ocupării forței de muncă, dezvoltării locale și durabile, inovării sociale și tranziției verzi și digitale. 3. Entități ale economiei sociale sunt entitățile de drept privat care îndeplinesc principiile prevăzute la alin. (1), inclusiv întreprinderile sociale, societățile comerciale, cooperativele, asociațiile obștești, fundațiile, instituțiile private și alte entități prevăzute de lege. 4. Apartenența la economia socială este determinată de respectarea principiilor prevăzute la alin. 1 al prezentului articol și nu rezultă exclusiv din forma juridică a entității. 5. Entitățile economiei sociale pot desfășura activități în orice domeniu permis de lege, cu respectarea legislației aplicabile formei lor juridice și a reglementărilor sectoriale relevante

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
regională, inclusiv reducerea dezechilibrelor dintre nivelurile de dezvoltare social-economică în regiuni şi în interiorul lor, consolidarea oportunităţilor financiare, instituţionale şi umane pentru dezvoltarea social-economică a regiunilor, susţinerea activităţii autorităţilor administraţiei publice locale şi a colectivităţilor locale, orientată spre dezvoltarea social-economică a localităţilor şi coordonarea interacţiunii lor cu strategiile şi programele naţionale, de sector şi regionale de dezvoltare; e) prestarea şi dezvoltarea serviciilor sociale, precum şi spre asigurarea sustenabilităţii financiare în vederea dezvoltării şi extinderii serviciilor sociale; f) promovarea activităţilor de protecţie a mediului; g) gestionarea deşeurilor în scopul reducerii acestora şi reintroducerii lor maximale în circuitul economic, precum și în scopul prevenirii poluării mediului; h) promovarea activităţilor de protecţie a patrimoniului naţional; i) realizarea activităţilor de turism şi sport în scopul recreerii şi al socializării; j) realizarea activităţilor extraşcolare; k) realizarea activităţilor din domeniile educaţiei, culturii, ocrotirii sănătăţii, protecţiei şi asistenţei sociale, a celor ce țin de creşterea bunăstării și dezvoltarea comunitară, dacă aceste activităţi sînt îndreptate exclusiv spre consolidarea coeziunii economice şi sociale şi creşterea incluziunii sociale; l) încadrarea în câmpul muncii a persoanelor care execută o pedeapsă privativă de libertate sau a celor eliberate din locurile de detenție în primele 6 luni de la eliberare. 5. Lista genurilor de activitate din domeniile prevăzute la		

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
punctul 4 se stabileşte de Guvern.		
Articolul 36². Întreprinderea social 1. Întreprinderea socială este întreprinderea constituită de asociaţii obşteşti, fundaţii, culte religioase, instituţii private şi/sau persoane fizice care desfăşoară activităţi de antreprenoriat social în vederea soluționării unor probleme sociale de interes comunitar şi care îndeplinesc condițiile stabilite în prezentul capitol. 2. Întreprinderile sociale de inserţie sînt întreprinderi sociale care au ca scop crearea locurilor de muncă şi încadrarea, în mod prioritar, a persoanelor din categoriile defavorizate ale populaţiei.	Continuarea pct. 4 (redacția propusă a art. 36²): **Articolul 36².** Întreprinderea socială și întreprinderea socială de inserție 1. Întreprinderea socială este entitatea de drept privat care furnizează bunuri și/sau servicii în mod antreprenorial, în conformitate cu principiile prevăzute la art. 36¹ punctul 1, având drept scop principal al activității sale realizarea unor obiective sociale și/sau de mediu și care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 36³. 2. Calitatea de întreprindere socială nu constituie o formă organizatorico-juridică distinctă. 3. Organizațiile necomerciale pot avea calitatea de întreprindere socială în condițiile prezentului capitol și cu respectarea legislației aplicabile organizațiilor necomerciale. Dobândirea calității de întreprindere socială nu modifică forma juridică și natura necomercială al acestora. 4. Întreprinderea socială de inserție este întreprinderea socială care are ca scop principal integrarea socio-profesională, prin încadrarea în muncă, a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației.	**Articolul 36².** Întreprinderea socială și întreprinderea socială de inserție 1. Întreprinderea socială este entitatea de drept privat care furnizează bunuri și/sau servicii în mod antreprenorial, în conformitate cu principiile prevăzute la art. 36¹ punctul 1, având drept scop principal al activității sale realizarea unor obiective sociale și/sau de mediu și care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 36³. 2. Calitatea de întreprindere socială nu constituie o formă organizatorico-juridică distinctă. 3. Organizațiile necomerciale pot avea calitatea de întreprindere socială în condițiile prezentului capitol și cu respectarea legislației aplicabile organizațiilor necomerciale. Dobândirea calității de întreprindere socială nu modifică forma juridică și natura necomercială al acestora. 4. Întreprinderea socială de inserție este întreprinderea socială care are ca scop principal integrarea socio-profesională, prin încadrarea în muncă, a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației.
Articolul 36³. Condiţii pentru atribuirea statutului de întreprindere socială şi a statutului de întreprindere socială de inserţie 1. Pot obţine statut de întreprindere socială societăţile cu răspundere limitată şi cooperativele de producţie, constituite de entităţile specificate la articolul 36² punctul 1, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiţii: a) desfăşoară activităţi în cel puţin unul dintre domeniile	Continuarea pct. 4 (redacția propusă a art. 36³): **Articolul 36³.** Condițiile pentru recunoașterea calității de întreprindere socială și de întreprindere socială de inserție 1. Calitatea de întreprindere socială o poate avea entitatea de drept privat care îndeplinește cumulativ următoarele condiții: a) stipulează expres în actul de constituire că scopul principal al activității economice îl constituie realizarea unor anumite obiective	**Articolul 36³.** Condițiile pentru recunoașterea calității de întreprindere socială și de întreprindere socială de inserție 1. Calitatea de întreprindere socială o poate avea entitatea de drept privat care îndeplinește cumulativ următoarele condiții: a) stipulează expres în actul de constituire că scopul principal al activității economice îl constituie realizarea unor anumite obiective sociale și/sau de mediu; b) desfășoară activitatea

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
prevăzute la articolul 36[1] punctul 4; b) asigură asociaţilor drept de vot egal, indiferent de participaţiunea la capitalul social; c) reinvestesc cel puţin 90% din profit în realizarea obiectivelor din domeniile prevăzute la articolul 36[1] punctul 4 şi stipulate expres în actul de constituire; d) aplică principiul echității sociale faţă de angajaţi, asigurând niveluri de salarizare echitabile, între care nu pot exista diferenţe care să depăşească raportul de 1 la 5; e) nu au datorii la bugetul public naţional; f) stipulează expres în actul de constituire domeniile în care desfăşoară activitatea, condiţiile menţionate la literele b) şi c) din prezentul punct, precum şi faptul că: – nu distribuie proprietatea, dobândită din momentul obţinerii statutului de întreprindere socială din activităţi de antreprenoriat social, şi mai mult de 10% din profit între membrii şi fondatorii săi, inclusiv în caz de reorganizare sau lichidare; – în caz de lichidare, transmite activele rămase după satisfacerea pretenţiilor creditorilor săi către una sau mai multe întreprinderi sociale, întreprinderi sociale de inserţie sau organizaţii necomerciale care au obţinut statut de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserţie. 2. Pot obţine statut de întreprindere socială de inserție societăţile cu răspundere limitată şi cooperativele de producţie, constituite de entitățile specificate la articolul 36[2] punctul 1, care, suplimentar la condiţiile menţionate la punctul 1 din prezentul articol, cu excepţia literei a), îndeplinesc cumulativ și următoarele condiţii:	sociale și/sau de mediu; b) desfășoară activitatea economică în vederea realizării scopului prevăzut la lit. a); c) limitează distribuirea către fondatori, asociați sau membri și reinvestește sau utilizează cel puțin 90% din profit și, după caz, din excedent pentru realizarea scopului social și/sau de mediu ori pentru dezvoltarea activității economice destinate realizării acestui scop; d) prevede și aplică mecanisme de guvernanță democratică sau participativă, corespunzătoare formei sale juridice; e) prevede, cu respectarea legislației aplicabile formei juridice, că patrimoniul rămas după satisfacerea creanțelor creditorilor și executarea celorlalte obligații legale se utilizează în scopuri sociale și/sau de mediu și, după caz, se transmite unei entități cu scopuri similare, în condițiile legii. 2. Calitatea de întreprindere socială de inserție o poate avea întreprinderea socială care, suplimentar la condițiile prevăzute la alin.1: a) menținerea în rândul personalului angajat a unei ponderi de cel puțin 30% a persoanelor provenite din categoriile vulnerabile ale populației, iar timpul de muncă prestat de aceste persoane reprezintă cel puțin 30% din timpul total de muncă aferent personalului angajat. b) stipulează expres în actul de constituire integrarea socio-profesională, prin încadrarea în muncă, a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației drept scop principal al activității sale. 3. Modul de aplicare a condițiilor prevăzute la prezentul articol se stabilește de Guvern.	economică în vederea realizării scopului prevăzut la lit. a); c) limitează distribuirea către fondatori, asociați sau membri și reinvestește sau utilizează cel puțin 90% din profit și, după caz, din excedent pentru realizarea scopului social și/sau de mediu ori pentru dezvoltarea activității economice destinate realizării acestui scop; d) prevede și aplică mecanisme de guvernanță democratică sau participativă, corespunzătoare formei sale juridice; e) prevede, cu respectarea legislației aplicabile formei juridice, că patrimoniul rămas după satisfacerea creanțelor creditorilor și executarea celorlalte obligații legale se utilizează în scopuri sociale și/sau de mediu și, după caz, se transmite unei entități cu scopuri similare, în condițiile legii. 2. Calitatea de întreprindere socială de inserție o poate avea întreprinderea socială care, suplimentar la condițiile prevăzute la alin.1: a) menținerea în rândul personalului angajat a unei ponderi de cel puțin 30% a persoanelor provenite din categoriile vulnerabile ale populației, iar timpul de muncă prestat de aceste persoane reprezintă cel puțin 30% din timpul total de muncă aferent personalului angajat. b) stipulează expres în actul de constituire integrarea socio-profesională, prin încadrarea în muncă, a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației drept scop principal al activității sale. 3. Modul de aplicare a condițiilor prevăzute la prezentul articol se stabilește de Guvern.

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
a) au, permanent, cel puţin 30% din personalul angajat aparţinând categoriilor defavorizate ale populaţiei, astfel încât timpul de lucru cumulat al acestor angajaţi să reprezinte cel puţin 30% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaţilor; b) stipulează expres în actul de constituire, ca obiectiv, crearea locurilor de muncă şi încadrarea, în mod prioritar, a persoanelor din categoriile defavorizate ale populaţiei. 3. Statutul de întreprindere socială sau statutul de întreprindere socială de inserţie se atribuie de Comisia Naţională pentru Antreprenoriat Social pe un termen de 3 ani, cu posibilitatea prelungirii dacă se face dovada că sînt respectate condiţiile care au stat la baza atribuirii statutului respectiv, şi se obţine din momentul înscrierii sintagmei „Întreprindere socială” sau „Întreprindere socială de inserţie” în actele de constituire ale întreprinderii şi în registrul de stat în care se înregistrează persoana juridică respectivă.		
Articolul 36⁴. Comisia Naţională pentru Antreprenoriat Social 1. Comisia Naţională pentru Antreprenoriat Social (în continuare – Comisie) este un organ colegial care se instituie prin ordinul ministrului economiei şi exercită următoarele atribuţii principale: a) elaborează studii şi rapoarte în domeniul antreprenoriatului social; b) participă la elaborarea politicilor publice şi a actelor normative în domeniul antreprenoriatului social; c) înaintează recomandări privind îmbunătăţirea mediului de dezvoltare a antreprenoriatului social; d) atribuie și retrage statutul de	Continuarea pct. 4 (redacția propusă a art. 36⁴): **Articolul 36⁴.** Înregistrarea calității de întreprindere socială și de întreprindere socială de inserție 1. Entitatea care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la art. 36³ alin. 1 lit. a), c)-e) poate solicita înscrierea în registrul de stat a mențiunii „întreprindere socială”. 2. Întreprinderea socială care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la art. 36³ alin. (2) lit. a) și b) poate solicita înscrierea în registrul de stat a mențiunii „întreprindere socială de inserție”. 3. Înscrierea mențiunii privind calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție nu constituie, prin ea însăși, temei pentru	**Articolul 36⁴.** Înregistrarea calității de întreprindere socială și de întreprindere socială de inserție 2. Entitatea care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la art. 36³ alin. 1 lit. a), c)-e) poate solicita înscrierea în registrul de stat a mențiunii „întreprindere socială”. 2. Întreprinderea socială care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la art. 36³ alin. (2) lit. a) și b) poate solicita înscrierea în registrul de stat a mențiunii „întreprindere socială de inserție”. 3. Înscrierea mențiunii privind calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție nu constituie, prin ea însăși, temei pentru acordarea unui drept, avantaj sau măsuri de sprijin public.

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
întreprindere socială sau întreprindere socială de inserţie. 2. Comisia este alcătuită din 12 membri: a) 2 reprezentanți din partea Ministerului Economiei, câte un reprezentant din partea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Mediului, Ministerului Finanţelor și Ministerului Justiţiei, la nivel de secretar de stat; b) un reprezentant al Asociației Primarilor din Republica Moldova; c) 4 membri din rândul reprezentanţilor organizaţiilor necomerciale (asociaţii obşteşti, fundaţii, culte religioase și instituţii private) care desfăşoară activităţi de antreprenoriat social şi al reprezentanţilor întreprinderilor sociale, inclusiv al întreprinderilor sociale de inserţie. 3. Membrii menţionaţi la punctul 2 litera c) sînt selectaţi pe bază de concurs, organizat de Ministerul Economiei. Modul de organizare şi desfăşurare a concursului se stabileşte printr-un regulament aprobat de Guvern. 4. În vederea atribuirii statutului de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserţie, Comisia poate cere solicitanţilor de statut doar acte ce confirmă îndeplinirea condiţiilor prevăzute la articolul 36^3 punctele 1 şi 2. 5. Ţinerea lucrărilor de secretariat ale Comisiei este asigurată de către Ministerul Economiei. 6. Modul de organizare şi funcţionare a Comisiei, componenţa nominală a acesteia, modul de atribuire și de retragere a statutului de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserţie, inclusiv procedura de	acordarea unui drept, avantaj sau măsuri de sprijin public. 4. Înscrierea, modificarea și radierea mențiunii se efectuează în cadrul procedurilor de înregistrare de stat, inclusiv prin mijloace electronice, în condițiile legislației privind înregistrarea de stat. 5. Entitatea poate solicita radierea mențiunii de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție, după modificarea corespunzătoare a actului de constituire.	4. Înscrierea, modificarea și radierea mențiunii se efectuează în cadrul procedurilor de înregistrare de stat, inclusiv prin mijloace electronice, în condițiile legislației privind înregistrarea de stat. 5. Entitatea poate solicita radierea mențiunii de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție, după modificarea corespunzătoare a actului de constituire.

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
examinare a solicitării privind atribuirea unui astfel de statut, precum şi controlul privind conformarea la statutul de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserţie se stabilesc de Guvern.		
Articolul 36⁵. Măsuri de sprijin şi încurajare a antreprenoriatului social 1. Statul acordă facilităţi fiscale pentru dezvoltarea antreprenoriatului social conform Codului fiscal. 2. Întreprinderile sociale de inserție beneficiază de: a) consiliere gratuită din partea autorităților și instituțiilor publice la constituirea și/sau la dezvoltarea afacerii; b) dreptul de participare la procedurile de atribuire a contractelor de achiziţii publice, în conformitate cu legislaţia privind achiziţiile publice; c) ajutor de stat prin intermediul programelor de stat aprobate cu respectarea legislației în domeniu. 3. Întreprinderile sociale de inserţie pot beneficia de următoarele facilităţi din partea autorităţilor administraţiei publice locale: a) atribuirea unor spaţii şi/sau terenuri aflate în proprietatea publică a unităţilor administrativ-teritoriale, cu respectarea prevederilor Legii nr.436/2006 privind administraţia publică locală, în scopul desfăşurării activităţilor pentru care le-a fost atribuit statutul de întreprindere socială de inserție; b) sprijin în promovarea produselor realizate și/sau furnizate, serviciilor prestate ori lucrărilor executate în cadrul comunității, precum şi în identificarea unor pieţe de desfacere pentru acestea; c) sprijin în promovarea turismului şi activităţilor conexe acestuia prin valorificarea patrimoniului	Continuarea pct. 4 (redacția propusă a art. 36⁵): **Articolul 36⁵.** Verificarea condițiilor pentru acordarea măsurilor de sprijin 1. În cazul în care acordarea unui drept, avantaj sau măsuri de sprijin public este condiționată de calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție, autoritatea sau instituția *care acordă ajutorul de stat* verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 36³, precum și a condițiilor stabilite pentru măsura respectivă. 2. Verificarea se efectuează pentru perioada și în condițiile stabilite de actele normative care reglementează măsura de sprijin respectivă. 3. La efectuarea verificării, autoritățile și instituțiile publice utilizează cu prioritate datele disponibile în registrele și sistemele informaționale de stat și nu solicită entității informațiile deținute de alte autorități sau instituții publice, dacă accesul la acestea poate fi asigurat în condițiile legii. 4. În cazul în care măsura de sprijin a fost obținută prin prezentarea unor informații false sau prin nerespectarea condițiilor în baza cărora aceasta a fost acordată, întreprinderea se exclude temporar de la accesarea măsurii respective. 5. În cazul prevăzut la alin. (4), măsurile privind suspendarea, excluderea sau recuperarea sprijinului se aplică în condițiile și procedurile stabilite de actul normativ care reglementează măsura de sprijin. 6. Constatarea neîndeplinirii condițiilor pentru acordarea unei	**Articolul 36⁵.** Verificarea condițiilor pentru acordarea măsurilor de sprijin 1. În cazul în care acordarea unui drept, avantaj sau măsuri de sprijin public este condiționată de calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție, autoritatea sau instituția *care acordă ajutorul de stat* verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 36³, precum și a condițiilor stabilite pentru măsura respectivă. 2. Verificarea se efectuează pentru perioada și în condițiile stabilite de actele normative care reglementează măsura de sprijin respectivă. 3. La efectuarea verificării, autoritățile și instituțiile publice utilizează cu prioritate datele disponibile în registrele și sistemele informaționale de stat și nu solicită entității informațiile deținute de alte autorități sau instituții publice, dacă accesul la acestea poate fi asigurat în condițiile legii. 4. În cazul în care măsura de sprijin a fost obținută prin prezentarea unor informații false sau prin nerespectarea condițiilor în baza cărora aceasta a fost acordată, întreprinderea se exclude temporar de la accesarea măsurii respective. 5. În cazul prevăzut la alin. (4), măsurile privind suspendarea, excluderea sau recuperarea sprijinului se aplică în condițiile și procedurile stabilite de actul normativ care reglementează măsura de sprijin. 6. Constatarea neîndeplinirii condițiilor pentru acordarea unei

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
istoric şi cultural local; d) alte facilităţi şi scutiri de taxe şi impozite, acordate de autorităţile administraţiei publice locale în condiţiile legii.	măsuri de sprijin nu determină radierea mențiunii privind calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție din registrul de stat. 7. În cazul constatării neîndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 36³, entitatea este notificată în scris și i se acordă un termen rezonabil pentru remedierea neconformității, dacă natura acesteia permite remedierea. 8. Dacă neconformitatea nu este remediată în termenul acordat sau dacă aceasta nu poate fi remediată, autoritatea sau instituția competentă dispune, în condițiile stabilite de Guvern, inițierea procedurii de radiere a mențiunii privind calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție din registrul de stat. 9. Decizia privind constatarea neconformității și radierea mențiunii se motivează și poate fi contestată în condițiile legii. 10. Pierderea calității de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție nu determină, prin ea însăși, recuperarea măsurilor de sprijin acordate anterior, dacă actele normative care reglementează măsura respectivă nu prevăd altfel și dacă sprijinul a fost obținut și utilizat cu respectarea condițiilor aplicabile.	măsuri de sprijin nu determină radierea mențiunii privind calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție din registrul de stat. 7. În cazul constatării neîndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 36³, entitatea este notificată în scris și i se acordă un termen rezonabil pentru remedierea neconformității, dacă natura acesteia permite remedierea. 8. Dacă neconformitatea nu este remediată în termenul acordat sau dacă aceasta nu poate fi remediată, autoritatea sau instituția competentă dispune, în condițiile stabilite de Guvern, inițierea procedurii de radiere a mențiunii privind calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție din registrul de stat. 9. Decizia privind constatarea neconformității și radierea mențiunii se motivează și poate fi contestată în condițiile legii. 10. Pierderea calității de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție nu determină, prin ea însăși, recuperarea măsurilor de sprijin acordate anterior, dacă actele normative care reglementează măsura respectivă nu prevăd altfel și dacă sprijinul a fost obținut și utilizat cu respectarea condițiilor aplicabile.
	Continuarea pct. 4 (se introduce art. 36⁶ în redacția nouă a Capitolului VI¹): **Articolul 36⁶.** Politica de stat în domeniul economiei sociale 1. Guvernul asigură integrarea obiectivelor privind dezvoltarea economiei sociale în documentele de politici publice relevante și aprobă măsurile necesare	**Articolul 36⁶.** Politica de stat în domeniul economiei sociale 1. Guvernul asigură integrarea obiectivelor privind dezvoltarea economiei sociale în documentele de politici publice relevante și aprobă măsurile necesare pentru dezvoltarea acesteia, inclusiv în domeniile

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	pentru dezvoltarea acesteia, inclusiv în domeniile dezvoltării antreprenoriatului, ocupării forței de muncă, educației și formării profesionale, inovării, dezvoltării regionale, economiei circulare și cooperării internaționale. 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: a) promovarea incluziunii sociale, a egalității de șanse, inclusiv a egalității de gen, și reducerea inegalităților; b) integrarea pe piața muncii a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației și crearea locurilor de muncă; c) dezvoltarea competențelor și facilitarea accesului la educație și formare; d) furnizarea bunurilor și serviciilor destinate satisfacerii unor nevoi sociale și/sau de mediu, inclusiv a serviciilor de interes general; e) facilitarea accesului entităților economiei sociale la finanțare, piețe și achiziții publice, inclusiv prin promovarea achizițiilor publice responsabile social; f) dezvoltarea capacităților entităților economiei sociale și a competențelor antreprenoriale în domeniul economiei sociale; g) promovarea ocupării forței de muncă, a locurilor de muncă de calitate și a incluziunii sociale; h) promovarea inovării sociale; i) dezvoltarea economiei sociale la nivel local, regional și național, inclusiv prin integrarea acesteia în politicile de dezvoltare economică, socială și regională; k contribuția, în condițiile legislației, la tranziția verde și digitală, la dezvoltarea economiei circulare și la utilizarea eficientă a resurselor; l) promovarea cooperării dintre	dezvoltării antreprenoriatului, ocupării forței de muncă, educației și formării profesionale, inovării, dezvoltării regionale, economiei circulare și cooperării internaționale. 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: a) promovarea incluziunii sociale, a egalității de șanse, inclusiv a egalității de gen, și reducerea inegalităților; b) integrarea pe piața muncii a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației și crearea locurilor de muncă; c) dezvoltarea competențelor și facilitarea accesului la educație și formare; d) furnizarea bunurilor și serviciilor destinate satisfacerii unor nevoi sociale și/sau de mediu, inclusiv a serviciilor de interes general; e) facilitarea accesului entităților economiei sociale la finanțare, piețe și achiziții publice, inclusiv prin promovarea achizițiilor publice responsabile social; f) dezvoltarea capacităților entităților economiei sociale și a competențelor antreprenoriale în domeniul economiei sociale; g) promovarea ocupării forței de muncă, a locurilor de muncă de calitate și a incluziunii sociale; h) promovarea inovării sociale; i) dezvoltarea economiei sociale la nivel local, regional și național, inclusiv prin integrarea acesteia în politicile de dezvoltare economică, socială și regională; k contribuția, în condițiile legislației, la tranziția verde și digitală, la dezvoltarea economiei circulare și la utilizarea eficientă a resurselor;

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	entitățile economiei sociale, întreprinderi și alte organizații, inclusiv prin dezvoltarea parteneriatelor, integrarea entităților economiei sociale în lanțurile valorice și în lanțurile scurte de aprovizionare; m) creșterea vizibilității economiei sociale și îmbunătățirea datelor privind dezvoltarea acesteia; n) promovarea cooperării internaționale, regionale și transfrontaliere și facilitarea accesului entităților economiei sociale la programe, proiecte, rețele, expertiză și surse de finanțare externe. p) facilitarea accesului și orientarea entităților economiei sociale către programe, instrumente și surse de finanțare publice, naționale și internaționale, inclusiv prin informarea acestora cu privire la autoritățile și instituțiile responsabile de gestionarea fondurilor; 3. Autoritățile administrației publice consultă și implică, în condițiile legii, entitățile economiei sociale și organizațiile reprezentative ale acestora la elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice în domeniul economiei sociale. 4. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării este autoritatea administrației publice centrale responsabilă de elaborarea și coordonarea politicii de stat în domeniul economiei sociale. 5. Pentru coordonarea implementării politicii de stat în domeniul economiei sociale, Guvernul poate desemna, în cadrul autorității administrației publice centrale responsabile, un coordonator în domeniul economiei sociale, ale cărui atribuții se stabilesc prin hotărâre a Guvernului. 6. Agenția Servicii Publice, Serviciul Fiscal de Stat și Biroul Național de Statistică furnizează, în	l) promovarea cooperării dintre entitățile economiei sociale, întreprinderi și alte organizații, inclusiv prin dezvoltarea parteneriatelor, integrarea entităților economiei sociale în lanțurile valorice și în lanțurile scurte de aprovizionare; m) creșterea vizibilității economiei sociale și îmbunătățirea datelor privind dezvoltarea acesteia; n) promovarea cooperării internaționale, regionale și transfrontaliere și facilitarea accesului entităților economiei sociale la programe, proiecte, rețele, expertiză și surse de finanțare externe. p) facilitarea accesului și orientarea entităților economiei sociale către programe, instrumente și surse de finanțare publice, naționale și internaționale, inclusiv prin informarea acestora cu privire la autoritățile și instituțiile responsabile de gestionarea fondurilor; 3. Autoritățile administrației publice consultă și implică, în condițiile legii, entitățile economiei sociale și organizațiile reprezentative ale acestora la elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice în domeniul economiei sociale. 4. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării este autoritatea administrației publice centrale responsabilă de elaborarea și coordonarea politicii de stat în domeniul economiei sociale. 5. Pentru coordonarea implementării politicii de stat în domeniul economiei sociale, Guvernul poate desemna, în cadrul autorității administrației publice centrale responsabile, un coordonator în domeniul economiei

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	limitele competențelor lor, datele statistice și administrative necesare monitorizării dezvoltării economiei sociale. 7. Monitorizarea dezvoltării economiei sociale cuprinde, în special: a) numărul și structura entităților economiei sociale și a întreprinderilor sociale; b) numărul persoanelor încadrate în muncă, inclusiv al persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației încadrate în întreprinderile sociale de inserție; c) indicatorii economici privind activitatea întreprinderilor sociale; d) datele privind reinvestirea profitului și a excedentului; e)măsurile de sprijin public acordate, beneficiarii acestora, valoarea și sursele finanțării, precum și rezultatele și impactul acestora; f) accesul entităților economiei sociale la diferite forme de finanțare și principalele dificultăți identificate în accesarea acestora. g) contribuția economiei sociale la ocuparea forței de muncă, incluziunea socială și dezvoltarea locală; h) rezultatele și, după caz, impactul social al activității entităților economiei sociale, prin indicatori proporționali cu dimensiunea, natura activității și capacitatea acestora. 8. În condițiile legii, entităților economiei sociale nu li se solicită prezentarea informațiilor disponibile autorităților și instituțiilor publice din registrele de stat, sistemele informaționale și raportările administrative sau statistice existente. 9. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării elaborează și publică anual raportul privind dezvoltarea economiei sociale, care cuprinde informații privind evoluția economiei sociale, rezultatele	sociale, ale cărui atribuții se stabilesc prin hotărâre a Guvernului. 6. Agenția Servicii Publice, Serviciul Fiscal de Stat și Biroul Național de Statistică furnizează, în limitele competențelor lor, datele statistice și administrative necesare monitorizării dezvoltării economiei sociale. 7. Monitorizarea dezvoltării economiei sociale cuprinde, în special: a) numărul și structura entităților economiei sociale și a întreprinderilor sociale; b) numărul persoanelor încadrate în muncă, inclusiv al persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației încadrate în întreprinderile sociale de inserție; c) indicatorii economici privind activitatea întreprinderilor sociale; d) datele privind reinvestirea profitului și a excedentului; e)măsurile de sprijin public acordate, beneficiarii acestora, valoarea și sursele finanțării, precum și rezultatele și impactul acestora; f) accesul entităților economiei sociale la diferite forme de finanțare și principalele dificultăți identificate în accesarea acestora. g) contribuția economiei sociale la ocuparea forței de muncă, incluziunea socială și dezvoltarea locală; h) rezultatele și, după caz, impactul social al activității entităților economiei sociale, prin indicatori proporționali cu dimensiunea, natura activității și capacitatea acestora. 8. În condițiile legii, entităților economiei sociale nu li se solicită prezentarea informațiilor disponibile autorităților și

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	măsurilor publice de susținere și principalele probleme și recomandările privind dezvoltarea economiei sociale	instituțiilor publice din registrele de stat, sistemele informaționale și raportările administrative sau statistice existente. 9. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării elaborează și publică anual raportul privind dezvoltarea economiei sociale, care cuprinde informații privind evoluția economiei sociale, rezultatele măsurilor publice de susținere și principalele probleme și recomandările privind dezvoltarea economiei sociale.
	Continuarea pct. 4 (se introduce art. 36^7 în redacția nouă a Capitolului VI^1): **Articolul 36^7**. Mecanism instituțional de dialog (1) În scopul asigurării dialogului dintre autoritățile administrației publice și entitățile economiei sociale, autoritatea administrației publice centrale responsabilă poate institui, în condițiile legii, grupuri de lucru, consilii consultative sau alte mecanisme de dialog. (2) În cadrul mecanismelor prevăzute la alin. (1) pot participa reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, ai entităților economiei sociale, ai organizațiilor reprezentative ale acestora, ai mediului academic, ai partenerilor de dezvoltare și ai altor organizații relevante. (3) Mecanismele de dialog pot contribui la elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice și a măsurilor de sprijin în domeniul economiei sociale.	**Articolul 36^7**. Mecanism instituțional de dialog (1) În scopul asigurării dialogului dintre autoritățile administrației publice și entitățile economiei sociale, autoritatea administrației publice centrale responsabilă poate institui, în condițiile legii, grupuri de lucru, consilii consultative sau alte mecanisme de dialog. (2) În cadrul mecanismelor prevăzute la alin. (1) pot participa reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, ai entităților economiei sociale, ai organizațiilor reprezentative ale acestora, ai mediului academic, ai partenerilor de dezvoltare și ai altor organizații relevante. (3) Mecanismele de dialog pot contribui la elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice și a măsurilor de sprijin în domeniul economiei sociale.
	Articolul 36^8. Măsurile de susținere a economiei sociale 1. Statul contribuie la dezvoltarea economiei sociale prin crearea condițiilor necesare pentru activitatea entităților economiei sociale și poate acorda acestora măsuri de sprijin în	**Articolul 36^8.** Măsurile de susținere a economiei sociale 1. Statul contribuie la dezvoltarea economiei sociale prin crearea condițiilor necesare pentru activitatea entităților economiei sociale și poate acorda acestora

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	condițiile legii. 2. Măsurile de sprijin pot include: a) instrumente de finanțare, garantare și alte instrumente financiare, inclusiv produse de finanțare adaptate caracteristicilor și necesităților entităților economiei sociale; b) servicii de informare, consultanță, instruire, mentorat, coaching, incubare, accelerare și pregătire pentru investiții, destinate dezvoltării capacităților și afacerilor entităților economiei sociale; c) măsuri de facilitare a accesului la piețe și la achizițiile publice, în condițiile legislației privind achizițiile publice; e) măsuri de susținere a ocupării și integrării socio-profesionale a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației; f) măsuri de susținere a inovării sociale, transformării digitale, eficienței energetice, protecției mediului și economiei circulare, în condițiile legislației; g) facilitarea accesului entităților economiei sociale la spații și alte bunuri proprietate publică, pentru desfășurarea activităților economice și sociale în condițiile legislației privind administrarea și valorificarea proprietății publice; h) facilități fiscale, în condițiile legislației fiscale; j) alte măsuri prevăzute de legislație; k) facilitarea utilizării infrastructurii și a serviciilor de suport pentru antreprenoriat și dezvoltarea economiei sociale, în condițiile legislației; l) asigurarea accesului la informații privind măsurile de sprijin, programele de finanțare, oportunitățile de dezvoltare a afacerilor, programele de instruire și alte	măsuri de sprijin în condițiile legii. 2. Măsurile de sprijin pot include: a) instrumente de finanțare, garantare și alte instrumente financiare, inclusiv produse de finanțare adaptate caracteristicilor și necesităților entităților economiei sociale; b) servicii de informare, consultanță, instruire, mentorat, coaching, incubare, accelerare și pregătire pentru investiții, destinate dezvoltării capacităților și afacerilor entităților economiei sociale; c) măsuri de facilitare a accesului la piețe și la achizițiile publice, în condițiile legislației privind achizițiile publice; e) măsuri de susținere a ocupării și integrării socio-profesionale a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației; f) măsuri de susținere a inovării sociale, transformării digitale, eficienței energetice, protecției mediului și economiei circulare, în condițiile legislației; g) facilitarea accesului entităților economiei sociale la spații și alte bunuri proprietate publică, pentru desfășurarea activităților economice și sociale în condițiile legislației privind administrarea și valorificarea proprietății publice; h) facilități fiscale, în condițiile legislației fiscale; j) alte măsuri prevăzute de legislație; k) facilitarea utilizării infrastructurii și a serviciilor de suport pentru antreprenoriat și dezvoltarea economiei sociale, în condițiile legislației; l) asigurarea accesului la informații privind măsurile de sprijin, programele de finanțare,

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	instrumente disponibile entităților economiei sociale, inclusiv prin mecanisme de informare accesibile tinerilor, femeilor, persoanelor cu dizabilități și altor categorii subreprezentate în activitatea antreprenorială; 3. Autoritățile administrației publice locale pot acorda, în limitele competențelor și mijloacelor disponibile, măsuri de sprijin pentru dezvoltarea economiei sociale la nivel local. 4. Guvernul poate stabili domenii, activități sau categorii de beneficiari prioritare pentru acordarea anumitor măsuri de sprijin, în funcție de obiectivele sociale, economice, teritoriale și de mediu urmărite. 5. Măsurile de sprijin acordate entităților economiei sociale se instituie și se aplică cu respectarea legislației privind ajutorul de stat și ajutorul de minimis 6. Măsuri de sprijin pentru dezvoltarea lanțurilor valorice și a lanțurilor scurte de aprovizionare. 7. Autoritățile administrației publice locale pot desemna, în condițiile legii, un punct de contact pentru economia socială, care poate avea următoarele atribuții: a) informarea și orientarea entităților economiei sociale cu privire la măsurile de sprijin și oportunitățile de finanțare disponibile; b) facilitarea cooperării dintre entitățile economiei sociale, autoritățile administrației publice, întreprinderi și alte organizații; c) sprijinirea identificării și promovării inițiativelor locale de economie socială; d) facilitarea schimbului de bune practici și a cooperării cu alte autorități locale și regionale; e) facilitarea accesului la informații privind programele și instrumentele de finanțare naționale și internaționale.	oportunitățile de dezvoltare a afacerilor, programele de instruire și alte instrumente disponibile entităților economiei sociale, inclusiv prin mecanisme de informare accesibile tinerilor, femeilor, persoanelor cu dizabilități și altor categorii subreprezentate în activitatea antreprenorială; 3. Autoritățile administrației publice locale pot acorda, în limitele competențelor și mijloacelor disponibile, măsuri de sprijin pentru dezvoltarea economiei sociale la nivel local. 4. Guvernul poate stabili domenii, activități sau categorii de beneficiari prioritare pentru acordarea anumitor măsuri de sprijin, în funcție de obiectivele sociale, economice, teritoriale și de mediu urmărite. 5. Măsurile de sprijin acordate entităților economiei sociale se instituie și se aplică cu respectarea legislației privind ajutorul de stat și ajutorul de minimis 6. Măsuri de sprijin pentru dezvoltarea lanțurilor valorice și a lanțurilor scurte de aprovizionare. 7. Autoritățile administrației publice locale pot desemna, în condițiile legii, un punct de contact pentru economia socială, care poate avea următoarele atribuții: a) informarea și orientarea entităților economiei sociale cu privire la măsurile de sprijin și oportunitățile de finanțare disponibile; b) facilitarea cooperării dintre entitățile economiei sociale, autoritățile administrației publice, întreprinderi și alte organizații; c) sprijinirea identificării și promovării inițiativelor locale de economie socială; d) facilitarea schimbului de bune practici și a cooperării cu alte

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
		autorități locale și regionale; e) facilitarea accesului la informații privind programele și instrumentele de finanțare naționale și internaționale.
	Articolul 36[9]. Cooperarea în domeniul economiei sociale 1. Autoritățile administrației publice centrale și locale, în limitele competențelor prevăzute de lege, pot coopera., în condițiile legii, pentru promovarea și dezvoltarea economiei sociale, inclusiv prin cooperare interinstituțională, interregională, transfrontalieră și transnațională. 2. Cooperarea poate avea ca obiect, în special: a) schimbul de experiență și bune practici; b) dezvoltarea de proiecte și servicii comune; c) dezvoltarea de rețele și parteneriate; d) transferul de cunoștințe și soluții inovatoare; e) dezvoltarea lanțurilor valorice și a piețelor locale și regionale; f) sprijinirea tranziției verzi și digitale a entităților economiei sociale. g)măsuri pentru facilitarea parteneriatelor dintre entitățile economiei sociale și întreprinderile din sectorul privat, inclusiv prin programe de mentorat, transfer de cunoștințe, dezvoltarea de proiecte comune și acces la piețe. 3. Autoritățile administrației publice pot participa, în condițiile legii, la programe și proiecte naționale și internaționale destinate dezvoltării cooperării în domeniul economiei sociale.	**Articolul 36[9]. Cooperarea în domeniul economiei sociale** 1. Autoritățile administrației publice centrale și locale, în limitele competențelor prevăzute de lege, pot coopera., în condițiile legii, pentru promovarea și dezvoltarea economiei sociale, inclusiv prin cooperare interinstituțională, interregională, transfrontalieră și transnațională. 2. Cooperarea poate avea ca obiect, în special: a) schimbul de experiență și bune practici; b) dezvoltarea de proiecte și servicii comune; c) dezvoltarea de rețele și parteneriate; d) transferul de cunoștințe și soluții inovatoare; e) dezvoltarea lanțurilor valorice și a piețelor locale și regionale; f) sprijinirea tranziției verzi și digitale a entităților economiei sociale. g)măsuri pentru facilitarea parteneriatelor dintre entitățile economiei sociale și întreprinderile din sectorul privat, inclusiv prin programe de mentorat, transfer de cunoștințe, dezvoltarea de proiecte comune și acces la piețe. 3. Autoritățile administrației publice pot participa, în condițiile legii, la programe și proiecte naționale și internaționale destinate dezvoltării cooperării în domeniul economiei sociale.
Capitolul VI[2] **ÎNTREPRINDEREA CU STATUT DE MONOPOL FISCAL**	5. În capitolul VI[2]: a) articolul 36[6] devine articolul 36[10];	**Capitolul VI[2]** **ÎNTREPRINDEREA CU STATUT DE MONOPOL FISCAL**

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
Articolul 36⁶. Întreprinderea cu statut de monopol fiscal 1. Statutul de monopol fiscal se atribuie unei întreprinderi sau unui grup de întreprinderi pentru a desfășura în exclusivitate o activitate economică aferentă unor bunuri, servicii, unui grup de bunuri sau grup de servicii în scopul obținerii veniturilor pentru stat. 2. Statutul de monopol fiscal se atribuie doar persoanei juridice cu capital integral sau majoritar de stat. Din momentul în care cota capitalului de stat devine minoritară, întreprinderea pierde statutul de monopol fiscal și toate drepturile exclusive atribuite prin statutul de monopol fiscal devin nule.		**Articolul 36[10]. Întreprinderea cu statut de monopol fiscal** 1. Statutul de monopol fiscal se atribuie unei întreprinderi sau unui grup de întreprinderi pentru a desfășura în exclusivitate o activitate economică aferentă unor bunuri, servicii, unui grup de bunuri sau grup de servicii în scopul obținerii veniturilor pentru stat. 2. Statutul de monopol fiscal se atribuie doar persoanei juridice cu capital integral sau majoritar de stat. Din momentul în care cota capitalului de stat devine minoritară, întreprinderea pierde statutul de monopol fiscal și toate drepturile exclusive atribuite prin statutul de monopol fiscal devin nule.
Articolul 36⁷. Condiții pentru atribuirea statutului de monopol fiscal unei întreprinderi sau unui grup de întreprinderi 1. Pot obține statut de monopol fiscal entitățile specificate la articolul 36⁶ punctul 2 dacă întrunesc următoarele condiții: a) desfășoară o activitate economică pentru care este constatată necesitatea instituirii monopolului fiscal și această activitate nu este secundară sau auxiliară activității principale; b) dispun de capacități tehnice, utilaje și aplică tehnologii performante pentru desfășurarea activității economice pentru care este constatată necesitatea instituirii monopolului fiscal. 2. În cadrul întreprinderii sau grupului de întreprinderi cu statut de monopol fiscal: a) se implementează mecanisme și condiții de desfășurare a activității economice, stabilite de către Guvern, pentru asigurarea eficienței administrării și monitorizării interne și externe; b) se asigură respectarea strictă a legislației fiscale; c) se asigură atingerea scopului	5. În capitolul VI²: b) articolul 36⁷ devine articolul 36[11], iar la punctul 1 textul „articolul 36⁶ punctul 2” se substituie cu textul „articolul 36[10] punctul 2”;	**Articolul 36⁹. Condiții pentru atribuirea statutului** de monopol fiscal unei întreprinderi sau unui grup de întreprinderi 1. Pot obține statut de monopol fiscal entitățile specificate la articolul 36[10]punctul 2 dacă întrunesc următoarele condiții: a) desfășoară o activitate economică pentru care este constatată necesitatea instituirii monopolului fiscal și această activitate nu este secundară sau auxiliară activității principale; b) dispun de capacități tehnice, utilaje și aplică tehnologii performante pentru desfășurarea activității economice pentru care este constatată necesitatea instituirii monopolului fiscal. 2. În cadrul întreprinderii sau grupului de întreprinderi cu statut de monopol fiscal: a) se implementează mecanisme și condiții de desfășurare a activității economice, stabilite de către Guvern, pentru asigurarea eficienței administrării și monitorizării interne și externe; b) se asigură respectarea strictă a legislației fiscale; c) se asigură atingerea scopului de bază de obținere a veniturilor pentru stat și a scopurilor complementare

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
de bază de obținere a veniturilor pentru stat și a scopurilor complementare din domeniul social, de mediu sau din alt domeniu de interes public. 3. Statutul de monopol fiscal este atribuit întreprinderii sau grupului de întreprinderi de către Guvern, la propunerea Comisiei Naționale pentru Monopol Fiscal. 4. Statutul de monopol fiscal nu scutește întreprinderea de obligația de a deține actele permisive prevăzute de lege. 5. Întreprinderea sau grupul de întreprinderi cu statut de monopol fiscal sunt obligate să prezinte, la cererea Comisiei Naționale pentru Monopol Fiscal, acte juridice în formă autentică, informații și explicații în scris și verbale și orice alte date necesare pentru executarea atribuțiilor acesteia. 6. Întreprinderii sau grupului de întreprinderi pentru care a fost atribuit statutul de monopol fiscal le este interzisă desfășurarea unor acțiuni ce ar putea duce la degradarea calității activităților ce țin de monopolul fiscal sau la suspendarea acestora.		din domeniul social, de mediu sau din alt domeniu de interes public. 3. Statutul de monopol fiscal este atribuit întreprinderii sau grupului de întreprinderi de către Guvern, la propunerea Comisiei Naționale pentru Monopol Fiscal. 4. Statutul de monopol fiscal nu scutește întreprinderea de obligația de a deține actele permisive prevăzute de lege. 5. Întreprinderea sau grupul de întreprinderi cu statut de monopol fiscal sunt obligate să prezinte, la cererea Comisiei Naționale pentru Monopol Fiscal, acte juridice în formă autentică, informații și explicații în scris și verbale și orice alte date necesare pentru executarea atribuțiilor acesteia. 6. Întreprinderii sau grupului de întreprinderi pentru care a fost atribuit statutul de monopol fiscal le este interzisă desfășurarea unor acțiuni ce ar putea duce la degradarea calității activităților ce țin de monopolul fiscal sau la suspendarea acestora.
Articolul 36[8]. Comisia Națională pentru Monopol Fiscal 1. Comisia Națională pentru Monopol Fiscal (în continuare – Comisie) este un organ colegial fără statut de persoană juridică, care se instituie de către Guvern și exercită următoarele atribuții: a) constată necesitatea instituirii monopolului fiscal pentru anumite activități economice; b) identifică întreprinderea sau grupul de întreprinderi care desfășoară activități economice pentru care a fost constatată necesitatea instituirii monopolului fiscal; c) analizează și estimează impactul atribuirii statutului de monopol fiscal, inclusiv relevă avantajele și dezavantajele	5. În capitolul VI[2]: c) articolul 36[8] devine articolul 36[12]	**Articolul 36[12]. Comisia Națională pentru Monopol Fiscal** 1. Comisia Națională pentru Monopol Fiscal (în continuare – Comisie) este un organ colegial fără statut de persoană juridică, care se instituie de către Guvern și exercită următoarele atribuții: a) constată necesitatea instituirii monopolului fiscal pentru anumite activități economice; b) identifică întreprinderea sau grupul de întreprinderi care desfășoară activități economice pentru care a fost constatată necesitatea instituirii monopolului fiscal; c) analizează și estimează impactul atribuirii statutului de monopol fiscal, inclusiv relevă avantajele și dezavantajele economice și de altă natură pe termen scurt, mediu și

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
economice și de altă natură pe termen scurt, mediu și lung; d) propune Guvernului spre examinare și aprobare, prin intermediul organului central de specialitate care asigură lucrările de secretariat ale Comisiei, proiectul actului normativ prin care se atribuie statutul de monopol fiscal unei întreprinderi sau unui grup de întreprinderi; e) monitorizează și evaluează anual sectorul economic în care activează întreprinderea sau grupul de întreprinderi pentru care a fost atribuit statutul de monopol fiscal și prezintă un raport Guvernului; f) propune Guvernului retragerea statutului de monopol fiscal întreprinderii sau grupului de întreprinderi în cazul în care se constată abateri de la normele specifice de reglementare a activității economice, stabilite de actul normativ prin care a fost atribuit statutul de monopol fiscal, sau în cazul suprimării circumstanțelor care au determinat constatarea necesității instituirii monopolului fiscal. 2. Comisia este alcătuită din 5 membri: un reprezentant al Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (președintele Comisiei), un reprezentant al Ministerului Finanțelor, un reprezentant al Consiliului Concurenței și doi reprezentanți ai societății civile din domeniul economic, desemnați de organul central de specialitate care asigură lucrările de secretariat ale Comisiei. Ținerea lucrărilor de secretariat ale Comisiei este asigurată de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării. 3. Modul de constituire, organizare și de funcționare a Comisiei se stabilește de către Guvern.		lung; d) propune Guvernului spre examinare și aprobare, prin intermediul organului central de specialitate care asigură lucrările de secretariat ale Comisiei, proiectul actului normativ prin care se atribuie statutul de monopol fiscal unei întreprinderi sau unui grup de întreprinderi; e) monitorizează și evaluează anual sectorul economic în care activează întreprinderea sau grupul de întreprinderi pentru care a fost atribuit statutul de monopol fiscal și prezintă un raport Guvernului; f) propune Guvernului retragerea statutului de monopol fiscal întreprinderii sau grupului de întreprinderi în cazul în care se constată abateri de la normele specifice de reglementare a activității economice, stabilite de actul normativ prin care a fost atribuit statutul de monopol fiscal, sau în cazul suprimării circumstanțelor care au determinat constatarea necesității instituirii monopolului fiscal. 2. Comisia este alcătuită din 5 membri: un reprezentant al Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (președintele Comisiei), un reprezentant al Ministerului Finanțelor, un reprezentant al Consiliului Concurenței și doi reprezentanți ai societății civile din domeniul economic, desemnați de organul central de specialitate care asigură lucrările de secretariat ale Comisiei. Ținerea lucrărilor de secretariat ale Comisiei este asigurată de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării. 3. Modul de constituire, organizare și de funcționare a Comisiei se stabilește de către Guvern.

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
	Art. II. – (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. (2) În termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, Guvernul: a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege; b) va aproba actele normative necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor capitolului VI¹ al Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi.	Art. II. – (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. (2) În termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, Guvernul: a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege; b) va aproba actele normative necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor capitolului VI¹ al Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi. *(Notă: aceste dispoziții finale nu se încorporează în textul Legii nr. 845/1992.)*

1	**Titlul actului UE, inclusiv cea mai recentă modificare, nr. CELEX** Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Construirea unei economii în serviciul cetățenilor: un plan de acțiune pentru economia socială”, COM(2021) 778 final, CELEX 52021DC0778.
2	Titlul actului normativ național Proiect de lege cu privire la modificarea legii 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi
3	**Gradul general de compatibilitate** Compatibil
4	**Autoritatea/persoana responsabilă** Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
5	Data întocmirii/actualizării 14.09.2026

6. **Actul Uniunii Europene**	**7.** **Proiectul de act normativ**	**8.** **Gradul de compatibilitate**	**9.** **Observații**
Capitolul 2 — DEFINIREA ECONOMIEI SOCIALE Economia socială cuprinde o serie de entități cu diferite modele de afaceri și de organizare. Acestea își desfășoară activitatea într-o mare varietate de sectoare economice: agricultură, silvicultură și pescuit, construcții, reutilizare și reparații, gestionarea deșeurilor, comerțul cu ridicata și cu amănuntul, energie și climă, informare și comunicare, activități financiare și de asigurări, activități imobiliare, activități profesionale, științifice și tehnice, educație, sănătate umană și activități de asistență socială, artă, cultură și mass-media. **În contextul prezentului plan de acțiune și al inițiativelor conexe ale UE, economia socială cuprinde entități care împărtășesc următoarele principii și caracteristici comune principale**: întâietatea oamenilor, precum și a obiectivului social și/sau de mediu în raport cu profitul, reinvestirea majorității profiturilor și a surplusurilor pentru a desfășura activități în interesul membrilor/utilizatorilor („interesul colectiv”) sau al societății în general („interesul general”) și guvernanța democratică și/sau participativă. În mod tradițional, **termenul „economie socială”** se referă la patru tipuri principale de entități care furnizează bunuri și servicii membrilor lor sau societății în general: cooperative, societăți de ajutor reciproc, asociații (inclusiv organizații caritabile) și fundații. Acestea sunt entități private, independente de autoritățile publice și cu forme juridice specifice. În prezent, **întreprinderile sociale**[1] sunt în general considerate ca făcând parte din economia socială. Întreprinderile sociale își desfășoară activitatea prin furnizarea de bunuri și de servicii pentru piață, în mod antreprenorial și adesea inovator, activitatea	**Capitolul VI¹** **ECONOMIA SOCIALĂ ŞI ÎNTREPRINDEREA SOCIALĂ** **Articolul 36¹. Economia socială** 1. Economia socială reprezintă ansamblul entităților de drept privat, autonome, care furnizează bunuri și/sau servicii membrilor lor ori societății și care funcționează conform următoarelor principii: a) prevalența persoanelor, precum și a scopurilor sociale și/sau de mediu, asupra obținerii și distribuirii profitului; b) reinvestirea tuturor sau a majorității profiturilor și excedentelor pentru realizarea scopurilor sociale și/sau de mediu și desfășurarea activităților în interes colectiv sau general al societății; c) guvernanța democratică sau participativă. 2. Economia socială contribuie la realizarea unor obiective sociale și de mediu, inclusiv prin promovarea incluziunii sociale, ocupării forței de muncă, dezvoltării locale și durabile, inovării sociale și tranziției verzi și digitale 3. Entități ale economiei sociale sunt entitățile de drept privat care îndeplinesc principiile prevăzute la alin. (1), inclusiv întreprinderile sociale, societățile comerciale, cooperativele, asociațiile obștești, fundațiile, instituțiile private și alte entități prevăzute de lege. 4. Apartenența la economia socială este determinată de respectarea principiilor prevăzute la alin. 1 al prezentului articol și nu rezultă exclusiv din forma juridică a entității. 5. Entitățile economiei sociale pot desfășura activități în orice domeniu	**Compatibil**	

[1] Odată cu Inițiativa pentru antreprenoriatul social, termenul „întreprindere socială” a fost introdus într-o serie de texte juridice ale UE în scopuri de finanțare. A se vedea definițiile din Regulamentul (UE) nr. 1296/2013 privind Programul Uniunii Europene pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială, din Regulamentul (UE) nr. 346/2013 privind fondurile europene de antreprenoriat social și din Regulamentul (UE) 2021/1057 de instituire a Fondului social european Plus.

lor comercială având obiective sociale și/sau de mediu. Profiturile sunt reinvestite în principal în vederea îndeplinirii obiectivului lor social. Modul lor de organizare și de asumare a responsabilității urmează, de asemenea, principii democratice sau participative sau se axează pe progresul social[2]. Întreprinderile sociale adoptă o varietate de forme juridice, în funcție de contextul național. Termeni precum „întreprinderile sociale", „întreprinderile sociale și solidare" și „sectorul terțiar" sunt utilizați, de asemenea, de către anumite părți interesate, țări și organizații internaționale[3] atunci când se referă la entitățile din sectorul economiei sociale. Întreprinderile sociale pentru integrarea profesională reprezintă un tip comun de întreprindere socială în întreaga Europă. Acestea sunt specializate în oferirea de oportunități de muncă pentru persoanele defavorizate. Majoritatea acțiunilor propuse în prezentul plan de acțiune sunt relevante pentru toate entitățile din sectorul economiei sociale, însă unele dintre aceste acțiuni pot fi specifice unei anumite sau unor anumite categorii.	permis de lege, cu respectarea legislației aplicabile formei lor juridice și a reglementărilor sectoriale relevante. **Articolul 36². Întreprinderea socială și întreprinderea socială de inserție** 1. Întreprinderea socială este entitatea de drept privat care furnizează bunuri și/sau servicii în mod antreprenorial, în conformitate cu principiile prevăzute la art. 36¹ punctul 1, având drept scop principal al activității sale realizarea unor obiective sociale și/sau de mediu și care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 36³. 2. Calitatea de întreprindere socială nu constituie o formă organizatorico-juridică distinctă. 3. Organizațiile necomerciale pot avea calitatea de întreprindere socială în condițiile prezentului capitol și cu respectarea legislației aplicabile organizațiilor necomerciale. Dobândirea calității de întreprindere socială nu modifică forma juridică și natura necomercială al acestora. 4. Întreprinderea socială de inserție este întreprinderea socială care are ca scop principal integrarea socio-profesională, prin încadrarea în muncă, a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației. **Articolul 36³. Condițiile pentru recunoașterea calității de întreprindere socială și de întreprindere socială de inserție** 1. Calitatea de întreprindere socială o poate avea entitatea de drept privat care îndeplinește cumulativ următoarele condiții: a) stipulează expres în actul de constituire că scopul principal al activității economice îl constituie realizarea unor anumite obiective sociale și/sau de mediu; b) desfășoară activitatea economică în vederea realizării scopului prevăzut la lit. a); c) limitează distribuirea către fondatori, asociați sau membri și reinvestește sau utilizează cel puțin 90% din profit și, după caz, din excedent pentru realizarea scopului social și/sau de mediu ori pentru dezvoltarea activității economice destinate realizării acestui scop; d) prevede și aplică mecanisme de guvernanță democratică sau participativă, corespunzătoare formei sale juridice; e) prevede, cu respectarea legislației aplicabile formei juridice, că		

[2] COM(2011) 682 final.

[3] De exemplu, Organizația Internațională a Muncii.

	patrimoniul rămas după satisfacerea creanțelor creditorilor și executarea celorlalte obligații legale se utilizează în scopuri sociale și/sau de mediu și, după caz, se transmite unei entități cu scopuri similare, în condițiile legii. 2. Calitatea de întreprindere socială de inserție o poate avea întreprinderea socială care, suplimentar la condițiile prevăzute la alin.1: a) menține, pe parcursul perioadei stabilite de Guvern, cel puțin 30% din personalul angajat provenit din categoriile vulnerabile ale populației, iar timpul de muncă al acestora reprezintă cel puțin 30% din timpul total de muncă al personalului angajat. b) stipulează expres în actul de constituire integrarea socio-profesională, prin încadrarea în muncă, a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației drept scop principal al activității sale. 3. Modul de aplicare a condițiilor prevăzute la prezentul articol se stabilește de Guvern.		
3. Crearea unui cadru adecvat pentru ca economia socială să poată lua avânt **Capitolul 3.1 — ELABORAREA DE CADRE JURIDICE ȘI DE POLITICĂ** Datele existente indică importanța îmbunătățirii „unui mediu propice” pentru ca economia socială să poată prospera. După cum au confirmat studiile de cercetare[4] și părțile interesate[5], cadrele juridice și de politică reprezintă o parte esențială a acestui mediu, dar adaptarea lor la nevoile economiei sociale nu este o sarcină ușoară. Caracterul transsectorial al economiei sociale și faptul că aceasta acoperă diferite tipuri de entități reprezintă provocări importante pentru autoritățile publice, ceea ce îngreunează dezvoltarea unei abordări eficace. Punctele unice și clare de acces în cadrul administrațiilor publice sunt rare. Entitățile din sectorul economiei sociale consideră adesea că este dificil să aleagă o formă juridică dintre diversele opțiuni care nu sunt pe deplin adaptate nevoilor lor. **Dezvoltarea unor cadre coerente pentru economia socială** presupune luarea în	**Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 1. Guvernul asigură integrarea obiectivelor privind dezvoltarea economiei sociale în documentele de politici publice relevante și aprobă măsurile necesare pentru dezvoltarea acesteia, inclusiv în domeniile dezvoltării antreprenoriatului, ocupării forței de muncă, educației și formării profesionale, inovării, dezvoltării regionale, economiei circulare și cooperării internaționale. 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: a) promovarea incluziunii sociale, a egalității de șanse, inclusiv a egalității de gen, și reducerea inegalităților; b) integrarea pe piața muncii a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației și crearea locurilor de muncă; c) dezvoltarea competențelor și facilitarea accesului la educație și formare; d) furnizarea bunurilor și serviciilor destinate satisfacerii unor nevoi	**Compatibil**	

[4] De exemplu, Jenkins, Hamish, Ilcheong Yi, Samuel Bruelisauer și Kameni Chaddha, „Guidelines for Local Governments on Policies for Social and Solidarity Economy” (Orientări pentru administrațiile locale privind politicile pentru economia socială și solidară), UNRISD, Geneva, 2021, proiectele de cooperare UE-OCDE în materie de antreprenoriat social (de exemplu, Instrumentul „Better Entrepreneurship Policy”, notele de sinteză și analizele aprofundate ale politicilor pentru statele membre) și Comisia Europeană – Borzaga C., Galera G., Franchini B., Chiomento S., Nogales R. și Carini C., „Social Enterprises and their ecosystems in Europe – Comparative synthesis report” (Întreprinderile sociale și ecosistemele acestora în Europa – Raport de sinteză comparativ), Luxemburg, 2020.

[5] SWD(2021) 373 final.

considerare a naturii și a nevoilor sale specifice în ceea ce privește numeroasele politici și dispoziții orizontale și sectoriale, cum ar fi cele referitoare la fiscalitate, achiziții publice, concurență, protecția socială și piața muncii, educație, competențe și formare, serviciile de asistență medicală și de îngrijire, sprijinul pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), economia circulară etc. De exemplu, **fiscalitatea** este o componentă importantă pentru economia socială. Puține țări au elaborat un cadru fiscal specific și coerent pentru întreprinderile sociale. Multe dintre aceste țări oferă stimulente care variază de la scutiri de la plata impozitului pe profit la scutiri de TVA sau cote reduse de TVA, reducerea costurilor cu asigurările sociale/acoperirea acestora prin subvenții sau reduceri fiscale pentru donatorii privați și instituționali[6]. Cu toate acestea, accesul la aceste stimulente poate fi complex, iar diferitele acțiuni nu beneficiază întotdeauna de o coordonare adecvată. Politicile publice sectoriale sunt, de asemenea, relevante pentru entitățile din sectorul economiei sociale, deoarece acestea sunt parteneri importanți pentru autoritățile publice în furnizarea de **servicii sociale, de sănătate și de îngrijire**. Având în vedere îmbătrânirea demografică, economia serviciilor de îngrijire se extinde, oferind oportunități de angajare. Cu toate acestea, lucrătorii care prestează servicii în aceste sectoare (cu o forță de muncă predominant feminină) se confruntă cu numeroase provocări, în ceea ce privește salariile mici și condițiile de muncă precare. Noua strategie europeană privind îngrijirea, anunțată pentru 2022, va oferi, printre altele, o oportunitate pentru stimularea economiei îngrijirii, sporind vizibilitatea valorii adăugate puternice a economiei sociale în acest sector și contribuind totodată la îmbunătățirea condițiilor de muncă. Pentru elaborarea de cadre juridice și de politică adecvate, **autoritățile publice trebuie să țină seama de diversitatea formelor juridice acoperite de economia socială**. Deși cooperativele, societățile de ajutor reciproc, fundațiile, asociațiile și întreprinderile sociale au multe în comun, acestea au, totuși, obiective și moduri de funcționare diferite și se confruntă cu obstacole specifice. În cadrul economiei sociale, **cooperativele** reprezintă o formă bine stabilită de model de întreprindere în acest sector. Ele sunt gestionate de producători, utilizatori sau	sociale și/sau de mediu, inclusiv a serviciilor de interes general; e) facilitarea accesului entităților economiei sociale la finanțare, piețe și achiziții publice, inclusiv prin promovarea achizițiilor publice responsabile social; f) dezvoltarea capacităților entităților economiei sociale și a competențelor antreprenoriale în domeniul economiei sociale; g) promovarea ocupării forței de muncă, a locurilor de muncă de calitate și a incluziunii sociale; h) promovarea inovării sociale; i) dezvoltarea economiei sociale la nivel local, regional și național, inclusiv prin integrarea acesteia în politicile de dezvoltare economică, socială și regională; k contribuția, în condițiile legislației, la tranziția verde și digitală, la dezvoltarea economiei circulare și la utilizarea eficientă a resurselor; l) promovarea cooperării dintre entitățile economiei sociale, întreprinderi și alte organizații, inclusiv prin dezvoltarea parteneriatelor, integrarea entităților economiei sociale în lanțurile valorice și în lanțurile scurte de aprovizionare; m) creșterea vizibilității economiei sociale și îmbunătățirea datelor privind dezvoltarea acesteia; n) promovarea cooperării internaționale, regionale și transfrontaliere și facilitarea accesului entităților economiei sociale la programe, proiecte, rețele, expertiză și surse de finanțare externe. p) facilitarea accesului și orientarea entităților economiei sociale către programe, instrumente și surse de finanțare publice, naționale și internaționale, inclusiv prin informarea acestora cu privire la autoritățile și instituțiile responsabile de gestionarea fondurilor; 3. Autoritățile administrației publice consultă și implică, în condițiile legii, entitățile economiei sociale și organizațiile reprezentative ale acestora la elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice în domeniul economiei sociale. 4. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării este autoritatea administrației publice centrale responsabilă de elaborarea și		

[6] Comisia Europeană – Borzaga C., Galera G., Franchini B., Chiomento S., Nogales R. și Carini C., „Social enterprises and their ecosystems in Europe – Comparative synthesis report" (Întreprinderile sociale și ecosistemele acestora în Europa – Raport de sinteză comparativ), Luxemburg, 2020, p. 177.

lucrători în conformitate cu regula „un membru, un vot”[7]. Cooperativele s-au dovedit a fi versatile de-a lungul timpului și de la un sector la altul, oferind soluții inovatoare la provocările societale. Cu toate acestea, cooperativele susțin că, având în vedere structura acționariatului lor, le este mai dificil să beneficieze de investiții de capital. Sprijinul financiar și nefinanciar specific poate juca un rol esențial pentru înființarea de cooperative în contextul vânzării de acțiuni către salariați[8] în vederea menținerii locurilor de muncă și a continuării unei activități economice viabile. **Societățile de ajutor reciproc** semnalează faptul că normele existente nu iau suficient în considerare caracterul non-profit al acestora. Din acest motiv, **Comisia va desfășura activități de sensibilizare în rândul autorităților naționale cu privire la particularitățile modelului mutualist** și la posibilitățile de reducere a sarcinii administrative[9]. **Fundațiile și asociațiile** din cadrul economiei sociale precizează că le este greu să beneficieze pe deplin de avantajele pieței unice. De exemplu, **asociațiile** se confruntă cu constrângeri în ceea ce privește desfășurarea activităților lor la nivel transfrontalier. Acest aspect este abordat în proiectul de raport al Parlamentului European cu recomandări adresate Comisiei referitor la un statut pentru asociațiile și organizațiile non-profit transfrontaliere europene, care urmează să fie adoptat în curând[10]. Pentru a înțelege mai bine problemele cu care se confruntă asociațiile, **Comisia va lansa un studiu care va oferi o analiză comparativă a regimurilor juridice și a peisajelor asociațiilor din UE**. În mod similar, **fundațiile** raportează probleme legate de tratamentul fiscal al donațiilor transfrontaliere către organizații de interes public[11] din alte state membre. În	coordonarea politicii de stat în domeniul economiei sociale. 5. Pentru coordonarea implementării politicii de stat în domeniul economiei sociale, Guvernul poate desemna, în cadrul autorității administrației publice centrale responsabile, un coordonator în domeniul economiei sociale, ale cărui atribuții se stabilesc prin hotărâre a Guvernului. **Articolul 36⁴. Înregistrarea calității de întreprindere socială și de întreprindere socială de inserție** 1. Entitatea care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la art. 36³ alin. 1 lit. a), c)-e) poate solicita înscrierea în registrul de stat a mențiunii „întreprindere socială”. 2. Întreprinderea socială care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la art. 36³ alin. (2) lit. a) și b) poate solicita înscrierea în registrul de stat a mențiunii „întreprindere socială de inserție”. 3. Înscrierea mențiunii privind calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție nu constituie, prin ea însăși, temei pentru acordarea unui drept, avantaj sau măsuri de sprijin public. 4. Înscrierea, modificarea și radierea mențiunii se efectuează în cadrul procedurilor de înregistrare de stat, inclusiv prin mijloace electronice, în condițiile legislației privind înregistrarea de stat. 5. Entitatea poate solicita radierea mențiunii de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție, după modificarea corespunzătoare a actului de constituire. **Articolul 36⁵. Verificarea condițiilor pentru acordarea măsurilor de sprijin**		

[7] În 2003, a fost creată o formă juridică a UE pentru societatea cooperativă europeană [Regulamentul (CE) nr. 1435/2003], și anume forma juridică de cooperativă europeană, în sprijinul cooperativelor care desfășoară activități în mai multe țări din UE. Regulamentul oferă, de asemenea, un temei juridic pentru alte societăți care doresc să se asocieze. Directiva 2003/72/CE a Consiliului de completare a statutului societății cooperative europene în legătură cu participarea lucrătorilor completează regulamentul menționat.

[8] Vânzarea de acțiuni către salariați poate fi o modalitate eficace a întreprinderilor de a ieși din criză, precum și o soluție la problemele legate de transferul între generații.

[9] De exemplu, Comisia va explica modul în care sarcina administrativă pentru societățile de asigurări mutuale poate fi redusă în temeiul cadrului consolidat privind proporționalitatea propus în cadrul revizuirii Directivei Solvabilitate II [COM(2021) 581 final].

[10] Raport bazat pe articolul 225 din TFUE (procedura cu caracter legislativ din proprie inițiativă), număr de referință 2020/2026(INL), Comisia pentru afaceri juridice – raportul Lagodinsky.

[11] Organizațiile de interes public sunt entități cu un statut care le permite să primească donații ce beneficiază de stimulente fiscale de la persoane fizice și corporații sau să beneficieze în mod direct de scutiri fiscale în legătură cu activitățile lor. Pentru ca o entitate să primească un astfel de statut, aceasta trebuie să

conformitate cu principiile din tratat privind libera circulație a capitalurilor și nediscriminarea[12] și cu hotărârile relevante ale Curții Europene de Justiție[13], donatorii trebuie să realizeze o analiză de comparabilitate de la caz la caz[14] pentru a beneficia de norme fiscale favorabile pentru donațiile lor transfrontaliere. Cu toate acestea, în practică, procedurile aplicate de statele membre sporesc costurile administrative și de conformare fiscală și creează incertitudine atât pentru entitățile filantropice, cât și pentru donatori. Comisia Europeană poate iniția proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în cazurile în care barierele din calea activităților transfrontaliere rezultă din netranspunerea, încălcarea sau punerea în aplicare incorectă a legislației UE. Începând din 2011, mai multe state membre au instituit **cadre juridice și politici** specifice în ceea ce privește întreprinderile sociale și/sau economia socială[15], care, pe lângă contribuția la recunoașterea acestora, au dus la alte evoluții pozitive în unele cazuri, cum ar fi crearea unor unități ministeriale specifice și intensificarea dialogului dintre părțile interesate și autoritățile publice. **În unele țări, au fost dezvoltate etichete și sisteme de certificare** care pot aduce beneficii entităților din sectorul economiei sociale și pot facilita accesul acestora la politici specifice, permițând un tratament specific[16]. Reformele reușite ar putea servi drept sursă de inspirație pentru alte state membre. Comisia a elaborat o serie de instrumente și resurse pentru a sprijini statele membre și învățarea reciprocă în rândul responsabililor cu elaborarea politicilor. Comisia pregătește, împreună cu Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), orientări privind cadrele juridice adecvate pentru întreprinderile sociale, care urmează să fie	1. În cazul în care acordarea unui drept, avantaj sau măsuri de sprijin public este condiționată de calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție, autoritatea sau instituția care acordă ajutor de stat verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 36³, precum și a condițiilor stabilite pentru măsura respectivă. **Articolul 36⁷. Mecanism instituțional de dialog** (1) În scopul asigurării dialogului dintre autoritățile administrației publice și entitățile economiei sociale, autoritatea administrației publice centrale responsabilă poate institui, în condițiile legii, grupuri de lucru, consilii consultative sau alte mecanisme de dialog. (2) În cadrul mecanismelor prevăzute la alin. (1) pot participa reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, ai entităților economiei sociale, ai organizațiilor reprezentative ale acestora, ai mediului academic, ai partenerilor de dezvoltare și ai altor organizații relevante. (3) Mecanismele de dialog pot contribui la elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice și a măsurilor de sprijin în domeniul economiei sociale. **Articolul 36⁸. Măsurile de susținere a economiei sociale** 1. Statul contribuie la dezvoltarea economiei sociale prin crearea condițiilor necesare pentru activitatea entităților economiei sociale și poate acorda acestora măsuri de sprijin în condițiile legii.		

îndeplinească o serie de cerințe, care pot fi împărțite în trei mari categorii: cerințe privind desfășurarea de activități non-profit, cerințe privind finalitatea legitimă (*worthy purpose*) și cerințe privind interesul public (și anume, să aducă beneficii unei părți a publicului suficient de largi și incluzive). A se vedea raportul OCDE intitulat „Taxation and Philanthropy" (Fiscalitate și filantropie), seria de studii de politici fiscale a OCDE (OECD Tax Policy Studies), nr. 27, Paris, 2020.

[12] Confirmate în următoarele hotărâri ale Curții Europene de Justiție: Hotărârea din 14 septembrie 2006, Centro di Musicologia Walter Stauffer, C-386/04; Hotărârea din 27 ianuarie 2009, Persche, C-318/07; Hotărârea din 10 februarie 2011, Missionswerk, C-25/10.

[13] Hotărârea din 14 septembrie 2006, Centro di Musicologia Walter Stauffer, C-386/04; Hotărârea din 27 ianuarie 2009, Persche, C-318/07; Hotărârea din 10 februarie 2011, Missionswerk, C-25/10.

[14] Procesul prin care autoritățile fiscale naționale abordează recunoașterea echivalenței unei organizații de interes public cu sediul într-un alt stat membru al UE.

[15] A se vedea Comisia Europeană – Borzaga C., Galera G., Franchini B., Chiomento S., Nogales R. și Carini C., „Social enterprises and their ecosystems in Europe – Comparative synthesis report" (Întreprinderile sociale și ecosistemele acestora în Europa – Raport de sinteză comparativ), Luxemburg, 2020.

[16] De exemplu, statutul francez de „întreprindere solidară de utilitate socială" (ESUS) și statutul de „întreprindere socială" introdus de Bulgaria, Italia, România și Slovacia.

publicate în 2022. De asemenea, Comisia a publicat recent un ghid și o colecție de bune practici privind achizițiile publice responsabile din punct de vedere social[17]. Toate aceste materiale și experiențe pot ajuta statele membre să își îmbunătățească cadrele naționale și regionale. Statele membre au, de asemenea, posibilitatea de a obține expertiză adaptată prin intermediul instrumentului de sprijin tehnic. Comisia va încuraja învățarea reciprocă și va oferi orientări și sprijin statelor membre prin: –**organizarea de seminare online și de ateliere,** începând cu 2022**, pentru funcționarii publici, pe baza unor exerciții de cartografiere, a colectării și a schimbului de bune practici** în legătură cu diverse domenii de politică, cum ar fi ajutoarele de stat, fiscalitatea, investițiile sociale, transferurile de întreprinderi către salariați, etichetele și sistemele de certificare, măsurarea impactului social; –**publicarea unor orientări privind cadrele de impozitare relevante pentru entitățile din sectorul economiei sociale**, pe baza analizei disponibile și a contribuțiilor furnizate de autoritățile statelor membre și de părțile interesate din cadrul economiei sociale; –**publicarea unor orientări care să clarifice normele existente privind tratamentul fiscal al donațiilor transfrontaliere de interes public**, care afectează fundațiile și asociațiile și punerea în aplicare a principiului nediscriminării în statele membre; –**lansarea unui studiu privind etichetele/mecanismele de certificare naționale ale economiei sociale**, care să cartografieze sistemele existente în statele membre, identificând bunele practici și trăsăturile și criteriile comune. Comisia va urmări, de asemenea, să ofere o abordare și orientări comune statelor membre și să exploreze posibilitatea recunoașterii reciproce voluntare. Pentru punerea în aplicare a acestor acțiuni și cu scopul de a oferi o abordare cuprinzătoare a economiei sociale și de a facilita dezvoltarea uniformă a acesteia în toate statele membre și regiunile din UE, Comisia va propune **în 2023 o recomandare a Consiliului privind dezvoltarea condițiilor-cadru pentru economia socială**. Această recomandare: –va invita responsabilii cu elaborarea politicilor să adapteze mai bine cadrele	2. Măsurile de sprijin pot include: a) instrumente de finanțare, garantare și alte instrumente financiare, inclusiv produse de finanțare adaptate caracteristicilor și necesităților entităților economiei sociale; b) servicii de informare, consultanță, instruire, mentorat, coaching, incubare, accelerare și pregătire pentru investiții, destinate dezvoltării capacităților și afacerilor entităților economiei sociale; c) măsuri de facilitare a accesului la piețe și la achizițiile publice, în condițiile legislației privind achizițiile publice; e) măsuri de susținere a ocupării și integrării socio-profesionale a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației; f) măsuri de susținere a inovării sociale, transformării digitale, eficienței energetice, protecției mediului și economiei circulare, în condițiile legislației; g) facilitarea accesului entităților economiei sociale la spații și alte bunuri proprietate publică, pentru desfășurarea activităților economice și sociale în condițiile legislației privind administrarea și valorificarea proprietății publice; h) facilități fiscale, în condițiile legislației fiscale; j) alte măsuri prevăzute de legislație; k) facilitarea utilizării infrastructurii și a serviciilor de suport pentru antreprenoriat și dezvoltarea economiei sociale, în condițiile legislației; l) asigurarea accesului la informații privind măsurile de sprijin, programele de finanțare, oportunitățile de dezvoltare a afacerilor, programele de instruire și alte instrumente disponibile entităților economiei sociale, inclusiv prin mecanisme de informare accesibile tinerilor, femeilor, persoanelor cu dizabilități și altor categorii subreprezentate în activitatea antreprenorială; 3. Autoritățile administrației publice locale pot acorda, în limitele competențelor și mijloacelor disponibile, măsuri de sprijin pentru dezvoltarea economiei sociale la nivel local. 4. Guvernul poate stabili domenii, activități sau categorii de beneficiari prioritare pentru acordarea anumitor măsuri de sprijin, în funcție de obiectivele sociale, economice, teritoriale și de mediu urmărite.”		

[17] https://ec.europa.eu/info/policies/public-procurement/tools-public-buyers/social-procurement_ro.

juridice și de politică la nevoile entităților din sectorul economiei sociale; –va furniza recomandări în legătură cu anumite politici, cum ar fi politica privind ocuparea forței de muncă, ajutoarele de stat, achizițiile publice, fiscalitatea, cercetarea, educația, competențele și formarea, serviciile sociale și de îngrijire, furnizarea de sprijin financiar și nefinanciar adaptat la toate etapele ciclului de viață al întreprinderilor, precum și statistici; –va evidenția modul în care structurile instituționale și implicarea părților interesate pot facilita activitatea entităților din sectorul economiei sociale.	5. Măsurile de sprijin acordate entităților economiei sociale se instituie și se aplică cu respectarea legislației privind ajutorul de stat și ajutorul de minimis **Articolul 36⁹. Cooperarea în domeniul economiei sociale** 1. Autoritățile administrației publice centrale și locale, în limitele competențelor prevăzute de lege, pot coopera., în condițiile legii, pentru promovarea și dezvoltarea economiei sociale, inclusiv prin cooperare interinstituțională, interregională, transfrontalieră și transnațională. 2. Cooperarea poate avea ca obiect, în special: a) schimbul de experiență și bune practici; b) dezvoltarea de proiecte și servicii comune; c) dezvoltarea de rețele și parteneriate; d) transferul de cunoștințe și soluții inovatoare; e) dezvoltarea lanțurilor valorice și a piețelor locale și regionale; f) sprijinirea tranziției verzi și digitale a entităților economiei sociale. g)măsuri pentru facilitarea parteneriatelor dintre entitățile economiei sociale și întreprinderile din sectorul privat, inclusiv prin programe de mentorat, transfer de cunoștințe, dezvoltarea de proiecte comune și acces la piețe. 3. Autoritățile administrației publice pot participa, în condițiile legii, la programe și proiecte naționale și internaționale destinate dezvoltării cooperării în domeniul economiei sociale.		
Capitolul 3.2 — ECONOMIA SOCIALĂ ȘI AJUTOARELE DE STAT Sprijinul financiar public joacă un rol important în facilitarea înființării și dezvoltării actorilor economiei sociale. Controlul ajutoarelor de stat are ca scop menținerea unui echilibru între acest sprijin și concurența loială. Există numeroase provocări și oportunități pentru părțile interesate din cadrul economiei sociale. O problemă este aceea că, adesea, autoritățile publice și beneficiarii nu valorifică la maximum posibilitățile existente în materie de ajutoare de stat. Părțile interesate susțin că autoritățile publice limitează adesea în mod inutil cuantumul ajutorului pe care îl acordă întreprinderilor sociale la pragul general *de minimis* (200 000 EUR pentru o perioadă de trei ani) și nu iau în considerare alte posibilități care ar fi în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat, cum ar fi ajutoarele regionale, ajutoarele pentru finanțare de risc sau ajutoarele pentru recrutarea lucrătorilor defavorizați, în cazul cărora cuantumurile	*Proiectul nu reglementează distinct regimul ajutoarelor de stat. Dispozițiile relevante privind sprijinul public sunt:* **Articolul 36⁸. Măsurile de susținere a economiei sociale** 1. Statul contribuie la dezvoltarea economiei sociale prin crearea condițiilor necesare pentru activitatea entităților economiei sociale și poate acorda acestora măsuri de sprijin în condițiile legii. 5. Măsurile de sprijin acordate entităților economiei sociale se instituie și se aplică cu respectarea legislației privind ajutorul de stat și ajutorul de minimis **Articolul 36⁵. Verificarea condițiilor pentru acordarea măsurilor de sprijin** 1. În cazul în care acordarea unui drept, avantaj sau măsuri de sprijin public este condiționată de calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție, autoritatea sau instituția care acordă	**Compatibil**	

maxime ale ajutoarelor sunt, în general, mai mari. În plus, normele UE existente referitoare la **serviciile de interes economic general (SIEG)**[18] oferă posibilități considerabile de acordare a ajutoarelor de stat. Entitățile pot beneficia de această flexibilitate numai dacă li s-a încredințat o misiune specifică, și anume servicii de interes economic general. Cu toate acestea, autoritățile publice nu utilizează întotdeauna această posibilitate la întregul său potențial, de exemplu, în ceea ce privește activitățile întreprinderilor sociale axate pe crearea de locuri de muncă pentru persoanele vulnerabile. Prin urmare, Comisia va facilita accesul la orientări relevante privind ajutoarele de stat și va include această temă în seminarele online și atelierele pe care le va organiza (a se vedea punctul 3.1). Un al doilea aspect este acela că părțile interesate din cadrul economiei sociale susțin că valoarea sprijinului existent sub formă de ajutor de stat de care dispun nu este întotdeauna adecvată, în special în ceea ce privește ajutoarele pentru accesul la finanțare și subvențiile pentru recrutarea lucrătorilor defavorizați reglementate de **Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare („RGECA")**[19]. Într-adevăr, se poate constata că întreprinderile sociale întâmpină, în general, dificultăți mai mari în ceea ce privește accesul la finanțare decât întreprinderile standard (a se vedea punctul 4.2). În cadrul revizuirii Regulamentului general de exceptare pe categorii, care va avea loc în perspectiva expirării acestuia la sfârșitul anului 2023, **Comisia va analiza dacă dovezile disponibile justifică relaxarea normelor în ceea ce privește ajutoarele pentru accesul întreprinderilor sociale la finanțare și ajutoarele pentru încadrarea în muncă a lucrătorilor defavorizați sau extrem de defavorizați**. **Comisia invită statele membre** să utilizeze mai bine marja lor de apreciere în definirea unui SIEG ori de câte ori este cazul, pentru a permite acoperirea activităților eligibile desfășurate de întreprinderile sociale. În plus, statele membre ar trebui să investească în continuare în formare și în consolidarea capacităților administrațiilor lor, în vederea	ajutor de stat verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 36³, precum și a condițiilor stabilite pentru măsura respectivă. 2. Verificarea se efectuează pentru perioada și în condițiile stabilite de actele normative care reglementează măsura de sprijin respectivă. 3. La efectuarea verificării, autoritățile și instituțiile publice utilizează cu prioritate datele disponibile în registrele și sistemele informaționale de stat și nu solicită entității informațiile deținute de alte autorități sau instituții publice, dacă accesul la acestea poate fi asigurat în condițiile legii. 4. În cazul în care măsura de sprijin a fost obținută prin prezentarea unor informații false sau prin nerespectarea condițiilor în baza cărora aceasta a fost acordată, întreprinderea se exclude temporar de la accesarea măsurii respective. 5. În cazul prevăzut la alin. (4), măsurile privind suspendarea, excluderea sau recuperarea sprijinului se aplică în condițiile și procedurile stabilite de actul normativ care reglementează măsura de sprijin. 6. Constatarea neîndeplinirii condițiilor pentru acordarea unei măsuri de sprijin nu determină radierea mențiunii privind calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție din registrul de stat. 7. În cazul constatării neîndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 36³, entitatea este notificată în scris și i se acordă un termen rezonabil pentru remedierea neconformității, dacă natura acesteia permite remedierea. 8. Dacă neconformitatea nu este remediată în termenul acordat sau dacă aceasta nu poate fi remediată, autoritatea sau instituția competentă dispune, în condițiile stabilite de Guvern, inițierea procedurii de radiere a mențiunii privind calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție din registrul de stat. 9. Decizia privind constatarea neconformității și radierea mențiunii		

[18] În special, Decizia 2012/21/UE a Comisiei din 20 decembrie 2011 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general.

[19] Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.

creșterii nivelului lor de cunoștințe cu privire la normele privind ajutoarele de stat.	se motivează și poate fi contestată în condițiile legii. 10. Pierderea calității de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție nu determină, prin ea însăși, recuperarea măsurilor de sprijin acordate anterior, dacă actele normative care reglementează măsura respectivă nu prevăd altfel și dacă sprijinul a fost obținut și utilizat cu respectarea condițiilor aplicabile. **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 7. Monitorizarea dezvoltării economiei sociale cuprinde, în special: e)măsurile de sprijin public acordate, beneficiarii acestora, valoarea și sursele finanțării, precum și rezultatele și impactul acestora; 9. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării elaborează și publică anual raportul privind dezvoltarea economiei sociale, care cuprinde informații privind evoluția economiei sociale, rezultatele măsurilor publice de susținere și principalele probleme și recomandările privind dezvoltarea economiei sociale		
Capitolul 3.3 — ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI PE PIEȚE: ACHIZIȚII PUBLICE RESPONSABILE SOCIAL Furnizarea de bunuri și de servicii autorităților publice și întreprinderilor tradiționale și cooperarea cu acestea sunt esențiale pentru dezvoltarea economiei sociale. Aceasta generează venituri și le permite să devină autonome din punct de vedere financiar. Întrucât **achizițiile publice reprezintă 14 % din PIB-ul european[20]**, acestea sunt recunoscute în mare măsură ca fiind un instrument politic esențial care sprijină dezvoltarea economiei sociale și a întreprinderilor sociale[21]. **Revizuirea din 2014 a normelor UE privind achizițiile publice[22] a creat numeroase oportunități pentru autoritățile publice de la toate nivelurile de a utiliza achizițiile publice pentru a atinge diverse obiective de politică**, inclusiv promovarea protecției mediului și urmărirea obiectivelor sociale. De exemplu, normele menționează în mod specific aspectele sociale ca fiind printre factorii care pot fi incluși în criteriile de	**Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: e) facilitarea accesului entităților economiei sociale la finanțare, piețe și achiziții publice, inclusiv prin promovarea achizițiilor publice responsabile social; l) promovarea cooperării dintre entitățile economiei sociale, întreprinderi și alte organizații, inclusiv prin dezvoltarea parteneriatelor, integrarea entităților economiei sociale în lanțurile valorice și în lanțurile scurte de aprovizionare; **Articolul 36⁸. Măsurile de susținere a economiei sociale** 2. Măsurile de sprijin pot include: c) măsuri de facilitare a accesului la piețe și la achizițiile publice, în condițiile legislației privind achizițiile publice; 3. Autoritățile administrației publice locale pot acorda, în limitele	**Compatibil**	

20 A se vedea COM(2017) 572 final, p. 3.

21 Varga E., „How Public Procurement Can Spur the Social Economy” (Modul în care achizițiile publice pot stimula economia socială), Stanford Social Innovation Review, 2021.

22 Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE.

atribuire pe baza criteriului „ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic”. De atunci, Comisia a întreprins mai multe inițiative pentru a sensibiliza publicul cu privire la valoarea adăugată a achizițiilor publice verzi și responsabile din punct de vedere social, pentru a oferi orientări și pentru a disemina bunele practici. De exemplu, Comisia a publicat recent un ghid revizuit intitulat „Achiziții responsabile social”[23], cu sfaturi practice și exemple. În ultimii ani, unele autorități locale și regionale și orașe au devenit conștiente de puterea achizițiilor publice strategice de a răspunde provocărilor/nevoilor societale și de a genera schimbări sistemice. **Cu toate acestea, majoritatea licitațiilor publice sunt încă atribuite doar pe baza criteriului prețului**, iar achizițiile publice responsabile din punct de vedere social sunt chiar mai puțin cunoscute și dezvoltate decât achizițiile publice verzi. Comisia își va intensifica eforturile pentru a evidenția beneficiile concrete și modalitățile de utilizare a procedurilor de achiziții publice și de concesiune pentru a îndeplini obiectivele de politică socială și de ocupare a forței de muncă și pentru a asigura condiții de muncă mai bune și servicii sociale de înaltă calitate. În paralel, este important să se consolideze capacitatea entităților din sectorul economiei sociale de a depune oferte pentru achiziții publice și să se faciliteze accesul actorilor din sectorul economiei sociale la achizițiile private. Interacțiunile cu întreprinderile tradiționale ajută entitățile din sectorul economiei sociale să se dezvolte și să crească, iar această cooperare s-a intensificat. Cu toate acestea, există posibilitatea unei integrări mai sistematice în cadrul lanțurilor valorice ale întreprinderilor tradiționale și a creării de parteneriate cu acestea pentru a depune oferte comune pentru achiziții publice, inclusiv prin proiecte-pilot noi în cadrul Programului privind piața unică. Comisia: –**își va intensifica eforturile de sensibilizare, de promovare a schimbului de bune practici și de formare atât a responsabililor din domeniul achizițiilor publice, cât și a entităților din sectorul economiei sociale** cu privire la modul de utilizare a procedurilor de achiziții publice și de concesiune în vederea atingerii obiectivelor de politică socială. În acest scop, vor fi organizate ateliere în statele membre; –**va lansa, în 2022, o nouă inițiativă în cadrul Programului privind piața unică,**	competențelor și mijloacelor disponibile, măsuri de sprijin pentru dezvoltarea economiei sociale la nivel local. 6. Măsuri de sprijin pentru dezvoltarea lanțurilor valorice și a lanțurilor scurte de aprovizionare. **Articolul 36º. Cooperarea în domeniul economiei sociale** 2. Cooperarea poate avea ca obiect, în special: e) dezvoltarea lanțurilor valorice și a piețelor locale și regionale; g)măsuri pentru facilitarea parteneriatelor dintre entitățile economiei sociale și întreprinderile din sectorul privat, inclusiv prin programe de mentorat, transfer de cunoștințe, dezvoltarea de proiecte comune și acces la piețe.		

[23] https://ec.europa.eu/docsroom/documents/45767?locale=ro.

care să sprijine crearea de parteneriate locale și regionale între entitățile din sectorul economiei sociale și întreprinderile tradiționale și care să permită o piață a „achizițiilor responsabile social” între întreprinderi; –**va consolida, ori de câte ori este posibil, utilizarea clauzelor sociale în cadrul propriilor proceduri de achiziții publice**. În plus, Comisia va publica un raport pentru a spori gradul de utilizare a achizițiilor publice responsabile din punct de vedere social în statele membre. **Comisia invită statele membre și alte autorități publice competente** să promoveze și să monitorizeze adoptarea achizițiilor publice responsabile din punct de vedere social pe teritoriul lor, în cooperare cu părțile interesate din cadrul economiei sociale.			
Capitolul 3.4 — PROMOVAREA ECONOMIEI SOCIALE LA NIVEL REGIONAL ȘI LOCAL **Modelele de afaceri din cadrul economiei sociale aduc valoare economiilor și societăților locale prin promovarea** incluziunii, a rezilienței și a durabilității acestora. Acestea au rădăcini locale puternice și urmăresc în primul rând să deservească comunitatea de care aparțin, menținând populația, activitățile economice și veniturile la nivel local. Prin urmare, acestea contribuie la stimularea dezvoltării economice locale în sectoare care prezintă un interes special pentru regiuni, de exemplu, în zonele rurale, în ceea ce privește agricultura și producția de alimente ecologice sau în economia albastră. Acestea promovează lanțurile valorice scurte care facilitează producția și consumul local și sprijină acțiunile de combatere a schimbărilor climatice, precum și economia circulară. De asemenea, ele contribuie la furnizarea de servicii sociale care sunt adesea limitate în regiunile rurale și mai îndepărtate. După cum s-a anunțat în **viziunea pe termen lung pentru zonele rurale ale UE**[24], Comisia va întreprinde o serie de acțiuni care vor permite antreprenorilor și întreprinderilor mici să se mute în zonele rurale și vor contribui la adaptarea acestora la mediul economic în schimbare, vor oferi oportunități pentru practici de afaceri inovatoare, pentru cooperare și crearea de clustere și vor dezvolta noi sectoare ale economiei. Se va pune un accent deosebit pe lanțurile scurte de aprovizionare cu produse agroalimentare, care leagă direct producătorii de consumatori, această inițiativă fiind completată de acțiuni de sprijinire a oportunităților de ocupare a forței	**Articolul 36¹. Economia socială** 2. Economia socială contribuie la realizarea unor obiective sociale și de mediu, inclusiv prin promovarea incluziunii sociale, ocupării forței de muncă, dezvoltării locale și durabile, inovării sociale și tranziției verzi și digitale **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 1. Guvernul asigură integrarea obiectivelor privind dezvoltarea economiei sociale în documentele de politici publice relevante și aprobă măsurile necesare pentru dezvoltarea acesteia, inclusiv în domeniile dezvoltării antreprenoriatului, ocupării forței de muncă, educației și formării profesionale, inovării, dezvoltării regionale, economiei circulare și cooperării internaționale. 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: i) dezvoltarea economiei sociale la nivel local, regional și național, inclusiv prin integrarea acesteia în politicile de dezvoltare economică, socială și regională; k contribuția, în condițiile legislației, la tranziția verde și digitală, la dezvoltarea economiei circulare și la utilizarea eficientă a resurselor; l) promovarea cooperării dintre entitățile economiei sociale, întreprinderi și alte organizații, inclusiv prin dezvoltarea parteneriatelor, integrarea entităților economiei sociale în lanțurile valorice și în lanțurile scurte de aprovizionare;	**Compatibil**	

[24] COM(2021) 345 final.

de muncă și de învățare pentru tineri și a dezvoltării durabile a bioeconomiei. Multe autorități locale și regionale europene au competența de a elabora strategii și instrumente de sprijinire a dezvoltării ecosistemelor economiei sociale locale și regionale. Există posibilitatea de a valorifica mai bine acest potențial[25]. Schimbul și cooperarea dintre autoritățile regionale și locale reprezintă o modalitate eficace de îmbunătățire a învățării reciproce în domeniul economiei sociale. Acest lucru este valabil în special pentru cooperarea transfrontalieră. **Sprijinul este disponibil în cadrul Fondului social european Plus (FSE+)**, al **Fondului european de dezvoltare regională (FEDR)** și al **Fondului pentru o tranziție justă,** pentru a ajuta autoritățile locale și regionale să își consolideze cooperarea cu actorii economiei sociale, inclusiv ca parte a strategiilor de specializare inteligentă. **Platforma pentru o tranziție justă** oferă o platformă de schimburi active pentru toate părțile interesate din regiunile afectate în mod deosebit de tranziția climatică, inclusiv pentru actorii economiei sociale[26]. În plus, Comisia **sprijină învățarea reciprocă, cooperarea și consolidarea comunităților între regiuni și autoritățile locale**. De exemplu, **inițiativa privind regiunile europene ale economiei sociale** și **misiunile privind economia socială**[27] au sporit vizibilitatea economiei sociale la nivel local și au sprijinit financiar organizarea de sesiuni de învățare reciprocă cu autoritățile locale și părțile interesate din cadrul economiei sociale. Această activitate este sprijinită în continuare de inițiative locale, cum ar fi Convenția primarilor din UE. Comisia va dezvolta în continuare aceste inițiative de sprijinire a cooperării transnaționale, cu accent pe facilitarea dublei tranziții verzi și digitale juste (a se vedea punctul 4.3). De asemenea, aceasta va **încuraja utilizarea programului Interreg Europa și a parteneriatului de specializare inteligentă pentru economia socială**[28] pentru a promova schimburile transfrontaliere și interregionale. Comisia:	**Articolul 36[8]. Măsurile de susținere a economiei sociale** 2. Măsurile de sprijin pot include: f) măsuri de susținere a inovării sociale, transformării digitale, eficienței energetice, protecției mediului și economiei circulare, în condițiile legislației; g) facilitarea accesului entităților economiei sociale la spații și alte bunuri proprietate publică, pentru desfășurarea activităților economice și sociale în condițiile legislației privind administrarea și valorificarea proprietății publice; k) facilitarea utilizării infrastructurii și a serviciilor de suport pentru antreprenoriat și dezvoltarea economiei sociale, în condițiile legislației; 3. Autoritățile administrației publice locale pot acorda, în limitele competențelor și mijloacelor disponibile, măsuri de sprijin pentru dezvoltarea economiei sociale la nivel local. 4. Guvernul poate stabili domenii, activități sau categorii de beneficiari prioritare pentru acordarea anumitor măsuri de sprijin, în funcție de obiectivele sociale, economice, teritoriale și de mediu urmărite.” 6. Măsuri de sprijin pentru dezvoltarea lanțurilor valorice și a lanțurilor scurte de aprovizionare. 7. Autoritățile administrației publice locale pot desemna, în condițiile legii, un punct de contact pentru economia socială, care poate avea următoarele atribuții: a) informarea și orientarea entităților economiei sociale cu privire la măsurile de sprijin și oportunitățile de finanțare disponibile; b) facilitarea cooperării dintre entitățile economiei sociale, autoritățile administrației publice, întreprinderi și alte organizații; c) sprijinirea identificării și promovării inițiativelor locale de economie socială; d) facilitarea schimbului de bune practici și a cooperării cu alte autorități locale și regionale;		

[25] OCDE, „Regional Strategies for the Social Economy: Examples from France, Spain, Sweden and Poland” (Strategii regionale pentru economia socială: exemple din Franța, Spania, Suedia și Polonia), Paris, 2020.

[26] A se vedea https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/finance-and-green-deal/just-transition-mechanism/just-transition-platform_ro.

[27] A se vedea https://ec.europa.eu/growth/sectors/social-economy-eu_en.

[28] A se vedea https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/social-economy.

–**va sprijini statele membre și părțile interesate pentru stimularea economiei sociale și a inovării sociale în zonele rurale prin viitoarea rețea a UE pentru politica agricolă comună și integrarea în continuare a clusterelor de inovare socială și ecologică (CSEI)[29] în politica europeană privind clusterele industriale** pentru a oferi orientări și pentru a sprijini cercetarea și dezvoltarea de noi capacități, schimbul de bune practici și crearea de rețele transfrontaliere; –va extinde **rețeaua europeană a regiunilor economiei sociale** pentru a consolida noile parteneriate regionale și locale, în special pentru a stimula dubla tranziție verde și digitală în teritorii; –**va consolida colaborarea în rețea între întreprinderile rurale** prin intermediul Rețelei întreprinderilor europene, precum și prin apeluri la cooperare interregională prin intermediul misiunilor europene privind economia socială. Viziunea pe termen lung pentru zonele rurale va pune un accent deosebit pe antreprenoriat și pe economia socială în zonele rurale. **Comisia invită statele membre să înființeze puncte de contact locale pentru economia socială**, care să joace rolul de ambasadori ai economiei sociale, să ofere sprijin *inter pares*, să faciliteze accesul la finanțarea din partea UE și la cea națională și să asigure legătura cu autoritățile care gestionează fonduri europene.	e) facilitarea accesului la informații privind programele și instrumentele de finanțare naționale și internaționale. **Articolul 36⁹. Cooperarea în domeniul economiei sociale** 1. Autoritățile administrației publice centrale și locale, în limitele competențelor prevăzute de lege, pot coopera., în condițiile legii, pentru promovarea și dezvoltarea economiei sociale, inclusiv prin cooperare interinstituțională, interregională, transfrontalieră și transnațională. 2. Cooperarea poate avea ca obiect, în special: e) dezvoltarea lanțurilor valorice și a piețelor locale și regionale; f) sprijinirea tranziției verzi și digitale a entităților economiei sociale.		
Capitolul 3.5 — PROMOVAREA ECONOMIEI SOCIALE LA NIVEL INTERNAȚIONAL Schimbările climatice și degradarea mediului, schimbările demografice și inegalitățile economice și sociale reprezintă provocări la scară mondială. UE și țările terțe au obiective comune, integrate în Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă. Economia socială poate contribui la atingerea acestor obiective atât în interiorul, cât și în afara UE. Prin urmare, **acțiunile anunțate în celelalte secțiuni ale prezentului plan pot inspira inclusiv acordarea de sprijin pentru economia socială în țările din afara UE**. Gradul de dezvoltare a economiei sociale variază semnificativ de la o țară terță la alta. Unele dintre aceste țări au tradiții îndelungate în anumite domenii ale economiei sociale. Altele au dezvoltat ecosisteme pentru inovare	**Articolul 36¹. Economia socială** 2. Economia socială contribuie la realizarea unor obiective sociale și de mediu, inclusiv prin promovarea incluziunii sociale, ocupării forței de muncă, dezvoltării locale și durabile, inovării sociale și tranziției verzi și digitale **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 1. Guvernul asigură integrarea obiectivelor privind dezvoltarea economiei sociale în documentele de politici publice relevante și aprobă măsurile necesare pentru dezvoltarea acesteia, inclusiv în domeniile dezvoltării antreprenoriatului, ocupării forței de muncă, educației și formării profesionale, inovării, dezvoltării regionale, economiei circulare și cooperării internaționale.	**Compatibil**	

[29] Clusterele de inovare socială și ecologică reunesc entități din sectorul economiei sociale, autorități locale și instituții de învățământ și de cercetare într-o structură sau într-un proiect gestionat în comun. Acestea cooperează într-o anumită zonă geografică pentru a îmbunătăți prosperitatea economică, socială și de mediu la nivel local. Domeniile lor de activitate sunt diverse și variază de la economia circulară la ocuparea forței de muncă și incluziunea profesională, agricultura durabilă sau incubatoarele de afaceri și sprijinul antreprenorial social. A se vedea https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/cluster_en.

socială sau pentru întreprinderile sociale, care, însă, abia încep să se contureze în cadrul a numeroase modele de economie socială. Părțile interesate pot beneficia de schimbul de experiență și de bune practici, ceea ce poate contribui la accelerarea reformelor. În ultimul deceniu, **politica de cooperare internațională a UE a sprijinit dezvoltarea economiei sociale**. De exemplu, parteneriatul UE cu Alianța Cooperativă Internațională[30] a îmbunătățit vizibilitatea cooperativelor și cercetarea cu privire la acestea la nivel mondial, facilitând totodată consolidarea capacităților și colaborarea în rețea. Comisia a finanțat, de asemenea, mai multe programe regionale de consolidare a capacităților, care sprijină și consolidează ecosistemele economiei sociale și ale antreprenoriatului social[31]. Există, în același timp, posibilitatea de a **consolida dialogul și colaborarea cu principalii parteneri internaționali cu privire la economia socială**, cum ar fi OCDE, Grupul operativ al ONU pentru economia socială și solidară și Organizația Internațională a Muncii. Acest lucru va contribui atât la creșterea vizibilității economiei sociale dincolo de frontierele UE, cât și la o mai bună partajare a orientărilor de politică și a instrumentelor disponibile, elaborate de Comisia Europeană, în special în cooperare cu OCDE. **Comisia se va baza pe aceste inițiative și va promova în continuare economia socială pe scena internațională**. În special, Comisia: –**va promova includerea economiei sociale și a antreprenoriatului social în programele din cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare și al Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională**, de exemplu, prin colaborarea cu delegațiile UE și cu autoritățile publice din țările terțe, pentru a facilita elaborarea unor măsuri specifice pentru economia socială; –**va îmbunătăți accesul la finanțare pentru antreprenorii sociali din Balcanii de Vest, din cadrul Parteneriatului estic și din vecinătatea sudică** prin lansarea de acțiuni menite să stimuleze inițiativele de bază și să sprijine intermediarii în dezvoltarea de produse financiare adaptate la nevoile entităților din sectorul economiei sociale. **Comisia încurajează autoritățile publice din țările din afara UE** să utilizeze orientările	2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: n) promovarea cooperării internaționale, regionale și transfrontaliere și facilitarea accesului entităților economiei sociale la programe, proiecte, rețele, expertiză și surse de finanțare externe. p) facilitarea accesului și orientarea entităților economiei sociale către programe, instrumente și surse de finanțare publice, naționale și internaționale, inclusiv prin informarea acestora cu privire la autoritățile și instituțiile responsabile de gestionarea fondurilor; **Articolul 36º. Cooperarea în domeniul economiei sociale** 1. Autoritățile administrației publice centrale și locale, în limitele competențelor prevăzute de lege, pot coopera., în condițiile legii, pentru promovarea și dezvoltarea economiei sociale, inclusiv prin cooperare interinstituțională, interregională, transfrontalieră și transnațională. 2. Cooperarea poate avea ca obiect, în special: a) schimbul de experiență și bune practici; b) dezvoltarea de proiecte și servicii comune; c) dezvoltarea de rețele și parteneriate; d) transferul de cunoștințe și soluții inovatoare; e) dezvoltarea lanțurilor valorice și a piețelor locale și regionale; f) sprijinirea tranziției verzi și digitale a entităților economiei sociale. g)măsuri pentru facilitarea parteneriatelor dintre entitățile economiei sociale și întreprinderile din sectorul privat, inclusiv prin programe de mentorat, transfer de cunoștințe, dezvoltarea de proiecte comune și acces la piețe. 3. Autoritățile administrației publice pot participa, în condițiile legii, la programe și proiecte naționale și internaționale destinate dezvoltării cooperării în domeniul economiei sociale.		

[30] https://www.coops4dev.coop/en.

[31] De exemplu, proiectul MedUP! și proiectul Safir din regiunea sudică a Mării Mediterane.

și instrumentele de politică disponibile în mod gratuit privind economia socială furnizate de Comisia Europeană în cooperare cu OCDE și OIM[32].			
4. Crearea de oportunități de dezvoltare pentru entitățile din sectorul economiei sociale **Capitolul 4.1 — SPRIJIN PENTRU ÎNTREPRINDERI ȘI CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR ACESTORA** **Majoritatea entităților din sectorul economiei sociale au o puternică dimensiune antreprenorială și o contribuție considerabilă la creșterea economică durabilă și la crearea de locuri de muncă**. Acestea se implică în schimburi pe piață și generează venituri din vânzarea de bunuri și de servicii. În timp ce multe dintre aceste entități doresc să rămână la scară redusă și la nivel local, altele ar putea dori să se extindă la alte piețe din UE și din afara acesteia. Prin urmare, acestea pot beneficia de sprijin pentru dezvoltarea întreprinderilor pentru a se extinde și a se dezvolta. Cu toate acestea, schemele de sprijin existente nu iau întotdeauna în considerare caracteristicile speciale ale modelelor de afaceri ale acestor entități în ceea ce privește guvernanța, alocarea profitului, condițiile de muncă și impactul social. În plus, angajații, inclusiv cei provenind din grupuri dezavantajate, au nevoi importante de perfecționare și de recalificare, la fel ca și angajații din alte sectoare ale economiei. În contextul îmbătrânirii forței de muncă și al intensificării migrației creierelor, un rol important îl pot juca transferul de cunoștințe între generații și antreprenoriatul în rândul persoanelor în vârstă. **Modelele de afaceri din cadrul economiei sociale pot influența și crea efecte de propagare asupra întreprinderilor tradiționale**. Un număr din ce în ce mai mare de întreprinderi tradiționale se apropie de obiectivele economiei sociale. De exemplu, întreprinderile cu scop lucrativ care acționează în interesul societății și întreprinderile cu impact social încorporează ambiții sustenabile în misiunile lor, în timp ce alte întreprinderi adoptă măsuri ad-hoc pentru a îmbunătăți transparența și a colabora mai activ cu comunitățile. Acest lucru și integrarea treptată a criteriilor de mediu, sociale și de guvernanță corporativă în guvernanța întreprinderilor tradiționale și în politicile de investiții ale	**Articolul 36¹. Economia socială** 2. Economia socială contribuie la realizarea unor obiective sociale și de mediu, inclusiv prin promovarea incluziunii sociale, ocupării forței de muncă, dezvoltării locale și durabile, inovării sociale și tranziției verzi și digitale **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: f) dezvoltarea capacităților entităților economiei sociale și a competențelor antreprenoriale în domeniul economiei sociale; g) promovarea ocupării forței de muncă, a locurilor de muncă de calitate și a incluziunii sociale; l) promovarea cooperării dintre entitățile economiei sociale, întreprinderi și alte organizații, inclusiv prin dezvoltarea parteneriatelor, integrarea entităților economiei sociale în lanțurile valorice și în lanțurile scurte de aprovizionare; **Articolul 36⁸. Măsurile de susținere a economiei sociale** 1. Statul contribuie la dezvoltarea economiei sociale prin crearea condițiilor necesare pentru activitatea entităților economiei sociale și poate acorda acestora măsuri de sprijin în condițiile legii. 2. Măsurile de sprijin pot include: b) servicii de informare, consultanță, instruire, mentorat, coaching, incubare, accelerare și pregătire pentru investiții, destinate dezvoltării capacităților și afacerilor entităților economiei sociale; e) măsuri de susținere a ocupării și integrării socio-profesionale a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației; g) facilitarea accesului entităților economiei sociale la spații și alte bunuri proprietate publică, pentru desfășurarea activităților economice și sociale în condițiile legislației privind administrarea și valorificarea proprietății publice;	**Compatibil**	

[32] De exemplu, note de sinteză pe teme legate de economia socială, ghiduri internaționale privind formele juridice și măsurarea impactului social și instrumentul de evaluare „Better Entrepreneurship" pentru elaborarea de politici. A se vedea https://www.oecd.org/cfe/leed/social-economy/social-entrepreneurship.htm. OIM a publicat un ghid informativ privind recomandarea OIM nr. 193 privind „Promovarea cooperativelor" și va dedica ediția din 2022 a Conferinței Internaționale a Muncii (CIM) „Economiei sociale și solidare (ESS) pentru un viitor al muncii orientat către om".

instituțiilor financiare și ale fondurilor de investiții creează noi oportunități de cooperare și de îmbogățire și stimulare reciprocă, precum și acces la piețe noi. Comisia va consolida, de asemenea, **interacțiunile dintre entitățile din sectorul economiei sociale și întreprinderile tradiționale** prin promovarea bunelor practici, cum ar fi în domeniul intraprenoriatului social[33]. Având în vedere **caracterul transversal al economiei sociale**, schemele care vizează inovarea, pregătirea pentru investiții, internaționalizarea întreprinderilor, dezvoltarea rurală și economia circulară sunt relevante pentru entitățile din cadrul economiei sociale, chiar dacă acestea sunt adesea destinate IMM-urilor în general[34]. Cu toate acestea, informațiile relevante tind să fie dispersate și dificil de accesat. Chiar și atunci când există inițiative specifice, de multe ori, părțile interesate din cadrul economiei sociale nu dețin suficiențe cunoștințe despre acestea sau le consideră complexe. Rețelele reprezentative și rețelele antreprenoriale își pot aduce contribuția în acest caz, însă astfel de rețele nu există în toate țările. Documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul plan de acțiune[35] oferă o imagine de ansamblu a programelor și a finanțărilor relevante din partea UE pentru perioada 2021-2027. Finanțarea din partea UE, cum ar fi fondurile politicii europene de coeziune, este pusă în aplicare la nivel național și regional. Alte surse de finanțare sunt disponibile la nivel național, regional și local, precum și din partea actorilor din sectorul privat. Navigarea în cadrul acestui peisaj poate fi dificilă, în special pentru entitățile de mici dimensiuni. Prin urmare, Comisia: –în cadrul Pactului privind competențele, **va facilita instituirea unui parteneriat în materie de competențe** pentru ecosistemul industrial „Proximitate și economie socială”, în contextul Agendei pentru competențe și al Strategiei industriale pentru Europa actualizate. Începând din 2022, vor fi instituite centre specializate pentru crearea de rețele, cunoștințe, orientări și resurse pentru a-i sprijini pe semnatarii pactului în eforturile lor de a oferi oportunități de perfecționare și de recalificare pentru persoanele în vârstă de muncă;	k) facilitarea utilizării infrastructurii și a serviciilor de suport pentru antreprenoriat și dezvoltarea economiei sociale, în condițiile legislației; l) asigurarea accesului la informații privind măsurile de sprijin, programele de finanțare, oportunitățile de dezvoltare a afacerilor, programele de instruire și alte instrumente disponibile entităților economiei sociale, inclusiv prin mecanisme de informare accesibile tinerilor, femeilor, persoanelor cu dizabilități și altor categorii subreprezentate în activitatea antreprenorială; 4. Guvernul poate stabili domenii, activități sau categorii de beneficiari prioritare pentru acordarea anumitor măsuri de sprijin, în funcție de obiectivele sociale, economice, teritoriale și de mediu urmărite.” **Articolul 36⁹. Cooperarea în domeniul economiei sociale** 2. Cooperarea poate avea ca obiect, în special: a) schimbul de experiență și bune practici; b) dezvoltarea de proiecte și servicii comune; c) dezvoltarea de rețele și parteneriate; d) transferul de cunoștințe și soluții inovatoare; g)măsuri pentru facilitarea parteneriatelor dintre entitățile economiei sociale și întreprinderile din sectorul privat, inclusiv prin programe de mentorat, transfer de cunoștințe, dezvoltarea de proiecte comune și acces la piețe.		

33 A se vedea, de exemplu: https://www.leagueofintrapreneurs.com/.

34 Majoritatea entităților din sectorul economiei sociale sunt IMM-uri.

35 SWD(2021) 373 final, punctul 5.

–**va stimula extinderea economiei sociale și va promova internaționalizarea acesteia** prin mobilizarea rețelelor de sprijinire a întreprinderilor și a platformelor de parteneriat de la nivel european, cum ar fi Rețeaua întreprinderilor europene[36] și platforma de cooperare a clusterelor europene[37]; –**va lansa, în 2023, un nou portal unic al UE privind economia socială** pentru a oferi un punct clar de acces pentru părțile interesate din cadrul economiei sociale, alți actori relevanți și persoane fizice care caută informații cu privire la finanțarea, politicile, rețelele/platformele și inițiativele relevante ale UE. Portalul va simplifica accesul la sprijinul existent și va spori gradul de conștientizare cu privire la acțiunile UE în acest domeniu. În plus, portalul va facilita accesul la inițiativele relevante de consolidare a capacităților și va oferi orientări specifice privind oportunitățile de finanțare din partea UE (cursuri de formare, ateliere, seminare online, ghiduri și instrumente practice). Orientări privind oportunitățile de finanțare din partea UE vor fi furnizate, de asemenea, prin intermediul Platformei de consiliere InvestEU, al Rețelei întreprinderilor europene și al serviciului de asistență pentru servicii sociale al UE. Pentru autoritățile de management al fondurilor politicii de coeziune, sunt disponibile orientări prin intermediul platformei „fi-compass”[38], care oferă sprijin consultativ cu privire la instrumentele financiare puse în aplicare în cadrul sistemului de gestiune partajată. În vederea consolidării capacităților pe scară mai largă, **Comisia va sprijini dezvoltarea de rețele reprezentative ale economiei sociale**, în special în statele membre ale UE în care întreprinderile sociale și ecosistemele economiei sociale nu sunt dezvoltate la potențialul lor maxim. **Comisia invită statele membre** să încurajeze incubatoarele de afaceri din sectorul întreprinderilor tradiționale să își extindă sprijinul la entitățile din sectorul economiei sociale pentru a îmbunătăți oportunitățile de sprijinire a gradului de pregătire pentru investiții în întreprinderi. Proiectul-pilot „Better Incubator” (Incubatoare de afaceri mai bune)[39] lansat de Comisia Europeană poate servi drept sursă de inspirație.			

[36] https://een.ec.europa.eu/.

[37] https://clustercollaboration.eu.

[38] https://www.fi-compass.eu/.

[39] https://betterincubation.eu/.

Creșterea atractivității antreprenoriatului Antreprenoriatul social și economia socială pot fi deosebit de atractive în rândul tinerilor, al persoanelor cu handicap, al persoanelor care provin din contexte de migrație, al femeilor și al altor categorii de antreprenori subreprezentate. Este interesant de observat că prevalența femeilor întreprinzătoare este mai mare în cadrul antreprenoriatului social decât în cadrul antreprenoriatului tradițional[40], unde ponderea femeilor este de numai 30 %[41]. Creșterea gradului de sensibilizare cu privire la aceste modele de afaceri alternative ar putea îmbunătăți atractivitatea antreprenoriatului în general și ar putea contribui la integrarea pe piața forței de muncă. **Generațiile mai tinere** manifestă un grad ridicat de interes pentru dezvoltarea durabilă și, prin urmare, economia socială le poate stârni interesul. În ultimii ani, educația antreprenorială a devenit mai frecventă în cadrul sistemelor de învățământ. Cu toate acestea, modelele de afaceri din cadrul economiei sociale, inclusiv formele de cooperative, sunt încă departe de a constitui o componentă standard în toate programele de învățământ antreprenorial și în toate cursurile de afaceri. Comisia: **–va lansa în 2022 un nou proiect intitulat „Youth Entrepreneurship Policy Academy" (academie de politici în domeniul antreprenoriatului pentru tineri)** în cadrul FSE+. Acesta va promova antreprenoriatul în rândul tinerilor, inclusiv pentru antreprenorii femei și pentru antreprenorii sociali, prin colaborarea cu decidenții politici de la nivel național și cu rețelele de antreprenoriat pentru tineri; **–va stimula învățarea reciprocă între antreprenorii din cadrul economiei sociale printr-o mai bună promovare a programului Erasmus pentru tineri antreprenori**[42] în rândul părților interesate din cadrul economiei sociale. Comisia va analiza modalitățile de stimulare a sinergiilor dintre diferitele programe de finanțare ale UE pentru a identifica proiectele de succes care ar putea fi extinse la întreprinderile sociale. **Comisia invită instituțiile de învățământ superior** să utilizeze pe deplin instrumentele europene, cum ar fi universitățile europene[43] pentru a stimula economia socială și antreprenoriatul social.			
Capitolul 4.2 — ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA FINANȚARE Se estimează că au fost mobilizate cel puțin 2,5 miliarde EUR din bugetul UE pentru a	**Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special:	**Compatibil**	

sprijini economia socială în perioada de programare 2014-2020[44]. În general, **ambiția Comisiei este de a mări nivelul sprijinului pentru perioada 2021-2027**. Se preconizează că vor fi mobilizate mai multe investiții datorită unui efect multiplicator mai mare preconizat al InvestEU și unui sprijin sporit pentru impactul social și inovare. Alte programe ale UE vor oferi sprijin specific sau indirect pentru economia socială; printre acestea se numără, de exemplu, componenta „Ocuparea forței de muncă și inovarea socială" a Fondului social european Plus, Orizont Europa, Programul privind piața unică, Erasmus+, Corpul european de solidaritate, Europa creativă și programul LIFE. La nivel național, finanțarea din partea UE va fi disponibilă în special prin intermediul fondurilor politicii de coeziune și al Mecanismului de redresare și reziliență. În urma sprijinului specific acordat la nivelul UE și la nivel național, în special prin intermediul Programului Uniunii Europene pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI)[45], un număr mai mare de intermediari și de investitori au în vedere entitățile din sectorul economiei sociale, inclusiv întreprinderile sociale, și oferă finanțare rambursabilă și sprijin pentru dezvoltarea întreprinderilor pentru a răspunde nevoilor acestora. Băncile etice au jucat un rol important în această privință. În plus, eticheta fondurilor europene de antreprenoriat social (EuSEF)[46] le-a permis investitorilor să identifice cu ușurință fondurile care investesc în întreprinderile sociale. După criza financiară din 2008, sectorul microfinanțării a cunoscut, de asemenea, o creștere considerabilă în UE și în țările învecinate. Multe instituții de microfinanțare fac parte din economia socială, cu o misiune socială dedicată sprijinirii persoanelor care provin din grupuri vulnerabile și care întâmpină	e) facilitarea accesului entităților economiei sociale la finanțare, piețe și achiziții publice, inclusiv prin promovarea achizițiilor publice responsabile social; p) facilitarea accesului și orientarea entităților economiei sociale către programe, instrumente și surse de finanțare publice, naționale și internaționale, inclusiv prin informarea acestora cu privire la autoritățile și instituțiile responsabile de gestionarea fondurilor; 7. Monitorizarea dezvoltării economiei sociale cuprinde, în special: e)măsurile de sprijin public acordate, beneficiarii acestora, valoarea și sursele finanțării, precum și rezultatele și impactul acestora; f) accesul entităților economiei sociale la diferite forme de finanțare și principalele dificultăți identificate în accesarea acestora. 9. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării elaborează și publică anual raportul privind dezvoltarea economiei sociale, care cuprinde informații privind evoluția economiei sociale, rezultatele măsurilor publice de susținere și principalele probleme și recomandările privind dezvoltarea economiei sociale **Articolul 36⁸. Măsurile de susținere a economiei sociale** 1. Statul contribuie la dezvoltarea economiei sociale prin crearea condițiilor necesare pentru activitatea entităților economiei sociale și poate acorda acestora măsuri de sprijin în condițiile legii. 2. Măsurile de sprijin pot include: a) instrumente de finanțare, garantare și alte instrumente financiare, inclusiv produse de finanțare adaptate		

[40] OCDE – Huysentruyt M., „Women's Social Entrepreneurship and Innovation" (Antreprenoriatul social și inovarea în rândul femeilor), Paris, 2014.

[41] https://www.eib.org/en/publications/why-are-women-entrepreneurs-missing-out-on-funding-executive-summary.

[42] https://www.erasmus-entrepreneurs.eu/.

[43] https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area/european-universities-initiative_ro.

[44] Această estimare reflectă doar sprijinul dedicat economiei sociale. Alte măsuri ample ale UE (de exemplu, sprijinirea IMM-urilor sau a inovării) au adus beneficii economiei sociale, dar nu se reflectă în aceste sume.

[45] Un pachet cuprinzător de măsuri menite să permită accesul la finanțare pentru întreprinderile sociale a fost lansat în cadrul programului EaSI în perioada 2014-2020. Sprijinul a inclus garanții pentru împrumuturi, investiții de capital pentru consolidarea capacității intermediarilor financiari, granturi pentru construirea piețelor de finanțare socială și pentru reducerea costurilor de tranzacție ale investițiilor, precum și sprijin consultativ.

[46] Regulamentul (UE) nr. 346/2013 privind fondurile europene de antreprenoriat social.

dificultăți în accesarea sistemului bancar tradițional pentru a înființa întreprinderi, creând astfel locuri de muncă pentru ele însele și pentru alte persoane. În general, utilizarea produselor financiare, cum ar fi garanțiile, s-a dovedit a fi o modalitate eficace de mobilizare a finanțării private pentru întreprinderile sociale atât din partea investitorilor tradiționali, cât și a investitorilor filantropici. În ciuda acestei evoluții pozitive, o analiză a piețelor de finanțare a întreprinderilor sociale a evidențiat o neconcordanță persistentă între cererea și oferta de finanțare rambursabilă pentru întreprinderile sociale din Europa, atât în ceea ce privește accesul la finanțarea prin îndatorare, cât și în ceea ce privește accesul la capital. În domeniul finanțării întreprinderilor sociale, deficitul de finanțare la nivelul UE a fost estimat la aproape 1 miliard EUR pe an[47], în timp ce, în domeniul microfinanțării, deficitul a fost estimat la 12,9 miliarde EUR pe an[48]. Există diferențe considerabile între țări și în interiorul acestora. În general, există încă numeroase posibilități de îmbunătățire a ofertei personalizate de finanțare pentru diferitele etape ale ciclului de viață al întreprinderilor (și anume, inițiere, înființare, extindere). Prin urmare, Comisia: –**va lansa, în 2022, noi produse financiare în cadrul programului InvestEU, menite să mobilizeze finanțare privată** orientată către nevoile întreprinderilor sociale aflate în diferite stadii de dezvoltare. Aceste produse vor include garanții care să permită accesul la credite pentru întreprinderile sociale și microîntreprinderi, investiții de capital și cvasicapital în întreprinderi sociale și întreprinderi orientate către impact, precum și investiții de capital în intermediari financiari[49]. Platforma de consiliere InvestEU va oferi sprijin intermediarilor financiari[50]. Fundațiile fac parte din economia socială și joacă, de asemenea, un rol important în	caracteristicilor și necesităților entităților economiei sociale; h) facilități fiscale, în condițiile legislației fiscale; j) alte măsuri prevăzute de legislație; l) asigurarea accesului la informații privind măsurile de sprijin, programele de finanțare, oportunitățile de dezvoltare a afacerilor, programele de instruire și alte instrumente disponibile entităților economiei sociale, inclusiv prin mecanisme de informare accesibile tinerilor, femeilor, persoanelor cu dizabilități și altor categorii subreprezentate în activitatea antreprenorială; 4. Guvernul poate stabili domenii, activități sau categorii de beneficiari prioritare pentru acordarea anumitor măsuri de sprijin, în funcție de obiectivele sociale, economice, teritoriale și de mediu urmărite.” 5. Măsurile de sprijin acordate entităților economiei sociale se instituie și se aplică cu respectarea legislației privind ajutorul de stat și ajutorul de minimis **Articolul 36⁵. Verificarea condițiilor pentru acordarea măsurilor de sprijin** 1. În cazul în care acordarea unui drept, avantaj sau măsuri de sprijin public este condiționată de calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție, autoritatea sau instituția care acordă ajutor de stat verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 36³, precum și a condițiilor stabilite pentru măsura respectivă. 2. Verificarea se efectuează pentru perioada și în condițiile stabilite de actele normative care reglementează măsura de sprijin respectivă. 3. La efectuarea verificării, autoritățile și instituțiile publice utilizează cu prioritate datele disponibile în registrele și sistemele informaționale de stat și nu solicită entității		

[47] Comisia Europeană – Spiess-Knafl W. și Scheck B, „Social enterprise finance market: analysis and recommendations for delivery options” (Piața financiară a întreprinderilor sociale: analize și recomandări privind opțiunile de livrare), Luxemburg, 2019.

[48] Comisia Europeană, „Microfinance in the European Union: Market analysis and recommendations for delivery options in 2021-2027” (Microfinanțarea în Uniunea Europeană: analiza pieței și recomandări privind opțiunile de livrare în perioada 2021-2027), Luxemburg, 2020.

[49] Pe lângă produsele financiare enumerate în această acțiune, Comisia va evalua în mod periodic lacunele de pe piață și situațiile de investiții sub nivelul optim cu care se confruntă entitățile din sectorul economiei sociale, atât în ceea ce privește datoriile, cât și capitalul propriu, și va dezvolta, acolo unde este necesar, teste ale pieței și, dacă acestea se dovedesc concludente, produse-pilot financiare inovatoare.

[50] Intermediarii financiari eligibili sunt enumerați în secțiunea 6.4.2.1 din Regulamentul delegat (UE) 2021/1078 al Comisiei din 14 aprilie 2021 de stabilire a orientărilor în materie de investiții pentru Fondul InvestEU.

asigurarea finanțării prin granturi pentru economia socială, inovarea socială și alte obiective de politică ale UE. Există un interes din ce în ce mai mare în rândul actorilor filantropici de a realiza investiții legate de misiuni, inclusiv în organizațiile economiei sociale. Pentru a valorifica acest potențial, **Comisia evaluează lansarea unor mecanisme specifice de coinvestiții cu fundații și organizații filantropice în domeniile misiunilor vizate**, cu scopul de a direcționa capitalul suplimentar către sustenabilitate, incluziune, inovare socială, locuințe și lipsa de adăpost, pluralismul în mass-media și dezvoltarea de ecosisteme cu impact social. În Planul său de acțiune pentru mass-media[51], Comisia a anunțat deja crearea, prin programul InvestEU, a unei inițiative-pilot de finanțare prin capitaluri proprii pentru a sprijini sectorul mass-media orientat către știri. În funcție de interesul pieței, Platforma de consiliere InvestEU poate sprijini crearea unor platforme de investiții transfrontaliere care să reunească parteneri interesați de investiții în economia socială. Pentru a completa acțiunea-cheie de mai sus, Comisia: –în cooperare cu partenerii care se ocupă de implementarea InvestEU, **va asigura identificarea ușoară de către potențialii beneficiari a intermediarilor financiari ai InvestEU care oferă finanțare întreprinderilor sociale**, inclusiv prin intermediul portalului InvestEU și al portalului pentru economia socială; –**va completa instrumentele financiare cu sprijin sub formă de granturi pentru crearea de piețe de finanțare pentru întreprinderile sociale** în Europa prin sprijinirea creării de noi instrumente financiare și de programe de pregătire pentru investiții; –**va completa instrumentele de investiții de capital cu sprijin sub formă de granturi** menite să diminueze costurile de tranzacție pentru investițiile de capital de risc în întreprinderile sociale; –**va sprijini rețelele UE active în domeniul microfinanțării și al finanțării întreprinderilor sociale**, cu scopul de a îmbunătăți gradul de conștientizare în ceea ce privește finanțarea din partea UE și direcționarea către aceasta, de a ameliora	informațiile deținute de alte autorități sau instituții publice, dacă accesul la acestea poate fi asigurat în condițiile legii. 4. În cazul în care măsura de sprijin a fost obținută prin prezentarea unor informații false sau prin nerespectarea condițiilor în baza cărora aceasta a fost acordată, întreprinderea se exclude temporar de la accesarea măsurii respective. 5. În cazul prevăzut la alin. (4), măsurile privind suspendarea, excluderea sau recuperarea sprijinului se aplică în condițiile și procedurile stabilite de actul normativ care reglementează măsura de sprijin. 6. Constatarea neîndeplinirii condițiilor pentru acordarea unei măsuri de sprijin nu determină radierea mențiunii privind calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție din registrul de stat. 7. În cazul constatării neîndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 36³, entitatea este notificată în scris și i se acordă un termen rezonabil pentru remedierea neconformității, dacă natura acesteia permite remedierea. 8. Dacă neconformitatea nu este remediată în termenul acordat sau dacă aceasta nu poate fi remediată, autoritatea sau instituția competentă dispune, în condițiile stabilite de Guvern, inițierea procedurii de radiere a mențiunii privind calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție din registrul de stat. 9. Decizia privind constatarea neconformității și radierea mențiunii se motivează și poate fi contestată în condițiile legii. 10. Pierderea calității de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție nu determină, prin ea însăși, recuperarea măsurilor de sprijin acordate anterior, dacă actele normative care reglementează măsura respectivă nu prevăd altfel și dacă sprijinul a fost obținut și utilizat cu respectarea condițiilor aplicabile.		

[51] COM(2020) 784 final.

capacitatea organizațiilor membre și de a furniza studii de cercetare și date. Pe lângă dezvoltarea de noi instrumente, statele membre au potențialul de a introduce măsuri sistemice pentru a stimula finanțarea disponibilă. Inițiativele existente includ opțiunea ca angajații să contribuie la fondurile de pensii și la sistemele de economii cu orientare socială. În plus, **o mai bună înțelegere și utilizare a metodologiilor de măsurare a impactului social** poate permite economiei sociale să își comunice impactul și să acceseze mai ușor finanțarea orientată către impact. Există numeroase metodologii, însă entitățile din sectorul economiei sociale susțin că diversitatea instrumentelor și a resurselor disponibile poate fi descurajantă și dificil de explorat, în special pentru entitățile mai mici sau mai puțin experimentate. Abordările privind măsurarea impactului social ar trebui să fie bine gândite, proporționale și adaptate la diversitatea actorilor, la dimensiunea acestora și la stadiul lor de dezvoltare. Comisia: –**va sprijini dezvoltarea măsurării și a gestionării impactului social** prin cartografierea și revizuirea practicilor existente și lansarea de cursuri de formare destinate părților interesate din cadrul economiei sociale pentru a îmbunătăți înțelegerea și a facilita adoptarea unor astfel de practici. În plus, Comisia va colabora cu părțile interesate pentru a elabora metodologii standard simple de evaluare a impactului social pentru actorii din sectorul economiei sociale din UE în 2023. În proiectul de raport referitor la Platforma privind finanțarea durabilă, se afirmă că, în contextul unei pandemii și al unor întrebări sociale rămase fără răspuns legate de o tranziție sustenabilă, este important să se identifice activitățile economice și entitățile care contribuie la promovarea obiectivelor sociale. Platforma indică faptul că orientările comune privind taxonomia socială ar putea spori transparența investițiilor și ar putea preveni dezinformarea socială (*social washing*). Astfel cum se prevede în Regulamentul privind taxonomia și după cum se indică în planul de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale, **Comisia va pregăti un raport privind posibila extindere a taxonomiei UE pentru finanțare durabilă la obiectivele sociale.**			
Capitolul 4.3 — SPORIREA CONTRIBUȚIEI ECONOMIEI SOCIALE LA DUBLA TRANZIȚIE VERDE ȘI DIGITALĂ	**Articolul 36[1]. Economia socială** 2. Economia socială contribuie la realizarea unor obiective sociale și de mediu, inclusiv prin promovarea incluziunii sociale, ocupării forței de	**Compatibil**	

Uniunea Europeană aspiră să devină primul continent neutru din punct de vedere climatic până în 2050, fără a lăsa pe nimeni în urmă. Acest lucru, precum și necesitatea de a stopa pierderea biodiversității, de a reduce poluarea și de a îmbunătăți utilizarea sustenabilă a resurselor naturale se află în centrul Pactului verde european. Comisia a propus un set de măsuri legislative[52] pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 55 % până în 2030, comparativ cu nivelurile din 1990. De asemenea, ca parte a Pactului verde european, Comisia a lansat Pactul climatic european[53] pentru sprijinirea angajamentelor în materie de climă ale cetățenilor și ale organizațiilor, cu beneficii directe și pentru economia socială. În plus, tranziția digitală europeană urmărește să le permită cetățenilor și întreprinderilor să fie pregătiți pentru un viitor digital sustenabil și mai prosper, în care oamenii să se afle pe primul plan[54]. În special, unul dintre obiectivele Planului de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale este ca cel puțin 80 % dintre persoanele cu vârste cuprinse între 16 și 74 de ani să aibă competențe digitale de bază. **Economia socială contribuie la tranziția verde** prin dezvoltarea de practici, bunuri și servicii sustenabile pentru dezvoltarea industrială, de exemplu, în domeniul economiei circulare, al agriculturii ecologice, al energiei din surse regenerabile, al locuințelor și al mobilității. În acest fel, economia socială sporește totodată gradul de acceptare a schimbărilor comportamentale care contribuie la atenuarea efectelor schimbărilor climatice. **Multe dintre aceste soluții sunt incluzive, axându-se pe persoanele cele mai afectate de tranziția verde sau care se confruntă cu mai multe dificultăți de adaptare la aceasta**, de exemplu, prin formarea și recalificarea lucrătorilor, prin oferirea de oportunități de angajare în domenii care țin seama de mediu și prin dezvoltarea de produse și de servicii care răspund nevoilor comunităților locale. Aceasta reprezintă o contribuție esențială, deoarece întreprinderile comerciale acordă o atenție insuficientă aspectelor legate de adaptare. Entitățile din sectorul economiei sociale, care încearcă să genereze un impact atât asupra societății, cât și asupra mediului, subliniază necesitatea de a sprijini procesul de identificare și de adoptare a unor practici mai ecologice, consolidarea capacităților și a cunoștințelor, inclusiv cu privire la	muncă, dezvoltării locale și durabile, inovării sociale și tranziției verzi și digitale **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: k contribuția, în condițiile legislației, la tranziția verde și digitală, la dezvoltarea economiei circulare și la utilizarea eficientă a resurselor; 7. Monitorizarea dezvoltării economiei sociale cuprinde, în special: e)măsurile de sprijin public acordate, beneficiarii acestora, valoarea și sursele finanțării, precum și rezultatele și impactul acestora; h) rezultatele și, după caz, impactul social al activității entităților economiei sociale, prin indicatori proporționali cu dimensiunea, natura activității și capacitatea acestora. 9. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării elaborează și publică anual raportul privind dezvoltarea economiei sociale, care cuprinde informații privind evoluția economiei sociale, rezultatele măsurilor publice de susținere și principalele probleme și recomandările privind dezvoltarea economiei sociale **Articolul 36⁸. Măsurile de susținere a economiei sociale** 2. Măsurile de sprijin pot include: f) măsuri de susținere a inovării sociale, transformării digitale, eficienței energetice, protecției mediului și economiei circulare, în condițiile legislației; 4. Guvernul poate stabili domenii, activități sau categorii de beneficiari prioritare pentru acordarea anumitor măsuri de sprijin, în funcție de obiectivele sociale, economice, teritoriale și de mediu urmărite.” **Articolul 36⁹. Cooperarea în domeniul economiei sociale** 2. Cooperarea poate avea ca obiect, în special: f) sprijinirea tranziției verzi și digitale a entităților economiei sociale.		

[52] COM(2021) 550 final.

[53] COM(2020) 788 final.

[54] COM(2021) 118 final.

oportunitățile de finanțare pentru obiectivele de mediu. **Economia socială este, de asemenea, un susținător important al unei tranziții digitale echitabile și incluzive**. De exemplu, actorii din sectorul economiei sociale care lucrează la programul „Tech4good" implementează tehnologii digitale (de exemplu, tehnologia registrelor distribuite, volume mari de date, inteligența artificială, tehnologia asistivă) pentru a obține un impact asupra mediului sau asupra societății[55]. În cadrul economiei sociale, apar noi modele de afaceri digitale, de exemplu, în sectorul economiei colaborative și al platformelor. Cooperativele de platforme reprezintă un exemplu de întreprinderi cu guvernanță participativă, care utilizează platforme digitale pentru a facilita implicarea cetățenilor și vânzarea de bunuri produse la nivel local, precum și prestarea de servicii la nivel local, cu scopul de a crea condiții de muncă mai bune pentru membrii lor. În sens mai larg, tehnologiile digitale pot acționa ca o pârghie prin facilitarea replicării și a extinderii inițiativelor de succes în domeniul economiei sociale în toate statele membre și în cadrul pieței unice. În plus, tehnologiile digitale pot contribui la îmbunătățirea proceselor de muncă în cadrul entităților din sectorul economiei sociale. Prelucrarea, gestionarea și colectarea de date nu sunt încă practici larg răspândite în cadrul entităților din sectorul economiei sociale. În același timp, întreprinderile sociale digitale inovatoare facilitează tranziția digitală, făcând ca tehnologiile să fie adaptabile, abordabile din punct de vedere financiar și accesibile, de exemplu, prin intermediul bunurilor digitale comune și al tehnologiilor cu sursă deschisă. Facilitarea modelelor de afaceri ale economiei sociale ca agenți ai tranziției verzi și abordarea nevoilor acestora în ceea ce privește adoptarea tehnologiilor digitale, soluțiile tehnologice incluzive și accesul la date vor fi esențiale pentru redresarea acestora după criza provocată de pandemia de COVID-19 și pentru reziliența lor pe termen lung. Comisia: –**va lansa un parcurs de tranziție pentru ecosistemul industrial „Proximitate și economie socială"** în vederea continuării colaborării cu autoritățile publice și cu părțile interesate pentru crearea unui ecosistem al economiei sociale consolidat și mai rezilient pe parcursul dublei tranziții verzi și digitale. Parcursul de tranziție va contribui totodată la			

55 Calderini M., Chiodo V., Gerli F., Pasi G., „Social-Tech Entrepreneurs: Building Blocks of a New Social Economy" (Antreprenorii din sectorul tehnologiei sociale: elementele unei noi economii sociale), Stanford Social Innovation Review, 2021.

	punerea în aplicare a planului de acțiune în acest domeniu[56]; –**va sprijini cooperarea transnațională pentru a stimula capacitatea economiei sociale de a adopta și de a dezvolta practici, produse și servicii mai ecologice și pentru a îmbunătăți capacitățile digitale ale acestora**; –va lansa o acțiune privind **finanțarea inovatoare în cadrul laboratorului noului Bauhaus european**, cu scopul de a crea un proiect-pilot pentru mobilizarea contribuțiilor filantropice; –**va elabora un cod de conduită privind utilizarea și gestionarea datelor în sectorul economiei sociale, în cooperare cu părțile interesate,** pentru a încuraja utilizarea datelor și a tehnologiei. În plus, Comisia se va **asigura că structurile relevante de sprijinire a întreprinderilor la nivel european fac schimb de experiență în ceea ce privește modul de a oferi sprijin adaptat entităților din sectorul economiei sociale**. Printre aceste structuri se vor număra acceleratorul transformării digitale în cadrul programului privind centrele europene de inovare digitală și Rețeaua întreprinderilor europene. Întrucât economia socială are rădăcini locale puternice, există posibilitatea ca autoritățile publice, societatea civilă, părțile interesate din cadrul economiei sociale și întreprinderile tradiționale să elaboreze pacte verzi locale și să pună în comun resursele pentru investiții și inovare la nivel local și regional, pentru a asigura o tranziție justă cu beneficii locale. Comisia: –**va colabora cu orașele pentru a elabora pacte verzi locale sau acțiuni cetățenești ecologice**, prin consolidarea implicării actorilor din sectorul economiei sociale și a comunităților în Convenția primarilor din UE, în Inițiativa europeană privind dezvoltarea urbană, în inițiativa privind orașele inteligente (Intelligent Cities Challenge) și în inițiativa privind promovarea economiei circulare în orașe și regiuni, în Platforma pentru o tranziție justă, în noul Bauhaus european și în Pactul climatic european. Contribuția economiei sociale este deosebit de importantă pentru dezvoltarea unei			

[56] A se vedea SWD(2021) 982 final.

economii circulare[57], în cadrul căreia deschide calea activităților și modelelor de afaceri care mențin valoarea produselor și a materialelor cât mai mult timp posibil, reduc cantitatea de deșeuri, oferă oportunități de reducere a costurilor pentru cetățeni și creează locuri de muncă la nivel local, în special în ceea ce privește activitățile de reparare, reutilizare, partajare și reciclare. Acest potențial poate fi promovat în continuare prin creșterea gradului de sensibilizare cu privire la posibilitățile de adoptare pe scară mai largă a acestor practici și prin consolidarea parteneriatelor cu întreprinderile tradiționale de-a lungul lanțurilor valorice și a parteneriatelor public-privat cu implicarea autorităților publice, a institutelor de cercetare, a industriei și a entităților din sectorul economiei sociale. Comisia: –**va publica orientări privind modul de sprijinire a adoptării economiei circulare și a parteneriatelor pentru economia circulară între întreprinderile sociale și alți actori, inclusiv întreprinderile tradiționale**, precum și a creșterii gradului de conștientizare cu privire la economia socială **în contextul Platformei europene a părților interesate privind economia circulară, al Rețelei întreprinderilor europene și al altor rețele**. Partenerii din sectorul economiei sociale joacă un rol esențial în furnizarea de locuințe sociale, locuințe cooperative și strategii de dezvoltare urbană. În acest context, ei se confruntă cu un deficit anual de investiții de 57 de miliarde EUR[58], ceea ce are consecințe negative în ceea ce privește facilitarea accesului la locuințe și ecologizarea fondului locativ al UE. Prin intermediul **Inițiativei privind locuințele la prețuri accesibile[59]**, Comisia va consolida capacitatea de renovare a locuințelor sociale și la prețuri accesibile prin mobilizarea parteneriatelor transsectoriale pentru proiecte-pilot de renovare pentru 100 de districte și prin promovarea accesului la locuințe de calitate, decente și la prețuri accesibile. **Comisia invită statele membre și regiunile din UE** să se implice, alături de sectorul economiei sociale, în dezvoltarea strategiilor lor în cadrul dublei tranziții verzi și digitale și			

[57] COM(2020) 98 final și viitoarea notă de sinteză OCDE privind sprijinirea contribuției economiei sociale la economia circulară pentru o tranziție verde și favorabilă incluziunii (a cărei publicare este preconizată pentru începutul anului 2022).

[58] Comisia Europeană – L. Fransen, G. del Bufalo și E. Reviglio, „Boosting Investment in Social Infrastructure in Europe. Report of the High-Level Task Force on Investing in Social Infrastructure in Europe" (Stimularea investițiilor în infrastructura socială în Europa: raport al Grupului operativ la nivel înalt privind investițiile în infrastructura socială în Europa), Luxemburg, 2018.

[59] https://ec.europa.eu/growth/sectors/social-economy-eu/affordable-housing-initiative_en.

să utilizeze mai bine fondurile existente pentru a facilita dubla tranziție verde și digitală a economiei sociale.			
Capitolul 4.4 — STIMULAREA INOVĂRII SOCIALE **Inovarea socială** oferă noi modalități de a produce bunuri, de a organiza și de a furniza servicii și forme noi de participare civică care să răspundă unor nevoi sociale sau provocări societale concrete[60]. Aceasta schimbă relațiile sociale și poate oferi noi abordări de politică, putând conduce la schimbări sistemice. Entitățile din sectorul economiei sociale au capacitatea de a găsi soluții inovatoare[61], întrucât acestea au un mod de guvernanță de la bază spre vârf și sunt apropiate de comunități, de cetățeni și de problemele cu care se confruntă aceștia. În ultimii ani, Comisia a lansat diverse inițiative de promovare a inovării sociale (de exemplu, prin intermediul programului Orizont 2020, inclusiv al Concursului european pentru inovare socială, al programului EaSI sau al FSE). De asemenea, s-a acordat sprijin pentru încheierea de contracte cu rezultate sociale, ca modalitate de experimentare a inovării și a finanțării sociale[62]. Comisia va continua aceste inițiative și va construi o comunitate europeană de inovatori sociali pentru a promova învățarea reciprocă și societățile antreprenoriale mixte, extinzându-se la rețeaua câștigătorilor Concursului european pentru inovare socială. **Cu toate acestea, extinderea inovațiilor sociale rămâne o provocare**, inclusiv adoptarea cu succes a acestora de către responsabilii cu elaborarea politicilor, găsirea de parteneri în alte teritorii, fie la nivel național, fie în străinătate, precum și adaptarea soluțiilor dezvoltate în alte părți la condițiile locale. Acest lucru duce la ratarea unor oportunități de a obține un impact sistemic și de a valorifica pe deplin potențialul investiției inițiale (care include adesea finanțare publică). Comisia sprijină înființarea unor centre naționale de competență pentru inovare socială, cu scopul de a stimula capacitățile de inovare, inclusiv ale actorilor din sectorul economiei sociale și ale noilor antreprenori sociali[63]. Există, de asemenea, posibilități de intensificare a colaborărilor dintre sectorul public, actorii filantropici și cei din domeniul investițiilor sociale pentru a direcționa mai	**Articolul 36¹. Economia socială** 2. Economia socială contribuie la realizarea unor obiective sociale și de mediu, inclusiv prin promovarea incluziunii sociale, ocupării forței de muncă, dezvoltării locale și durabile, inovării sociale și tranziției verzi și digitale **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: h) promovarea inovării sociale; l) promovarea cooperării dintre entitățile economiei sociale, întreprinderi și alte organizații, inclusiv prin dezvoltarea parteneriatelor, integrarea entităților economiei sociale în lanțurile valorice și în lanțurile scurte de aprovizionare; **Articolul 36⁸. Măsurile de susținere a economiei sociale** 2. Măsurile de sprijin pot include: b) servicii de informare, consultanță, instruire, mentorat, coaching, incubare, accelerare și pregătire pentru investiții, destinate dezvoltării capacităților și afacerilor entităților economiei sociale; f) măsuri de susținere a inovării sociale, transformării digitale, eficienței energetice, protecției mediului și economiei circulare, în condițiile legislației; **Articolul 36⁹. Cooperarea în domeniul economiei sociale** 2. Cooperarea poate avea ca obiect, în special: d) transferul de cunoștințe și soluții inovatoare; g)măsuri pentru facilitarea parteneriatelor dintre entitățile economiei sociale și întreprinderile din sectorul privat, inclusiv prin programe de mentorat, transfer de cunoștințe, dezvoltarea de proiecte comune și acces la piețe.	**Compatibil**	

[60] https://eusic.challenges.org/the-european-social-innovators-insight-report/ 2021.

[61] Exemple în acest sens pot fi găsite în publicația Comisiei Europene intitulată „Social innovation: inspirational practices supporting people throughout their lives" (Inovarea socială: practici inspiraționale care îi sprijină pe oameni pe tot parcursul vieții), Luxemburg, 2020.

[62] https://eiah.eib.org/about/initiative-social-outcomes-contracting.

[63] https://ec.europa.eu/european-social-fund-plus/ro/inovare-sociala-si-cooperare-transnationala.

bine resursele disponibile și pentru a permite adoptarea și replicarea inovării sociale. Comisia: –va stimula inovarea socială printr-o nouă abordare a cooperării transnaționale în cadrul FSE+. **În 2022, va fi înființat un nou „centru european de competențe pentru inovare socială”**. Acesta va organiza procesul de învățare reciprocă și de consolidare a capacităților pentru autoritățile și structurile de sprijin relevante. În plus, se va institui un nou sistem de granturi care să faciliteze transferul și/sau extinderea inovării sociale; –**va propune în 2022 un fond european care să servească drept catalizator pentru inovarea socială** în cadrul programului Orizont Europa și care să implice cetățenii, mediul academic, antreprenorii, filantropii, investitorii și administratorii publici cu impact, cu scopul de a sprijini reproducerea și extinderea inovațiilor sociale de succes pentru a promova obiectivele celor cinci misiuni ale UE[64]. În plus, Comisia va **oferi granturi în cadrul programului Orizont Europa** pentru a spori gradul de conștientizare și a facilita accesul antreprenorilor sociali la resursele ecosistemelor de inovare paneuropene, naționale, regionale și locale.			
Capitolul 5 — ÎMBUNĂTĂȚIREA NIVELULUI DE RECUNOAȘTERE A ECONOMIEI SOCIALE ȘI A POTENȚIALULUI ACESTEIA Potrivit informațiilor furnizate de țările în care economia socială a atins cel mai înalt nivel de dezvoltare, creșterea vizibilității economiei sociale, inclusiv prin colectarea de date și de statistici adecvate, este esențială pentru recunoașterea și dezvoltarea acesteia. Începând din 2011, Comisia a contribuit la creșterea vizibilității economiei sociale, a întreprinderilor sociale și a inovării sociale în întreaga Uniune prin diverse acțiuni, în special în ceea ce privește finanțarea sau cercetarea[65]. De asemenea, în statele membre, autoritățile publice și părțile interesate au adoptat inițiative interesante pentru a spori vizibilitatea economiei sociale și gradul de înțelegere cu privire la aceasta, inclusiv prin	**Articolul 36⁴. Înregistrarea calității de întreprindere socială și de întreprindere socială de inserție** 1. Entitatea care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la art. 36³ alin. 1 lit. a), c)-e) poate solicita înscrierea în registrul de stat a mențiunii „întreprindere socială”. 2. Întreprinderea socială care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la art. 36³ alin. (2) lit. a) și b) poate solicita înscrierea în registrul de stat a mențiunii „întreprindere socială de inserție”. 3. Înscrierea mențiunii privind calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție nu constituie, prin ea însăși, temei pentru acordarea unui drept, avantaj sau măsuri de sprijin public. 4. Înscrierea, modificarea și radierea mențiunii se efectuează în cadrul	**Compatibil**	

[64] https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/missions-horizon-europe_en.

[65] Printre exemple se numără o etichetă pentru fondurile europene de antreprenoriat social [Regulamentul (UE) nr. 346/2013], studiul de cartografiere cuprinzător al Comisiei Europene din 2020 privind întreprinderile sociale și ecosistemele acestora din Europa, precum și Concursul european pentru inovare socială (https://eusic.challenges.org/).

etichete și mecanisme de certificare specifice sau campanii de comunicare la scară largă. Conform datelor disponibile, **publicul larg (inclusiv tinerii și persoanele defavorizate, partenerii sociali, părțile interesate și finanțatorii) nu este încă suficient de conștient de impactul pozitiv al economiei sociale**[66]. Întrucât această situație afectează dezvoltarea unor politici de sprijin și a unor oportunități de piață relevante, creșterea vizibilității economiei sociale trebuie să rămână o prioritate. Comisia va utiliza acest plan de acțiune pentru a colabora cu părțile interesate relevante de la toate nivelurile în vederea menținerii acestei dinamici. Comisia: –**va desfășura activități de comunicare periodice în cadrul unei abordări de comunicare pe termen lung, subliniind rolul și caracteristicile specifice ale economiei sociale**, inclusiv în cooperare cu părțile interesate din cadrul economiei sociale. **Comisia încurajează, de asemenea, organizarea de summituri periodice privind economia socială** găzduite de statele membre și de alți actori. Deținerea de date și de statistici relevante este, de asemenea, esențială pentru o mai bună înțelegere a modelelor de afaceri din sectorul economiei sociale și pentru asigurarea unei politici bazate pe date concrete. Cu toate acestea, **datele existente privind economia socială sunt adesea limitate, incomplete și dificil de comparat**. De exemplu, doar câteva state membre și-au adaptat sistemele naționale de contabilitate pentru a colecta date suplimentare („conturi satelit") privind economia socială, în pofida sprijinului financiar disponibil de la bugetul UE. Prin urmare, lipsesc statistici privind amploarea, forța de muncă, nivelul de dezvoltare și provocările economiei sociale. La nivelul UE, câteva exerciții de colectare de date comparative, dar neexhaustive, au oferit estimări, însă acestea trebuie actualizate[67]. Lipsesc, de asemenea, date privind amploarea și ponderea potențiale ale donațiilor filantropice și potențialul de a mobiliza acest	procedurilor de înregistrare de stat, inclusiv prin mijloace electronice, în condițiile legislației privind înregistrarea de stat. 5. Entitatea poate solicita radierea mențiunii de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție, după modificarea corespunzătoare a actului de constituire. **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: m) creșterea vizibilității economiei sociale și îmbunătățirea datelor privind dezvoltarea acesteia; 6. Agenția Servicii Publice, Serviciul Fiscal de Stat și Biroul Național de Statistică furnizează, în limitele competențelor lor, datele statistice și administrative necesare monitorizării dezvoltării economiei sociale. 7. Monitorizarea dezvoltării economiei sociale cuprinde, în special: a) numărul și structura entităților economiei sociale și a întreprinderilor sociale; b) numărul persoanelor încadrate în muncă, inclusiv al persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației încadrate în întreprinderile sociale de inserție; c) indicatorii economici privind activitatea întreprinderilor sociale; d) datele privind reinvestirea profitului și a excedentului; e)măsurile de sprijin public acordate, beneficiarii acestora, valoarea și sursele finanțării, precum și rezultatele și impactul acestora; f) accesul entităților economiei sociale la diferite forme de finanțare și principalele dificultăți identificate în accesarea acestora. g) contribuția economiei sociale la ocuparea forței de muncă, incluziunea socială și dezvoltarea locală; h) rezultatele și, după caz, impactul social al activității entităților economiei sociale, prin indicatori proporționali cu dimensiunea, natura activității și capacitatea acestora.		

[66] Comisia Europeană – Haarich, S., Holstein, F., Spule, S., Galera, G., Franchini, B., Borzaga, C., Chiomento, S., Spiess-Knafl, W., Scheck, B., Salvatori, G., „Impact of the Commission's Social Business Initiative (SBI) and its follow-up actions" (Impactul inițiativei Comisiei pentru antreprenoriatul social și al acțiunilor ulterioare), Luxemburg, 2020.

[67] A se vedea, de exemplu, Comitetul Economic și Social European – Monzon J. L. și Chaves R., „Recent evolutions of the Social Economy in the European Union", 2017 și Comisia Europeană – Borzaga C., Galera G., Franchini B., Chiomento S., Nogales R. și Carini C., „Social enterprises and their ecosystems in Europe - Comparative synthesis report" (Întreprinderile sociale și ecosistemele acestora în Europa – Raport de sinteză comparativ), Luxemburg, 2020.

tip de investiții private pentru a promova economia socială și alte obiective de politică ale UE. Prin urmare, Comisia va continua să sprijine politicile bazate pe date concrete prin cartografierea, colectarea și analizarea informațiilor cantitative și calitative privind economia socială în toate statele membre. Aceste acțiuni vor contribui, de asemenea, la monitorizarea ecosistemului industrial „Proximitate și economie socială". Comisia: **–va lansa un nou studiu pentru colectarea de informații cantitative și calitative privind economia socială, care să acopere toate statele membre ale UE;** **–va lansa un studiu specific privind donațiile filantropice în UE.** În final, **interesul mediului academic pentru economia socială** a crescut, însă dialogul și îmbogățirea reciprocă în materie de idei cu responsabilii cu elaborarea politicilor ar putea fi îmbunătățite. Comisia va încerca să faciliteze astfel de schimburi.	8. În condițiile legii, entităților economiei sociale nu li se solicită prezentarea informațiilor disponibile autorităților și instituțiilor publice din registrele de stat, sistemele informaționale și raportările administrative sau statistice existente. 9. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării elaborează și publică anual raportul privind dezvoltarea economiei sociale, care cuprinde informații privind evoluția economiei sociale, rezultatele măsurilor publice de susținere și principalele probleme și recomandările privind dezvoltarea economiei sociale **Articolul 36⁸. Măsurile de susținere a economiei sociale** 2. Măsurile de sprijin pot include: l) asigurarea accesului la informații privind măsurile de sprijin, programele de finanțare, oportunitățile de dezvoltare a afacerilor, programele de instruire și alte instrumente disponibile entităților economiei sociale, inclusiv prin mecanisme de informare accesibile tinerilor, femeilor, persoanelor cu dizabilități și altor categorii subreprezentate în activitatea antreprenorială;		
Capitolul 6 — CALEA DE URMAT În ultimul deceniu, Comisia a luat măsuri importante pentru a stimula dezvoltarea economiei sociale și a întreprinderilor sociale ca parte a economiei sociale de piață europene. Realizările anterioare trebuie să fie consolidate și intensificate, astfel încât UE să poată răspunde nevoilor și să profite de oportunitățile care decurg din provocările demografice și din dubla tranziție verde și digitală, construind totodată o economie echitabilă, favorabilă incluziunii și rezilientă, ca răspuns pe termen lung la consecințele crizei provocate de pandemia de COVID-19. **Prezentul plan de acțiune oferă un cadru european până în 2030 pentru a sprijini în continuare dezvoltarea economiei sociale**. Acesta stabilește o serie de acțiuni care urmează să fie puse în aplicare împreună cu implementarea Planului de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale și cu îndeplinirea obiectivelor sale în materie de ocupare a forței de muncă și de reducere a sărăciei. Comisia va evidenția potențialul economiei sociale de a crea locuri de muncă și de a promova coeziunea socială în contextul procesului semestrului european și al punerii în aplicare de către statele membre a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă. Prezentul plan de acțiune a fost elaborat **în cooperare cu părțile interesate din cadrul**	**Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 1. Guvernul asigură integrarea obiectivelor privind dezvoltarea economiei sociale în documentele de politici publice relevante și aprobă măsurile necesare pentru dezvoltarea acesteia, inclusiv în domeniile dezvoltării antreprenoriatului, ocupării forței de muncă, educației și formării profesionale, inovării, dezvoltării regionale, economiei circulare și cooperării internaționale. 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: a) promovarea incluziunii sociale, a egalității de șanse, inclusiv a egalității de gen, și reducerea inegalităților; b) integrarea pe piața muncii a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației și crearea locurilor de muncă; c) dezvoltarea competențelor și facilitarea accesului la educație și formare; d) furnizarea bunurilor și serviciilor destinate satisfacerii unor nevoi sociale și/sau de mediu, inclusiv a serviciilor de interes general; e) facilitarea accesului entităților economiei sociale la finanțare, piețe și achiziții publice, inclusiv prin promovarea achizițiilor publice responsabile social; f) dezvoltarea capacităților entităților economiei sociale și a competențelor	**Compatibil**	

economiei sociale, iar punerea sa în aplicare va necesita, de asemenea, angajamentul și cooperarea acestora la toate nivelurile (UE, național, regional, local și internațional). Punerea în aplicare cu succes a prezentului plan va depinde, de asemenea, de coordonarea eforturilor cu statele membre. **Comisia încurajează statele membre să adopte sau să își actualizeze strategiile și măsurile privind economia socială în cooperare cu părțile interesate din cadrul economiei sociale**. În acest scop, aceasta **invită statele membre să desemneze coordonatori în domeniul economiei sociale** în cadrul propriilor instituții, care să le coordoneze strategiile, să asigure coerența procesului de elaborare a politicilor în cadrul tuturor departamentelor guvernamentale și să faciliteze accesul la finanțarea din partea UE și la cea națională și să asigure legătura cu autoritățile care administrează fondurile structurale. **Comisia va oferi asistență statelor membre** în ceea ce privește definirea strategiilor și a măsurilor lor privind economia socială și va sprijini activitatea coordonatorilor din domeniul economiei sociale în vederea punerii în aplicare și a monitorizării prezentului plan de acțiune. **Comisia va colabora strâns și cu alte instituții și organisme ale UE**, și anume Parlamentul European, Comitetul Regiunilor și Comitetul Economic și Social European, precum și cu Grupul Băncii Europene de Investiții. Comisia invită părțile interesate din cadrul economiei sociale, instituțiile și organismele UE să aprobe prezentul plan de acțiune și să contribuie activ la punerea sa în aplicare, cu implicarea directă a părților interesate din cadrul economiei sociale. Comisia va colabora cu grupul său de experți privind economia socială și întreprinderile sociale, al cărui mandat va fi reînnoit la finalul actualului mandat. **Comisia va face un bilanț al punerii în aplicare a planului de acțiune în 2025** și va publica un raport în care va indica progresele înregistrate și noile evoluții.	antreprenoriale în domeniul economiei sociale; g) promovarea ocupării forței de muncă, a locurilor de muncă de calitate și a incluziunii sociale; h) promovarea inovării sociale; i) dezvoltarea economiei sociale la nivel local, regional și național, inclusiv prin integrarea acesteia în politicile de dezvoltare economică, socială și regională; k contribuția, în condițiile legislației, la tranziția verde și digitală, la dezvoltarea economiei circulare și la utilizarea eficientă a resurselor; l) promovarea cooperării dintre entitățile economiei sociale, întreprinderi și alte organizații, inclusiv prin dezvoltarea parteneriatelor, integrarea entităților economiei sociale în lanțurile valorice și în lanțurile scurte de aprovizionare; m) creșterea vizibilității economiei sociale și îmbunătățirea datelor privind dezvoltarea acesteia; n) promovarea cooperării internaționale, regionale și transfrontaliere și facilitarea accesului entităților economiei sociale la programe, proiecte, rețele, expertiză și surse de finanțare externe. p) facilitarea accesului și orientarea entităților economiei sociale către programe, instrumente și surse de finanțare publice, naționale și internaționale, inclusiv prin informarea acestora cu privire la autoritățile și instituțiile responsabile de gestionarea fondurilor; 3. Autoritățile administrației publice consultă și implică, în condițiile legii, entitățile economiei sociale și organizațiile reprezentative ale acestora la elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice în domeniul economiei sociale. 4. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării este autoritatea administrației publice centrale responsabilă de elaborarea și coordonarea politicii de stat în domeniul economiei sociale. 5. Pentru coordonarea implementării politicii de stat în domeniul economiei sociale, Guvernul poate desemna, în cadrul autorității administrației publice centrale responsabile, un coordonator în domeniul economiei sociale, ale cărui atribuții se stabilesc prin hotărâre a Guvernului. 6. Agenția Servicii Publice, Serviciul Fiscal de Stat și Biroul Național de Statistică furnizează, în limitele competențelor lor, datele statistice și administrative necesare monitorizării dezvoltării economiei sociale.		

	7. Monitorizarea dezvoltării economiei sociale cuprinde, în special: a) numărul și structura entităților economiei sociale și a întreprinderilor sociale; b) numărul persoanelor încadrate în muncă, inclusiv al persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației încadrate în întreprinderile sociale de inserție; c) indicatorii economici privind activitatea întreprinderilor sociale; d) datele privind reinvestirea profitului și a excedentului; e)măsurile de sprijin public acordate, beneficiarii acestora, valoarea și sursele finanțării, precum și rezultatele și impactul acestora; f) accesul entităților economiei sociale la diferite forme de finanțare și principalele dificultăți identificate în accesarea acestora. g) contribuția economiei sociale la ocuparea forței de muncă, incluziunea socială și dezvoltarea locală; h) rezultatele și, după caz, impactul social al activității entităților economiei sociale, prin indicatori proporționali cu dimensiunea, natura activității și capacitatea acestora. 8. În condițiile legii, entităților economiei sociale nu li se solicită prezentarea informațiilor disponibile autorităților și instituțiilor publice din registrele de stat, sistemele informaționale și raportările administrative sau statistice existente. 9. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării elaborează și publică anual raportul privind dezvoltarea economiei sociale, care cuprinde informații privind evoluția economiei sociale, rezultatele măsurilor publice de susținere și principalele probleme și recomandările privind dezvoltarea economiei sociale **Articolul 36[7]. Mecanism instituțional de dialog** (1) În scopul asigurării dialogului dintre autoritățile administrației publice și entitățile economiei sociale, autoritatea administrației publice centrale responsabilă poate institui, în condițiile legii, grupuri de lucru, consilii consultative sau alte mecanisme de dialog. (2) În cadrul mecanismelor prevăzute la alin. (1) pot participa reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, ai entităților economiei sociale, ai organizațiilor reprezentative ale acestora, ai mediului academic, ai partenerilor de dezvoltare și ai altor organizații relevante. (3) Mecanismele de dialog pot contribui la elaborarea,		

	implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice și a măsurilor de sprijin în domeniul economiei sociale. **Articolul 36[8]. Măsurile de susținere a economiei sociale** 1. Statul contribuie la dezvoltarea economiei sociale prin crearea condițiilor necesare pentru activitatea entităților economiei sociale și poate acorda acestora măsuri de sprijin în condițiile legii. 2. Măsurile de sprijin pot include: a) instrumente de finanțare, garantare și alte instrumente financiare, inclusiv produse de finanțare adaptate caracteristicilor și necesităților entităților economiei sociale; b) servicii de informare, consultanță, instruire, mentorat, coaching, incubare, accelerare și pregătire pentru investiții, destinate dezvoltării capacităților și afacerilor entităților economiei sociale; c) măsuri de facilitare a accesului la piețe și la achizițiile publice, în condițiile legislației privind achizițiile publice; e) măsuri de susținere a ocupării și integrării socio-profesionale a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației; f) măsuri de susținere a inovării sociale, transformării digitale, eficienței energetice, protecției mediului și economiei circulare, în condițiile legislației; g) facilitarea accesului entităților economiei sociale la spații și alte bunuri proprietate publică, pentru desfășurarea activităților economice și sociale în condițiile legislației privind administrarea și valorificarea proprietății publice; h) facilități fiscale, în condițiile legislației fiscale; j) alte măsuri prevăzute de legislație; k) facilitarea utilizării infrastructurii și a serviciilor de suport pentru antreprenoriat și dezvoltarea economiei sociale, în condițiile legislației; l) asigurarea accesului la informații privind măsurile de sprijin, programele de finanțare, oportunitățile de dezvoltare a afacerilor, programele de instruire și alte instrumente disponibile entităților economiei sociale, inclusiv prin mecanisme de informare accesibile tinerilor, femeilor, persoanelor cu dizabilități și altor categorii subreprezentate în activitatea antreprenorială; 3. Autoritățile administrației publice locale pot acorda, în limitele competențelor și mijloacelor disponibile, măsuri de sprijin pentru		

	dezvoltarea economiei sociale la nivel local. 4. Guvernul poate stabili domenii, activități sau categorii de beneficiari prioritare pentru acordarea anumitor măsuri de sprijin, în funcție de obiectivele sociale, economice, teritoriale și de mediu urmărite.” 5. Măsurile de sprijin acordate entităților economiei sociale se instituie și se aplică cu respectarea legislației privind ajutorul de stat și ajutorul de minimis 6. Măsuri de sprijin pentru dezvoltarea lanțurilor valorice și a lanțurilor scurte de aprovizionare. 7. Autoritățile administrației publice locale pot desemna, în condițiile legii, un punct de contact pentru economia socială, care poate avea următoarele atribuții: a) informarea și orientarea entităților economiei sociale cu privire la măsurile de sprijin și oportunitățile de finanțare disponibile; b) facilitarea cooperării dintre entitățile economiei sociale, autoritățile administrației publice, întreprinderi și alte organizații; c) sprijinirea identificării și promovării inițiativelor locale de economie socială; d) facilitarea schimbului de bune practici și a cooperării cu alte autorități locale și regionale; e) facilitarea accesului la informații privind programele și instrumentele de finanțare naționale și internaționale. **Articolul 36º. Cooperarea în domeniul economiei sociale** 1. Autoritățile administrației publice centrale și locale, în limitele competențelor prevăzute de lege, pot coopera., în condițiile legii, pentru promovarea și dezvoltarea economiei sociale, inclusiv prin cooperare interinstituțională, interregională, transfrontalieră și transnațională. 2. Cooperarea poate avea ca obiect, în special: a) schimbul de experiență și bune practici; b) dezvoltarea de proiecte și servicii comune; c) dezvoltarea de rețele și parteneriate; d) transferul de cunoștințe și soluții inovatoare; e) dezvoltarea lanțurilor valorice și a piețelor locale și regionale; f) sprijinirea tranziției verzi și digitale a entităților economiei sociale. g)măsuri pentru facilitarea parteneriatelor dintre entitățile economiei sociale și întreprinderile din sectorul privat, inclusiv prin programe de mentorat, transfer de		

	cunoștințe, dezvoltarea de proiecte comune și acces la piețe. 3. Autoritățile administrației publice pot participa, în condițiile legii, la programe și proiecte naționale și internaționale destinate dezvoltării cooperării în domeniul economiei sociale.		

1	**Titlul actului UE, inclusiv cea mai recentă modificare, nr. CELEX** RECOMANDAREA CONSILIULUI din 27 noiembrie 2023 privind dezvoltarea condițiilor-cadru ale economiei sociale (C/2023/1344), JO UE, Seria C, 29.11.2023. ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1344/oj. CELEX No.: 32023H01344
2	Titlul actului normativ național Proiect de lege cu privire la modificarea legii 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi
3	**Gradul general de compatibilitate** Compatibil
4	**Autoritatea/persoana responsabilă** Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
5	Data întocmirii/actualizării 14.09.2026

6. **Actul Uniunii Europene**	**7.** **Proiectul de act normativ**	**8.** **Gradul de compatibilitate**	**9.** **Observații**
1. În conformitate cu principiile pilonului, scopul prezentei recomandări este de a promova accesul la piața forței de muncă și incluziunea socială prin orientarea statelor membre cu privire la promovarea unor cadre de politică și de reglementare favorabile pentru economia socială și a unor măsuri care să faciliteze dezvoltarea acesteia. Pentru atingerea obiectivelor respective, se recomandă ca statele membre, în conformitate cu competențele naționale și ținând seama de circumstanțele naționale, să colaboreze cu părțile interesate pentru a recunoaște, a sprijini și a valorifica contribuțiile aduse de economia socială. 2. Prin promovarea economiei sociale, prezenta recomandare sprijină realizarea celor trei obiective principale ale Uniunii privind ocuparea forței de muncă, competențele și reducerea sărăciei până în 2030, în conformitate cu Planul de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale. 3. Promovarea economiei sociale stimulează, de asemenea, dezvoltarea socioeconomică și industrială echitabilă și durabilă. Aceasta contribuie la Pactul verde european, la democrația economică, la dezvoltarea durabilă, la participarea activă a cetățenilor și la îmbunătățirea coeziunii sociale și teritoriale în toate statele membre.	**Articolul 36¹. Economia socială** 2. Economia socială contribuie la realizarea unor obiective sociale și de mediu, inclusiv prin promovarea incluziunii sociale, ocupării forței de muncă, dezvoltării locale și durabile, inovării sociale și tranziției verzi și digitale **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 1. Guvernul asigură integrarea obiectivelor privind dezvoltarea economiei sociale în documentele de politici publice relevante și aprobă măsurile necesare pentru dezvoltarea acesteia, inclusiv în domeniile dezvoltării antreprenoriatului, ocupării forței de muncă, educației și formării profesionale, inovării, dezvoltării regionale, economiei circulare și cooperării internaționale. 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: a) promovarea incluziunii sociale, a egalității de șanse, inclusiv a egalității de gen, și reducerea inegalităților; b) integrarea pe piața muncii a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației și crearea locurilor de muncă; c) dezvoltarea competențelor și facilitarea accesului la educație și formare; d) furnizarea bunurilor și serviciilor destinate satisfacerii unor nevoi sociale și/sau de mediu, inclusiv a serviciilor de interes general; e) facilitarea accesului entităților economiei sociale la finanțare, piețe și achiziții publice, inclusiv prin promovarea achizițiilor publice responsabile social; f) dezvoltarea capacităților entităților economiei sociale și a competențelor antreprenoriale în domeniul economiei sociale; g) promovarea ocupării forței de muncă, a locurilor de muncă de calitate și a incluziunii sociale; h) promovarea inovării sociale;	**Compatibil**	

	i) dezvoltarea economiei sociale la nivel local, regional și național, inclusiv prin integrarea acesteia în politicile de dezvoltare economică, socială și regională; k contribuția, în condițiile legislației, la tranziția verde și digitală, la dezvoltarea economiei circulare și la utilizarea eficientă a resurselor; l) promovarea cooperării dintre entitățile economiei sociale, întreprinderi și alte organizații, inclusiv prin dezvoltarea parteneriatelor, integrarea entităților economiei sociale în lanțurile valorice și în lanțurile scurte de aprovizionare; m) creșterea vizibilității economiei sociale și îmbunătățirea datelor privind dezvoltarea acesteia; 3. Autoritățile administrației publice consultă și implică, în condițiile legii, entitățile economiei sociale și organizațiile reprezentative ale acestora la elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice în domeniul economiei sociale. **Articolul 36[7]. Mecanism instituțional de dialog** (1) În scopul asigurării dialogului dintre autoritățile administrației publice și entitățile economiei sociale, autoritatea administrației publice centrale responsabilă poate institui, în condițiile legii, grupuri de lucru, consilii consultative sau alte mecanisme de dialog. (2) În cadrul mecanismelor prevăzute la alin. (1) pot participa reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, ai entităților economiei sociale, ai organizațiilor reprezentative ale acestora, ai mediului academic, ai partenerilor de dezvoltare și ai altor organizații relevante. (3) Mecanismele de dialog pot contribui la elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice și a măsurilor de sprijin în domeniul economiei sociale. **Articolul 36[8]. Măsurile de susținere a economiei sociale** 1. Statul contribuie la dezvoltarea economiei sociale prin crearea condițiilor necesare pentru activitatea entităților economiei sociale și poate acorda acestora măsuri de sprijin în condițiile legii.		
DEFINIȚIE 4. În sensul prezentei recomandări, se aplică următoarele definiții, ținând seama de cadrele juridice existente ale statelor membre: (a) „economie socială” înseamnă un set de entități de drept privat autonome care furnizează bunuri și servicii membrilor lor sau societății,	**Pentru pct. 4 lit. (a) – „economie socială”:** **Articolul 36[1]. Economia socială** 1. Economia socială reprezintă ansamblul entităților de drept privat, autonome, care furnizează bunuri și/sau servicii membrilor lor ori	**Compatibil**	

înglobând forme de organizare precum cooperativele, societățile mutuale, asociațiile (inclusiv organizațiile caritabile), fundațiile sau întreprinderile sociale, precum și alte forme juridice, care funcționează în conformitate cu următoarele principii și caracteristici esențiale: (i) prevalența oamenilor, precum și a obiectivului social sau de mediu în raport cu profitul; (ii) reinvestirea totalității sau a majorității profiturilor și a excedentelor pentru a-și urmări în continuare scopurile sociale sau de mediu și pentru a desfășura activități în interesul membrilor/utilizatorilor („interes colectiv") sau al societății în general („interes general"); și (iii) guvernanța democratică sau participativă. (b) „întreprindere socială" înseamnă o entitate de drept privat care furnizează bunuri și servicii pentru piață în mod antreprenorial și în conformitate cu principiile și caracteristicile economiei sociale, motivul activității sale comerciale constând în obiective sociale sau de mediu. Întreprinderile sociale pot fi înființate sub diverse forme juridice. (c) „inovare socială" înseamnă o activitate care are un caracter social atât din punctul de vedere al scopurilor urmărite, cât și al mijloacelor folosite și în special o activitate legată de dezvoltarea și implementarea de idei noi vizând produse, servicii, practici și modele, care răspunde unor nevoi sociale și, în același timp, creează relații sau colaborări sociale noi între public, societatea civilă sau organizații private, fiind astfel benefică pentru societate și stimulând capacitatea acesteia de a acționa, astfel cum este definită în Regulamentul (UE) 2021/1057. Inovarea socială este adesea impulsionată de economia socială.	societății și care funcționează conform următoarelor principii: a) prevalența persoanelor, precum și a scopurilor sociale și/sau de mediu, asupra obținerii și distribuirii profitului; b) reinvestirea tuturor sau a majorității profiturilor și excedentelor pentru realizarea scopurilor sociale și/sau de mediu și desfășurarea activităților în interes colectiv sau general al societății; c) guvernanța democratică sau participativă. 3. Entități ale economiei sociale sunt entitățile de drept privat care îndeplinesc principiile prevăzute la alin. (1), inclusiv întreprinderile sociale, societățile comerciale, cooperativele, asociațiile obștești, fundațiile, instituțiile private și alte entități prevăzute de lege. 4. Apartenența la economia socială este determinată de respectarea principiilor prevăzute la alin. 1 al prezentului articol și nu rezultă exclusiv din forma juridică a entității. 5. Entitățile economiei sociale pot desfășura activități în orice domeniu permis de lege, cu respectarea legislației aplicabile formei lor juridice și a reglementărilor sectoriale relevante. **Pentru pct. 4 lit. (b) – „întreprindere socială":** **Articolul 36². Întreprinderea socială și întreprinderea socială de inserție** 1. Întreprinderea socială este entitatea de drept privat care furnizează bunuri și/sau servicii în mod antreprenorial, în conformitate cu principiile prevăzute la art. 36¹ punctul 1, având drept scop principal al activității sale realizarea unor obiective sociale și/sau de mediu și care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 36³. 2. Calitatea de întreprindere socială nu constituie o formă organizatorico-juridică distinctă. 3. Organizațiile necomerciale pot avea calitatea de întreprindere socială în condițiile prezentului capitol și cu respectarea legislației aplicabile organizațiilor necomerciale. Dobândirea calității de întreprindere socială nu modifică forma juridică și natura necomercială al acestora. **Pentru pct. 4 lit. (c) – „inovare socială":** **Articolul 36¹. Economia socială** 2. Economia socială contribuie la realizarea unor obiective sociale și de mediu, inclusiv prin promovarea incluziunii sociale, ocupării forței de muncă, dezvoltării locale și durabile,		

	inovării sociale și tranziției verzi și digitale **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: h) promovarea inovării sociale; **Articolul 36⁸. Măsurile de susținere a economiei sociale** 2. Măsurile de sprijin pot include: f) măsuri de susținere a inovării sociale, transformării digitale, eficienței energetice, protecției mediului și economiei circulare, în condițiile legislației;		
PROMOVAREA ACCESULUI LA PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ ȘI A INCLUZIUNII SOCIALE PRIN INTERMEDIUL ECONOMIEI SOCIALE Accesul la piața forței de muncă 5. Se recomandă ca statele membre să recunoască și să sprijine valoarea adăugată specifică a economiei sociale prin facilitarea accesului la piața forței de muncă și prin promovarea locurilor de muncă de calitate pentru toți, consolidând, în același timp, condițiile de muncă echitabile, securitatea și sănătatea la locul de muncă, egalitatea și nediscriminarea. Acest lucru ar trebui realizat în cadrul creșterii favorabile incluziunii, astfel cum se subliniază în Orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre din 2022, și ținând seama de circumstanțele naționale specifice statelor membre, în special prin: (a) stabilirea sau încurajarea inițiativelor de parteneriat care implică entitățile din sectorul economiei sociale în elaborarea și punerea în aplicare a politicilor active în domeniul pieței forței de muncă; (b) asigurarea faptului că autoritățile publice oferă un sprijin adecvat entităților din sectorul economiei sociale în vederea unei mai bune integrări pe piața forței de muncă a femeilor, precum și a grupurilor dezavantajate și a altor grupuri subreprezentate [cum ar fi șomerii de lungă durată, persoanele care suferă de probleme de sănătate mintală, persoanele inactive, persoanele slab calificate, persoanele cu handicap, persoanele care provin dintr-un context de migrație, persoanele cu origine rasială sau etnică minoritară (inclusiv romii), lucrătorii tineri și în vârstă] prin: (i) recunoașterea experienței profesionale dobândite în cadrul entităților din sectorul economiei sociale, inclusiv în cadrul întreprinderilor sociale de inserție, care oferă locuri de muncă și sprijin adaptat acestor grupuri; (ii) acțiuni menite să ajute aceste grupuri de persoane să se pregătească pentru ocuparea unui loc de muncă prin experiență profesională în întreprinderile sociale în vederea integrării lor pe piața deschisă a forței de muncă; (c) sprijinirea proiectelor de colaborare între serviciile publice de ocupare a forței de muncă, autoritățile locale, entitățile din	**Articolul 36¹. Economia socială** 2. Economia socială contribuie la realizarea unor obiective sociale și de mediu, inclusiv prin promovarea incluziunii sociale, ocupării forței de muncă, dezvoltării locale și durabile, inovării sociale și tranziției verzi și digitale **Articolul 36². Întreprinderea socială și întreprinderea socială de inserție** 4. Întreprinderea socială de inserție este întreprinderea socială care are ca scop principal integrarea socio-profesională, prin încadrarea în muncă, a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației. **Articolul 36³. Condițiile pentru recunoașterea calității de întreprindere socială și de întreprindere socială de inserție** 2. Calitatea de întreprindere socială de inserție o poate avea întreprinderea socială care, suplimentar la condițiile prevăzute la alin.1: a) menține, pe parcursul perioadei stabilite de Guvern, cel puțin 30% din personalul angajat provenit din categoriile vulnerabile ale populației, iar timpul de muncă al acestora reprezintă cel puțin 30% din timpul total de muncă al personalului angajat. b) stipulează expres în actul de constituire integrarea socio-profesională, prin încadrarea în muncă, a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației drept scop principal al activității sale. **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: a) promovarea incluziunii sociale, a egalității de șanse, inclusiv a egalității de gen, și reducerea inegalităților; b) integrarea pe piața muncii a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației și crearea locurilor de muncă;	**Compatibil**	.

sectorul economiei sociale, furnizorii de educație și de formare și întreprinderile tradiționale, pentru a oferi tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare orientări profesionale adaptate și oportunități de învățare și formare. Aceste oportunități pot include ucenicii, programe de imersiune profesională, îndrumare personală și întâlniri cu modele de urmat și urmăresc să faciliteze integrarea pe piața forței de muncă, în conformitate cu Garanția pentru tineret consolidată; (d) promovarea antreprenoriatului în cadrul economiei sociale, inclusiv prin intermediul întreprinderilor nou înființate, ca mijloc de încurajare a activităților independente și a altor forme de ocupare a forței de muncă, de dezvoltare a activității economice la nivel local și de abordare a provocărilor societale prin modele de afaceri inovatoare și favorabile incluziunii; întrucât, pentru a realiza acest lucru, statele membre pot, de exemplu: (i) să asigure accesul antreprenorilor din sectorul economiei sociale la protecție socială; (ii) să ia în considerare introducerea de stimulente pentru angajarea de noi salariați; (iii) să identifice, să evalueze și să abordeze potențialele dezavantaje administrative sau obstacole în calea înființării unei întreprinderi sociale; (iv) să promoveze cultura de tip „startup” în cadrul economiei sociale, dezvoltarea competențelor pentru întreprinderile nou-înființate și stabilirea unor condiții-cadru favorabile întreprinderilor nou-înființate, precum și includerea modelelor economiei sociale ca instrument relevant în politicile privind întreprinderile nou-înființate; (e) elaborarea de politici și adoptarea de măsuri care promovează și integrează egalitatea de gen în economia socială, de exemplu prin: (i) combaterea normelor și a stereotipurilor sociale discriminatorii cu privire la competențele femeilor și ale bărbaților, precum și a subevaluării muncii femeilor; (ii) furnizarea de sprijin adaptat pentru capacitarea femeilor prin reducerea disparităților de gen în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, prin asigurarea egalității în ceea ce privește pozițiile de conducere, precum și a unei remunerații egale pentru muncă egală sau pentru muncă de valoare egală; (iii) asigurarea accesului la programe de îndrumare și mentorat pentru femeile care doresc să devină antreprenori și lideri în sectorul economiei sociale; (f) asigurarea unui cadru favorabil pentru transferurile de întreprinderi către angajați pentru a forma cooperative de lucrători și alte forme juridice relevante din cadrul economiei sociale, pentru a evita pierderea locurilor de muncă și pentru a proteja activitatea economică, oferind în același timp servicii de acompaniere și informații cu privire la	c) dezvoltarea competențelor și facilitarea accesului la educație și formare; f) dezvoltarea capacităților entităților economiei sociale și a competențelor antreprenoriale în domeniul economiei sociale; g) promovarea ocupării forței de muncă, a locurilor de muncă de calitate și a incluziunii sociale; **Articolul 36[8]. Măsurile de susținere a economiei sociale** 2. Măsurile de sprijin pot include: b) servicii de informare, consultanță, instruire, mentorat, coaching, incubare, accelerare și pregătire pentru investiții, destinate dezvoltării capacităților și afacerilor entităților economiei sociale; e) măsuri de susținere a ocupării și integrării socio-profesionale a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației; l) asigurarea accesului la informații privind măsurile de sprijin, programele de finanțare, oportunitățile de dezvoltare a afacerilor, programele de instruire și alte instrumente disponibile entităților economiei sociale, inclusiv prin mecanisme de informare accesibile tinerilor, femeilor, persoanelor cu dizabilități și altor categorii subreprezentate în activitatea antreprenorială; **Articolul 36[7]. Mecanism instituțional de dialog** (1) În scopul asigurării dialogului dintre autoritățile administrației publice și entitățile economiei sociale, autoritatea administrației publice centrale responsabilă poate institui, în condițiile legii, grupuri de lucru, consilii consultative sau alte mecanisme de dialog. (2) În cadrul mecanismelor prevăzute la alin. (1) pot participa reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, ai entităților economiei sociale, ai organizațiilor reprezentative ale acestora, ai mediului academic, ai partenerilor de dezvoltare și ai altor organizații relevante. (3) Mecanismele de dialog pot contribui la elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice și a măsurilor de sprijin în domeniul economiei sociale. **Articolul 36[9]. Cooperarea în domeniul economiei sociale** 2. Cooperarea poate avea ca obiect, în special: c) dezvoltarea de rețele și parteneriate; g)măsuri pentru facilitarea parteneriatelor dintre entitățile economiei sociale și întreprinderile		

costurile și beneficiile probabile ale transferurilor de întreprinderi către angajați; (g) colaborarea cu entitățile din sectorul economiei sociale pentru a permite unui număr mai mare de persoane cu handicap să intre pe piața forței de muncă, de exemplu prin dezvoltarea de tehnologii de asistare; (h) promovarea dialogului social în cadrul economiei sociale pentru a se asigura condiții de muncă echitabile, inclusiv salarii echitabile, respectând autonomia partenerilor sociali. (i) recunoașterea practicilor democratice specifice care sunt dezvoltate în cadrul entităților din sectorul economiei sociale.	din sectorul privat, inclusiv prin programe de mentorat, transfer de cunoștințe, dezvoltarea de proiecte comune și acces la piețe.		
Incluziune socială 6. Ținând seama de diferitele contexte naționale, se recomandă ca statele membre să recunoască și să sprijine rolul economiei sociale în furnizarea de servicii sociale și de îngrijire și de locuințe accesibile și de înaltă calitate, ținând seama totodată de grupurile defavorizate, în strânsă cooperare cu serviciile sociale accesibile publicului. De exemplu, acesta ar putea include: (a) colaborarea cu entitățile din sectorul economiei sociale în domeniile lor de acțiune respective în ceea ce privește stabilirea și furnizarea de servicii de interes general; (b) implicarea entităților din sectorul economiei sociale în conceperea și furnizarea de servicii sociale și de îngrijire centrate pe oameni, inclusiv destinate persoanelor în vârstă, astfel cum se subliniază în Strategia europeană privind serviciile de îngrijire; (c) colaborarea cu entitățile din sectorul economiei sociale pentru a concepe și a oferi servicii de îngrijire și sprijin pentru copii și tineri, inclusiv pentru copiii din grupuri defavorizate, în conformitate cu Garanția europeană pentru copii instituită prin Recomandarea (UE) 2021/1004 a Consiliului (31) și cu Strategia Uniunii privind drepturile copilului (32).	**Articolul 36¹. Economia socială** 2. Economia socială contribuie la realizarea unor obiective sociale și de mediu, inclusiv prin promovarea incluziunii sociale, ocupării forței de muncă, dezvoltării locale și durabile, inovării sociale și tranziției verzi și digitale **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: a) promovarea incluziunii sociale, a egalității de șanse, inclusiv a egalității de gen, și reducerea inegalităților; b) integrarea pe piața muncii a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației și crearea locurilor de muncă; d) furnizarea bunurilor și serviciilor destinate satisfacerii unor nevoi sociale și/sau de mediu, inclusiv a serviciilor de interes general; g) promovarea ocupării forței de muncă, a locurilor de muncă de calitate și a incluziunii sociale; **Articolul 36⁸. Măsurile de susținere a economiei sociale** 2. Măsurile de sprijin pot include: e) măsuri de susținere a ocupării și integrării socio-profesionale a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației;	**Compatibil**	
Competențe 7. Se recomandă ca statele membre să sprijine formarea și dezvoltarea competențelor pentru economia socială, în special: (a) pe baza informațiilor existente privind competențele, care urmăresc nevoile economiei și ale pieței generale a forței de muncă, pentru a înțelege modul în care economia socială poate contribui la furnizarea unei forțe de muncă calificate și poate atenua deficitul de forță de muncă; (b) prin facilitarea educației, a formării și a competențelor în economia socială prin: (i) desfășurarea de schimburi de învățare între entitățile din sectorul economiei sociale, organizațiile de formare și întreprinderile tradiționale, cu scopul de a îmbunătăți competențele de gestionare, antreprenoriale și legate de locul de muncă necesare pentru	**Articolul 36¹. Economia socială** 2. Economia socială contribuie la realizarea unor obiective sociale și de mediu, inclusiv prin promovarea incluziunii sociale, ocupării forței de muncă, dezvoltării locale și durabile, inovării sociale și tranziției verzi și digitale **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 1. Guvernul asigură integrarea obiectivelor privind dezvoltarea economiei sociale în documentele de politici publice relevante și aprobă măsurile necesare pentru dezvoltarea acesteia, inclusiv în domeniile dezvoltării antreprenoriatului, ocupării forței de muncă, educației și formării profesionale, inovării, dezvoltării	**Compatibil**	

tranziția digitală și tranziția verde (inclusiv competențele circulare, de reparare și digitale); (ii) recalificarea și perfecționarea cursanților pe tot parcursul vieții, inclusiv a femeilor și a grupurilor de persoane defavorizate, și sprijinirea tranziției acestora către piața deschisă a forței de muncă, în conformitate cu abordarea europeană privind micro-certificările pentru învățarea pe tot parcursul vieții și capacitatea de inserție profesională și cu alte măsuri care țin seama de caracteristicile naționale; (iii) includerea formării privind economia socială sau a formării oferite de aceasta pe lista de formare eligibilă pentru a fi acoperită de conturile personale de învățare pe tot parcursul vieții (33), atunci când este cazul, și de alte inițiative existente la nivel național; (iv) încurajarea oportunităților de formare pentru ca lucrătorii să poată urma o carieră în economia socială, de exemplu, prin programe de consiliere și de formare adaptate, bazate pe principiile educației pentru dezvoltare durabilă; (c) prin crearea unor programe specifice de ucenicie în economia socială, care să sprijine tinerii, în special pe cei care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare, să își perfecționeze competențele și să îi pregătească pentru piața forței de muncă și să permită economiei sociale să dezvolte talente în acest sector, în conformitate cu Cadrul european pentru programe de ucenicie de calitate și eficace; (d) prin promovarea includerii competențelor în domeniul economiei sociale și al antreprenoriatului social în educație și formare la toate nivelurile de educație, în special în cursurile de antreprenoriat și de afaceri, de exemplu prin promovarea entităților din sectorul economiei sociale conduse de elevi, inclusiv a cooperativelor de elevi, ca oportunitate de învățare și prin asigurarea accesului la programe de îndrumare și mentorat pentru entitățile din sectorul economiei sociale și antreprenorii sociali; (e) prin crearea de centre naționale de competență pentru formarea în domeniul economiei sociale și participarea la inițiative transnaționale care facilitează accesul la programe specializate de educație și formare pentru economia socială, de exemplu prin cooperarea cu furnizorii de educație și formare profesională care lucrează în cadrul organismelor stabilite, cum ar fi centrele de excelență profesională menționate în Recomandarea Consiliului din 24 noiembrie 2020 privind educația și formarea profesională pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență (34).	regionale, economiei circulare și cooperării internaționale. 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: c) dezvoltarea competențelor și facilitarea accesului la educație și formare; f) dezvoltarea capacităților entităților economiei sociale și a competențelor antreprenoriale în domeniul economiei sociale; **Articolul 36⁸. Măsurile de susținere a economiei sociale** 2. Măsurile de sprijin pot include: b) servicii de informare, consultanță, instruire, mentorat, coaching, incubare, accelerare și pregătire pentru investiții, destinate dezvoltării capacităților și afacerilor entităților economiei sociale; l) asigurarea accesului la informații privind măsurile de sprijin, programele de finanțare, oportunitățile de dezvoltare a afacerilor, programele de instruire și alte instrumente disponibile entităților economiei sociale, inclusiv prin mecanisme de informare accesibile tinerilor, femeilor, persoanelor cu dizabilități și altor categorii subreprezentate în activitatea antreprenorială; **Articolul 36⁹. Cooperarea în domeniul economiei sociale** 2. Cooperarea poate avea ca obiect, în special: d) transferul de cunoștințe și soluții inovatoare;		
Inovarea socială și dezvoltarea economică durabilă 8. Se recomandă ca statele membre să consolideze rolul de sprijin jucat de entitățile din sectorul economiei sociale în promovarea inovării sociale și a sectoarelor-cheie ale	**Articolul 36¹. Economia socială** 2. Economia socială contribuie la realizarea unor obiective sociale și de mediu, inclusiv prin promovarea incluziunii sociale, ocupării forței de muncă, dezvoltării locale și durabile,	**Compatibil**	

dezvoltării locale și ocupării forței de muncă. Acest lucru se poate realiza prin: a) promovarea unui ecosistem favorabil pentru inovarea socială și inovarea bazată pe realitatea locului prin facilitarea cooperării și a inițiativelor de parteneriat între entitățile din economia socială și cele din economia circulară, întreprinderile tradiționale, furnizorii de finanțare, administrațiile locale și alte părți interesate. De exemplu, acest lucru se poate realiza prin: (i) crearea sau încurajarea centrelor de inovare socială sau a clusterelor de inovare socială și ecologică concepute pentru a răspunde nevoilor locale și pentru a testa soluții comune; (ii) implicarea entităților din sectorul economiei sociale în dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității, inclusiv prin utilizarea instrumentelor disponibile de finanțare din partea Uniunii; (iii) colaborarea cu centrele naționale și regionale de competență pentru inovare socială pentru a construi rețele, a stimula capacitățile și sinergiile, a evidenția eficiența și a dezvolta instrumente și metode esențiale de stimulare a inovării sociale; (b) asigurarea faptului că politica privind economia socială este legată de politica industrială și de tranziția către o economie digitală, neutră din punct de vedere climatic și circulară, de exemplu prin crearea unei rețele de centre de inovare tehnologică și socială, și promovarea economiei sociale ca mijloc de sporire a echității și a nivelului de acceptare a tranzițiilor de către public, dată fiind orientarea sa către obiective societale, precum și faptul că economia socială este ancorată în comunitățile locale; (c) adaptarea cadrelor de reglementare pentru a sprijini, în cadrul economiei circulare, entitățile din sectorul economiei sociale, de exemplu prin garantarea faptului că întreprinderile beneficiază de stimulente adecvate pentru a dona entităților din sectorul economiei sociale, în vederea reparării și reutilizării, bunurile nevândute și returnate, în loc să le distrugă, iar persoanele fizice beneficiază de stimulente adecvate pentru a dona bunurile de ocazie, prin asigurarea accesului entităților din sectorul economiei sociale la fluxul de deșeuri, prin implicarea lor în strategii de prevenire a generării de deșeuri și prin autorizarea sau încurajarea băncilor de alimente să colecteze surplusurile de alimente; (d) promovarea dezvoltării locale și a coeziunii teritoriale prin intermediul unor inițiative și ecosisteme ale economiei sociale bazate pe comunitate, de exemplu comunitățile energetice, soluțiile de mobilitate partajată, cooperativele prin intermediul unei platforme digitale, furnizarea de servicii de îngrijire, locuințele abordabile și colective, cooperativele agricole și lanțurile alimentare scurte la nivel local și piețele alimentare locale, astfel încât cetățenii să aibă acces la produse și servicii locale;	inovării sociale și tranziției verzi și digitale **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: h) promovarea inovării sociale; i) dezvoltarea economiei sociale la nivel local, regional și național, inclusiv prin integrarea acesteia în politicile de dezvoltare economică, socială și regională; k contribuția, în condițiile legislației, la tranziția verde și digitală, la dezvoltarea economiei circulare și la utilizarea eficientă a resurselor; l) promovarea cooperării dintre entitățile economiei sociale, întreprinderi și alte organizații, inclusiv prin dezvoltarea parteneriatelor, integrarea entităților economiei sociale în lanțurile valorice și în lanțurile scurte de aprovizionare; **Articolul 36⁸. Măsurile de susținere a economiei sociale** 2. Măsurile de sprijin pot include: f) măsuri de susținere a inovării sociale, transformării digitale, eficienței energetice, protecției mediului și economiei circulare, în condițiile legislației; 3. Autoritățile administrației publice locale pot acorda, în limitele competențelor și mijloacelor disponibile, măsuri de sprijin pentru dezvoltarea economiei sociale la nivel local. 6. Măsuri de sprijin pentru dezvoltarea lanțurilor valorice și a lanțurilor scurte de aprovizionare. **Articolul 36⁹. Cooperarea în domeniul economiei sociale** 2. Cooperarea poate avea ca obiect, în special: d) transferul de cunoștințe și soluții inovatoare; e) dezvoltarea lanțurilor valorice și a piețelor locale și regionale; f) sprijinirea tranziției verzi și digitale a entităților economiei sociale. g)măsuri pentru facilitarea parteneriatelor dintre entitățile economiei sociale și întreprinderile din sectorul privat, inclusiv prin programe de mentorat, transfer de cunoștințe, dezvoltarea de proiecte comune și acces la piețe.		

(e) stimularea accesului entităților din sectorul economiei sociale la instrumentele digitale și la noile tehnologii, cum ar fi sursele deschise, tehnologia blockchain și tehnologia registrelor distribuite, volumele mari de date sau inteligența artificială și încurajarea autorităților publice să sprijine dezvoltarea de software cu sursă deschisă în cooperare cu economia socială și cu alte părți interesate relevante; (f) promovarea includerii entităților din sectorul economiei sociale în dezvoltarea locală și regională prin integrarea acestora în ecosistemele existente de sprijinire a întreprinderilor și a inovării.			
DEZVOLTAREA UNOR CADRE FAVORABILE PENTRU ECONOMIA SOCIALĂ 9. Se recomandă ca statele membre să elaboreze cadre de politică și de reglementare care să favorizeze și să sprijine economia socială. În acest scop, acestea sunt încurajate să elaboreze și să pună în aplicare strategii cuprinzătoare care să recunoască și să stimuleze economia socială, sau să adapteze strategiile existente sau alte inițiative strategice, în conformitate cu prezenta recomandare, cu Planul de acțiune al Uniunii pentru economia socială și cu alte orientări de politică ale Uniunii. 10. Se recomandă ca statele membre să instituie mecanisme de consultare și dialog între autoritățile publice și organizațiile care reprezintă economia socială. Acest lucru poate implica înființarea de grupuri la nivel înalt și sprijinirea creării și dezvoltării unor rețele reprezentative ale economiei sociale. 11. În strategiile sau în celelalte inițiative strategice menționate la punctul 9, statele membre ar trebui să recunoască principiile de bază, caracteristicile și domeniul de aplicare al economiei sociale, precum și faptul că entitățile din sectorul economiei sociale pot avea o gamă largă de forme și statute juridice diferite și că sunt specifice diferitelor legi și practici naționale, regionale și locale. În acest context, se recomandă ca statele membre să consolideze cooperarea cu autoritățile locale și regionale în ceea ce privește dezvoltarea economiei sociale. 12. Se recomandă ca statele membre să investească în dezvoltarea înțelegerii de către funcționarii lor publici și autorități a economiei sociale prin programe de formare și inițiative transnaționale sau interregionale de consolidare a capacităților, inclusiv inițiative din cadrul programului Interreg Europa prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1059 al Parlamentului European și al Consiliului (35). Inițiativele ar trebui să se axeze pe învățarea reciprocă și pe schimbul de bune practici, cu un accent deosebit pe încurajarea colaborării dintre autoritățile regionale și locale și părțile interesate din economia socială. Comisia va sprijini această activitate, astfel cum se descrie la punctul 23 litera (a) punctul (iii) din prezenta recomandare. 13. Se recomandă ca	**Pentru pct. 9:** **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 1. Guvernul asigură integrarea obiectivelor privind dezvoltarea economiei sociale în documentele de politici publice relevante și aprobă măsurile necesare pentru dezvoltarea acesteia, inclusiv în domeniile dezvoltării antreprenoriatului, ocupării forței de muncă, educației și formării profesionale, inovării, dezvoltării regionale, economiei circulare și cooperării internaționale. 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: a) promovarea incluziunii sociale, a egalității de șanse, inclusiv a egalității de gen, și reducerea inegalităților; b) integrarea pe piața muncii a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației și crearea locurilor de muncă; c) dezvoltarea competențelor și facilitarea accesului la educație și formare; d) furnizarea bunurilor și serviciilor destinate satisfacerii unor nevoi sociale și/sau de mediu, inclusiv a serviciilor de interes general; e) facilitarea accesului entităților economiei sociale la finanțare, piețe și achiziții publice, inclusiv prin promovarea achizițiilor publice responsabile social; f) dezvoltarea capacităților entităților economiei sociale și a competențelor antreprenoriale în domeniul economiei sociale; g) promovarea ocupării forței de muncă, a locurilor de muncă de calitate și a incluziunii sociale; h) promovarea inovării sociale; i) dezvoltarea economiei sociale la nivel local, regional și național, inclusiv prin integrarea acesteia în politicile de dezvoltare economică, socială și regională; k contribuția, în condițiile legislației, la tranziția verde și digitală, la	**Compatibil**	

statele membre, atunci când este cazul, să consolideze poziția economiei sociale în cadrul politicilor lor de cooperare internațională și dezvoltare și să consolideze sprijinul acordat entităților din sectorul economiei sociale din țările în curs de dezvoltare.	dezvoltarea economiei circulare și la utilizarea eficientă a resurselor; l) promovarea cooperării dintre entitățile economiei sociale, întreprinderi și alte organizații, inclusiv prin dezvoltarea parteneriatelor, integrarea entităților economiei sociale în lanțurile valorice și în lanțurile scurte de aprovizionare; m) creșterea vizibilității economiei sociale și îmbunătățirea datelor privind dezvoltarea acesteia; n) promovarea cooperării internaționale, regionale și transfrontaliere și facilitarea accesului entităților economiei sociale la programe, proiecte, rețele, expertiză și surse de finanțare externe. p) facilitarea accesului și orientarea entităților economiei sociale către programe, instrumente și surse de finanțare publice, naționale și internaționale, inclusiv prin informarea acestora cu privire la autoritățile și instituțiile responsabile de gestionarea fondurilor; **Pentru pct. 10:** **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 3. Autoritățile administrației publice consultă și implică, în condițiile legii, entitățile economiei sociale și organizațiile reprezentative ale acestora la elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice în domeniul economiei sociale. **Articolul 36⁷. Mecanism instituțional de dialog** (1) În scopul asigurării dialogului dintre autoritățile administrației publice și entitățile economiei sociale, autoritatea administrației publice centrale responsabilă poate institui, în condițiile legii, grupuri de lucru, consilii consultative sau alte mecanisme de dialog. (2) În cadrul mecanismelor prevăzute la alin. (1) pot participa reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, ai entităților economiei sociale, ai organizațiilor reprezentative ale acestora, ai mediului academic, ai partenerilor de dezvoltare și ai altor organizații relevante. (3) Mecanismele de dialog pot contribui la elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice și a măsurilor de sprijin în domeniul economiei sociale. **Pentru pct. 11:** **Articolul 36¹. Economia socială** 1. Economia socială reprezintă ansamblul entităților de drept privat, autonome, care furnizează bunuri		

	și/sau servicii membrilor lor ori societății și care funcționează conform următoarelor principii: a) prevalența persoanelor, precum și a scopurilor sociale și/sau de mediu, asupra obținerii și distribuirii profitului; b) reinvestirea tuturor sau a majorității profiturilor și excedentelor pentru realizarea scopurilor sociale și/sau de mediu și desfășurarea activităților în interes colectiv sau general al societății; c) guvernanța democratică sau participativă. 3. Entități ale economiei sociale sunt entitățile de drept privat care îndeplinesc principiile prevăzute la alin. (1), inclusiv întreprinderile sociale, societățile comerciale, cooperativele, asociațiile obștești, fundațiile, instituțiile private și alte entități prevăzute de lege. 4. Apartenența la economia socială este determinată de respectarea principiilor prevăzute la alin. 1 al prezentului articol și nu rezultă exclusiv din forma juridică a entității. 5. Entitățile economiei sociale pot desfășura activități în orice domeniu permis de lege, cu respectarea legislației aplicabile formei lor juridice. **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 4. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării este autoritatea administrației publice centrale responsabilă de elaborarea și coordonarea politicii de stat în domeniul economiei sociale. 5. Pentru coordonarea implementării politicii de stat în domeniul economiei sociale, Guvernul poate desemna, în cadrul autorității administrației publice centrale responsabile, un coordonator în domeniul economiei sociale, ale cărui atribuții se stabilesc prin hotărâre a Guvernului. **Pentru pct. 12, Pentru pct. 13:** **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 1. Guvernul asigură integrarea obiectivelor privind dezvoltarea economiei sociale în documentele de politici publice relevante și aprobă măsurile necesare pentru dezvoltarea acesteia, inclusiv în domeniile dezvoltării antreprenoriatului, ocupării forței de muncă, educației și formării profesionale, inovării, dezvoltării regionale, economiei circulare și cooperării internaționale. 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special:		

	n) promovarea cooperării internaționale, regionale și transfrontaliere și facilitarea accesului entităților economiei sociale la programe, proiecte, rețele, expertiză și surse de finanțare externe. p) facilitarea accesului și orientarea entităților economiei sociale către programe, instrumente și surse de finanțare publice, naționale și internaționale, inclusiv prin informarea acestora cu privire la autoritățile și instituțiile responsabile de gestionarea fondurilor; **Articolul 36⁹. Cooperarea în domeniul economiei sociale** 1. Autoritățile administrației publice centrale și locale, în limitele competențelor prevăzute de lege, pot coopera., în condițiile legii, pentru promovarea și dezvoltarea economiei sociale, inclusiv prin cooperare interinstituțională, interregională, transfrontalieră și transnațională. 2. Cooperarea poate avea ca obiect, în special: a) schimbul de experiență și bune practici; b) dezvoltarea de proiecte și servicii comune; c) dezvoltarea de rețele și parteneriate; d) transferul de cunoștințe și soluții inovatoare; e) dezvoltarea lanțurilor valorice și a piețelor locale și regionale; f) sprijinirea tranziției verzi și digitale a entităților economiei sociale. g)măsuri pentru facilitarea parteneriatelor dintre entitățile economiei sociale și întreprinderile din sectorul privat, inclusiv prin programe de mentorat, transfer de cunoștințe, dezvoltarea de proiecte comune și acces la piețe. 3. Autoritățile administrației publice pot participa, în condițiile legii, la programe și proiecte naționale și internaționale destinate dezvoltării cooperării în domeniul economiei sociale.		
Accesul la finanțare publică și privată 14. Se recomandă ca statele membre să creeze un mediu favorabil pentru finanțarea socială la nivel național, regional și local, în special prin: (a) cartografierea structurilor de finanțare pentru entitățile din sectorul economiei sociale, intermediarii financiari și organizațiile de sprijin și prin evaluarea nevoilor acestora și a eficacității schemelor de sprijin existente; (b) facilitarea accesului entităților din sectorul economiei sociale la finanțare adaptată la nevoile lor, în stadiul potrivit al dezvoltării lor, inclusiv granturi și alte subvenții, finanțare prin capitaluri proprii sau finanțare de cvasi-capital pentru stadiile incipiente și de înființare, sau finanțare prin îndatorare, finanțare prin capitaluri proprii, finanțare de	**Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: e) facilitarea accesului entităților economiei sociale la finanțare, piețe și achiziții publice, inclusiv prin promovarea achizițiilor publice responsabile social; p) facilitarea accesului și orientarea entităților economiei sociale către programe, instrumente și surse de finanțare publice, naționale și internaționale, inclusiv prin informarea acestora cu privire la	**Compatibil**	

cvasicapital sau finanțare de tip mezanin în faza de extindere, precum și scheme de finanțare inovatoare, cum ar fi parteneriatele public-privat, platformele de finanțare participativă și combinații de diferite tipuri de instrumente financiare sau granturi și instrumente financiare; (c) promovarea accesului investitorilor de retail la modele de afaceri, sectoare, produse și servicii durabile bazate pe economia socială sau sprijinite de aceasta; (d) evaluarea criteriilor de acces la programele de finanțare publică, inclusiv a celor destinate întreprinderilor tradiționale, pentru a evita crearea de bariere nejustificate pentru entitățile din sectorul economiei sociale; (e) mobilizarea finanțării private prin punerea la dispoziție a unor scheme de garantare publice, în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat, acolo unde este necesar, pentru a încuraja finanțatorii specializați și generaliști să finanțeze entitățile din sectorul economiei sociale; (f) sensibilizarea cu privire la caracteristicile și nevoile specifice ale entităților din sectorul economiei sociale pentru a îmbunătăți capacitatea finanțatorilor privați generaliști de a oferi sprijin financiar adaptat; (g) facilitarea accesului la dezvoltarea întreprinderilor și sprijinirea pregătirii pentru investiții pentru entitățile din sectorul economiei sociale pe parcursul întregului lor ciclu de viață, de exemplu prin scheme de sprijin pentru sensibilizarea incubatoarelor de întreprinderi tradiționale, a acceleratoarelor și a altor organizații de sprijin pentru a extinde sprijinul acestora pentru entitățile din economia socială, inclusiv oportunități de consolidare a capacităților pentru managerii entităților din sectorul economiei sociale; (h) oferirea de sprijin financiar specific și consolidarea capacităților pentru a facilita transferurile de întreprinderi către lucrători prin intermediul cooperativelor și al altor forme relevante ale economiei sociale, oferind totodată lucrătorilor servicii de acompaniere și informații cu privire la costurile și beneficiile sale potențiale; (i) oferirea de scheme care sporesc disponibilitatea finanțării pentru entitățile din sectorul economiei sociale, de exemplu oferind deponenților individuali sau angajaților care participă la planuri de pensii sau de economii finanțate de angajator opțiunea de a selecta un plan prin care o parte a acestora este investită într-o întreprindere socială; (j) utilizarea optimă a finanțării disponibile în cadrul fondurilor politicii de coeziune, inclusiv Fondul social european Plus (FSE+), precum și în cadrul compartimentului pentru statele membre al InvestEU, al Mecanismului de redresare și reziliență și al altor resurse internaționale, naționale și regionale, prin desfășurarea de măsuri și inițiative concepute	autoritățile și instituțiile responsabile de gestionarea fondurilor; 7. Monitorizarea dezvoltării economiei sociale cuprinde, în special: f) accesul entităților economiei sociale la diferite forme de finanțare și principalele dificultăți identificate în accesarea acestora. **Articolul 36⁸. Măsurile de susținere a economiei sociale** 1. Statul contribuie la dezvoltarea economiei sociale prin crearea condițiilor necesare pentru activitatea entităților economiei sociale și poate acorda acestora măsuri de sprijin în condițiile legii. 2. Măsurile de sprijin pot include: a) instrumente de finanțare, garantare și alte instrumente financiare, inclusiv produse de finanțare adaptate caracteristicilor și necesităților entităților economiei sociale; b) servicii de informare, consultanță, instruire, mentorat, coaching, incubare, accelerare și pregătire pentru investiții, destinate dezvoltării capacităților și afacerilor entităților economiei sociale; l) asigurarea accesului la informații privind măsurile de sprijin, programele de finanțare, oportunitățile de dezvoltare a afacerilor, programele de instruire și alte instrumente disponibile entităților economiei sociale, inclusiv prin mecanisme de informare accesibile tinerilor, femeilor, persoanelor cu dizabilități și altor categorii subreprezentate în activitatea antreprenorială; 3. Autoritățile administrației publice locale pot acorda, în limitele competențelor și mijloacelor disponibile, măsuri de sprijin pentru dezvoltarea economiei sociale la nivel local. 4. Guvernul poate stabili domenii, activități sau categorii de beneficiari prioritare pentru acordarea anumitor măsuri de sprijin, în funcție de obiectivele sociale, economice, teritoriale și de mediu urmărite.” 5. Măsurile de sprijin acordate entităților economiei sociale se instituie și se aplică cu respectarea legislației privind ajutorul de stat și ajutorul de minimis **Articolul 36⁵. Verificarea condițiilor pentru acordarea măsurilor de sprijin** 1. În cazul în care acordarea unui drept, avantaj sau măsuri de sprijin public este condiționată de calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție, autoritatea sau instituția care acordă ajutor de stat verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 36³,		

în mod specific pentru entitățile din sectorul economiei sociale; (k) utilizarea serviciilor de consiliere fi-compass privind instrumentele financiare din cadrul gestiunii partajate a Uniunii pentru a dezvolta instrumente de finanțare rambursabilă în cadrul fondurilor politicii de coeziune.	precum și a condițiilor stabilite pentru măsura respectivă. 2. Verificarea se efectuează pentru perioada și în condițiile stabilite de actele normative care reglementează măsura de sprijin respectivă. 3. La efectuarea verificării, autoritățile și instituțiile publice utilizează cu prioritate datele disponibile în registrele și sistemele informaționale de stat și nu solicită entității informațiile deținute de alte autorități sau instituții publice, dacă accesul la acestea poate fi asigurat în condițiile legii.		
Accesul la piețe și achizițiile publice 15. Se recomandă ca statele membre să își încurajeze autoritățile contractante să achiziționeze bunuri și servicii în mod strategic și să urmărească obiective sociale, luând de asemenea în considerare inovarea socială și obiectivele de mediu. În acest scop, acestea sunt încurajate să utilizeze pe deplin instrumentele disponibile în temeiul normelor Uniunii privind achizițiile publice, inclusiv cele pentru organizarea anumitor servicii, cunoscute sub denumirea de servicii către persoane și de servicii de interes general, prin intermediul unui regim specific, inspirat de principiul solidarității. Încurajarea adoptării unor soluții responsabile din punct de vedere social și inovatoare în domeniul achizițiilor publice poate implica diferite tipuri de instrumente de politică, inclusiv: (a) adoptarea unor orientări politice și a unor strategii de achiziții publice, inclusiv a unor posibile obiective oficiale, susținute de conducere și cu un angajament de la nivel politic până la principalii factori de decizie și manageri bugetari; (b) furnizarea de orientări la nivelul (nivelurile) administrativ(e) corespunzător (corespunzătoare) pentru a facilita accesul entităților din sectorul economiei sociale la achizițiile publice; (c) sensibilizarea autorităților contractante și a întreprinderilor cu privire la valoarea adăugată a achizițiilor publice responsabile social și punerea expertizei la dispoziția autorităților contractante și a entităților din sectorul economiei sociale; (d) încurajarea autorităților contractante să facă trimitere în documentele de licitație la obligațiile specifice prevăzute de legislația socială și a muncii și de contractele colective de muncă, precum și la criteriile sociale și de mediu, care se aplică achizițiilor publice (36), să solicite ofertanților să confirme conformitatea și să stabilească măsuri de monitorizare; (e) încurajarea unui dialog structurat, transparent și nediscriminatoriu cu economia socială și cu alte părți interesate în vederea elaborării unei strategii de achiziții publice responsabile social. 16. Se recomandă ca statele membre să își încurajeze autoritățile contractante să utilizeze mai bine dispozițiile	**Pentru pct. 15-16:** **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: e) facilitarea accesului entităților economiei sociale la finanțare, piețe și achiziții publice, inclusiv prin promovarea achizițiilor publice responsabile social; **Articolul 36⁸. Măsurile de susținere a economiei sociale** 2. Măsurile de sprijin pot include: c) măsuri de facilitare a accesului la piețe și la achizițiile publice, în condițiile legislației privind achizițiile publice; 6. Măsuri de sprijin pentru dezvoltarea lanțurilor valorice și a lanțurilor scurte de aprovizionare. **Articolul 36⁹. Cooperarea în domeniul economiei sociale** 2. Cooperarea poate avea ca obiect, în special: e) dezvoltarea lanțurilor valorice și a piețelor locale și regionale; g)măsuri pentru facilitarea parteneriatelor dintre entitățile economiei sociale și întreprinderile din sectorul privat, inclusiv prin programe de mentorat, transfer de cunoștințe, dezvoltarea de proiecte comune și acces la piețe. **Pentru întreprinderile sociale de inserție:** **Articolul 36². Întreprinderea socială și întreprinderea socială de inserție** 4. Întreprinderea socială de inserție este întreprinderea socială care are ca scop principal integrarea socio-profesională, prin încadrarea în muncă, a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației. **Articolul 36³. Condițiile pentru recunoașterea calității de întreprindere socială și de întreprindere socială de inserție** 2. Calitatea de întreprindere socială de inserție o poate avea întreprinderea socială care, suplimentar la condițiile prevăzute la alin.1:	**Compatibil**	

flexibile din cadrul juridic existent al Uniunii pentru a ajuta entitățile din sectorul economiei sociale să aibă acces la piață, de exemplu prin: (a) promovarea dialogului cu piața, în special prin desfășurarea unor consultări preliminare transparente și favorabile incluziunii pe piață cu o gamă specifică de furnizori potențiali; (b) rezervarea contractelor pentru întreprinderile sociale de inserție sau pentru operatorii care au cel puțin 30 % din forța lor de muncă formată din persoane cu handicap sau lucrători defavorizați, în conformitate cu articolul 24 din Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului (37), cu articolele 20 și 77 din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului (38) și cu articolele 38 și 94 din Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului (39); (c) stabilirea unor criterii de selecție proporționale și favorabile incluziunii pentru a permite întreprinderilor sociale mici și inovatoare să liciteze pentru contracte; (d) îndepărtarea de logica prețului celui mai scăzut prin utilizarea criteriilor sociale de atribuire în conformitate cu regula „ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic” și cu clauzele contractuale sociale și stabilirea cerințelor de performanță sau funcționale în diferite etape ale procedurilor de achiziții publice, inclusiv în specificațiile tehnice; (e) împărțirea contractelor în loturi, în conformitate cu articolul 46 din Directiva 2014/24/UE și cu articolul 65 din Directiva 2014/25/UE, având în vedere, de asemenea, facilitarea cooperării dintre întreprinderile tradiționale și entitățile din sectorul economiei sociale și utilizarea unor regimuri simplificate, în special pentru serviciile sociale și alte servicii specifice, pentru a face procesul mai accesibil pentru entitățile din economia socială; (f) impunerea unor etichete specifice în specificațiile tehnice, în criteriile de atribuire sau în condițiile de executare a contractului, atunci când intenționează să achiziționeze lucrări, bunuri sau servicii cu caracteristici sociale sau de mediu specifice, în conformitate cu articolul 43 din Directiva 2014/24/UE și cu articolul 61 din Directiva 2014/25/UE. 17. Pentru a ajuta entitățile din sectorul economiei sociale să își extindă impactul, se recomandă ca statele membre să încurajeze cooperarea dintre entitățile din sectorul economiei sociale și întreprinderile tradiționale, în special prin: (a) sensibilizarea cu privire la valoarea adăugată socială prin promovarea celor mai bune practici care încurajează întreprinderile tradiționale să implice întreprinderile sociale în lanțurile lor valorice și de aprovizionare pe termen lung și consumatorii să cumpere bunuri sau servicii produse de entitățile din sectorul economiei sociale, cunoscute și sub denumirea de mișcarea „achiziții responsabile social”;	a) menține, pe parcursul perioadei stabilite de Guvern, cel puțin 30% din personalul angajat provenit din categoriile vulnerabile ale populației, iar timpul de muncă al acestora reprezintă cel puțin 30% din timpul total de muncă al personalului angajat. b) stipulează expres în actul de constituire integrarea socio-profesională, prin încadrarea în muncă, a persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației drept scop principal al activității sale. **Pentru pct. 17:** **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: l) promovarea cooperării dintre entitățile economiei sociale, întreprinderi și alte organizații, inclusiv prin dezvoltarea parteneriatelor, integrarea entităților economiei sociale în lanțurile valorice și în lanțurile scurte de aprovizionare; **Articolul 36⁸. Măsurile de susținere a economiei sociale** 2. Măsurile de sprijin pot include: b) servicii de informare, consultanță, instruire, mentorat, coaching, incubare, accelerare și pregătire pentru investiții, destinate dezvoltării capacităților și afacerilor entităților economiei sociale; c) măsuri de facilitare a accesului la piețe și la achizițiile publice, în condițiile legislației privind achizițiile publice; f) măsuri de susținere a inovării sociale, transformării digitale, eficienței energetice, protecției mediului și economiei circulare, în condițiile legislației; k) facilitarea utilizării infrastructurii și a serviciilor de suport pentru antreprenoriat și dezvoltarea economiei sociale, în condițiile legislației; **Articolul 36⁹. Cooperarea în domeniul economiei sociale** 2. Cooperarea poate avea ca obiect, în special: c) dezvoltarea de rețele și parteneriate; e) dezvoltarea lanțurilor valorice și a piețelor locale și regionale; g)măsuri pentru facilitarea parteneriatelor dintre entitățile economiei sociale și întreprinderile din sectorul privat, inclusiv prin programe de mentorat, transfer de cunoștințe, dezvoltarea de proiecte comune și acces la piețe.		

(b) intensificarea furnizării de servicii de mentorat, de identificare de parteneri și de facilitare pentru a ajuta entitățile din sectorul economiei sociale să dezvolte parteneriate pe termen lung cu comunitatea de afaceri mai largă; (c) promovarea și sprijinirea angajaților din cadrul întreprinderilor sociale de inserție în colaborarea cu întreprinderile tradiționale pentru a câștiga experiență pe piața deschisă a forței de muncă; (d) sprijinirea entităților din sectorul economiei sociale și antreprenorilor să utilizeze în mod optim noile tehnologii pentru a avea acces la piețele private prin intermediul platformelor online bazate pe economia socială, al spațiilor de colaborare și al bunurilor digitale comune.			
Ajutoarele de stat 18. Ori de câte ori o măsură de sprijin pentru economia socială constituie ajutor de stat și cu respectarea normelor aplicabile, se recomandă ca statele membre să utilizeze în mod optim posibilitățile prevăzute de normele privind ajutoarele de stat pentru a sprijini economia socială, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) nr. 651/2014, în normele privind serviciile de interes economic general și în regula de minimis: (a) utilizând Regulamentul (UE) nr. 651/2014, în special: (i) luând în considerare ajutoarele pentru investiții acordate întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri), de exemplu pentru achiziționarea de active în infrastructura socială, în conformitate cu articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014, și încurajând utilizarea ajutoarelor regionale pentru investiții pentru zonele asistate, în conformitate cu articolul 14 din regulamentul respectiv; (ii) utilizând în mod optim dispozițiile care permit acordarea către IMM-uri de ajutoare pentru finanțare de risc în conformitate cu articolele 21 și 21a din Regulamentul (UE) nr. 651/2014, de exemplu prin înființarea de fonduri de investiții cu participarea investitorilor privați pentru a sprijini în mod specific întreprinderile sociale, inclusiv prin explorarea posibilității de a acorda stimulente fiscale investitorilor privați independenți care sunt persoane fizice care furnizează finanțare de risc, direct sau indirect, întreprinderilor eligibile; (iii) luând în considerare ajutorul la înființare care permite întreprinderilor mici, necotate la bursă și nouînființate să primească o varietate de instrumente de ajutor, cum ar fi credite preferențiale, garanții cu prime preferențiale sau granturi în conformitate cu articolul 22 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014; (iv) investind în oameni prin adoptarea unor scheme de ajutor pentru reintegrarea pe piața forței de muncă a lucrătorilor defavorizați sau extrem de defavorizați, în conformitate cu articolele 32 și 35 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014;	**Articolul 36⁸. Măsurile de susținere a economiei sociale** 1. Statul contribuie la dezvoltarea economiei sociale prin crearea condițiilor necesare pentru activitatea entităților economiei sociale și poate acorda acestora măsuri de sprijin în condițiile legii. 5. Măsurile de sprijin acordate entităților economiei sociale se instituie și se aplică cu respectarea legislației privind ajutorul de stat și ajutorul de minimis **Articolul 36⁵. Verificarea condițiilor pentru acordarea măsurilor de sprijin** 1. În cazul în care acordarea unui drept, avantaj sau măsuri de sprijin public este condiționată de calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție, autoritatea sau instituția care acordă ajutor de stat verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 36³, precum și a condițiilor stabilite pentru măsura respectivă. 2. Verificarea se efectuează pentru perioada și în condițiile stabilite de actele normative care reglementează măsura de sprijin respectivă. 3. La efectuarea verificării, autoritățile și instituțiile publice utilizează cu prioritate datele disponibile în registrele și sistemele informaționale de stat și nu solicită entității informațiile deținute de alte autorități sau instituții publice, dacă accesul la acestea poate fi asigurat în condițiile legii. 4. În cazul în care măsura de sprijin a fost obținută prin prezentarea unor informații false sau prin nerespectarea condițiilor în baza cărora aceasta a fost acordată, întreprinderea se exclude temporar de la accesarea măsurii respective. 5. În cazul prevăzut la alin. (4), măsurile privind suspendarea, excluderea sau recuperarea sprijinului se aplică în condițiile și procedurile	**Compatibil**	

(v) facilitând includerea deplină a lucrătorilor cu handicap în toate tipurile de întreprinderi, cu sprijinul unor subvenții specifice, inclusiv subvenții salariale, pentru întreprinderi, în conformitate cu articolele 33 și 34 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014; (vi) sprijinind construirea sau modernizarea infrastructurii locale, care poate include infrastructura socială locală, prin acordarea de ajutoare pentru acoperirea diferenței dintre costurile de investiție și profitul din exploatare al investiției, în conformitate cu articolul 56 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014; (vii) luând în considerare ajutorul pentru inovarea de proces și organizațională pentru toate tipurile de întreprinderi, inclusiv pentru entitățile din sectorul economiei sociale și pentru întreprinderile nouînființate, în vederea dezvoltării tehnologiei, precum și ajutorul pentru întreprinderile inovatoare mai mari în vederea colaborării cu entități din sectorul economiei sociale, dacă acestea din urmă sunt IMM-uri, în conformitate cu articolul 29 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014; (viii) sprijinind succesul tranziției digitale și al tranziției verzi prin utilizarea posibilităților disponibile în conformitate cu articolele 25-28 și 36 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014; (b) în conformitate cu normele aplicabile privind ajutoarele de stat, analizând serviciile furnizate de entitățile din sectorul economiei sociale care ar putea fi definite și finanțate ca servicii de interes economic general, de exemplu în domeniul integrării profesionale a persoanelor vulnerabile, în locuințe sociale sau în servicii de sănătate și sociale, cum ar fi îngrijirea copiilor, îngrijirea persoanelor în vârstă sau a persoanelor cu handicap; compensațiile pentru serviciile care răspund nevoilor sociale pot fi scutite, în anumite condiții, chiar de obligația de notificare, indiferent de valoarea compensației primite, în temeiul Deciziei 2012/21/UE a Comisiei (40); (c) utilizând posibilitățile disponibile pentru acordarea unor sume transparente ale ajutoarelor de minimis, ținând seama de faptul că entitățile cărora li s-au încredințat servicii de interes economic general au un prag mai ridicat.	stabilite de actul normativ care reglementează măsura de sprijin. 6. Constatarea neîndeplinirii condițiilor pentru acordarea unei măsuri de sprijin nu determină radierea mențiunii privind calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție din registrul de stat. 7. În cazul constatării neîndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 36³, entitatea este notificată în scris și i se acordă un termen rezonabil pentru remedierea neconformității, dacă natura acesteia permite remedierea. 8. Dacă neconformitatea nu este remediată în termenul acordat sau dacă aceasta nu poate fi remediată, autoritatea sau instituția competentă dispune, în condițiile stabilite de Guvern, inițierea procedurii de radiere a mențiunii privind calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție din registrul de stat. 9. Decizia privind constatarea neconformității și radierea mențiunii se motivează și poate fi contestată în condițiile legii. 10. Pierderea calității de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție nu determină, prin ea însăși, recuperarea măsurilor de sprijin acordate anterior, dacă actele normative care reglementează măsura respectivă nu prevăd altfel și dacă sprijinul a fost obținut și utilizat cu respectarea condițiilor aplicabile. **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 7. Monitorizarea dezvoltării economiei sociale cuprinde, în special: e)măsurile de sprijin public acordate, beneficiarii acestora, valoarea și sursele finanțării, precum și rezultatele și impactul acestora; 9. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării elaborează și publică anual raportul privind dezvoltarea economiei sociale, care cuprinde informații privind evoluția economiei sociale, rezultatele măsurilor publice de susținere și principalele probleme și recomandările privind dezvoltarea economiei sociale		
Fiscalitate 19. Fără a aduce atingere normelor privind ajutoarele de stat, se recomandă ca statele membre să aibă în vedere posibilitatea de a adopta măsuri pentru: (a) a asigura faptul că sistemele de impozitare nu împiedică dezvoltarea economiei sociale și	**Articolul 36⁸. Măsurile de susținere a economiei sociale** 2. Măsurile de sprijin pot include: h) facilități fiscale, în condițiile legislației fiscale; 5. Măsurile de sprijin acordate entităților economiei sociale se	**Compatibil**	.

a evalua dacă sistemele fiscale încurajează în mod suficient dezvoltarea acesteia; (b) a elabora stimulente fiscale pentru economia socială, dacă acestea nu sunt deja acordate, în conformitate cu obiectivele lor de politică socială și cu practicile actuale din statele membre și în conformitate cu dreptul Uniunii, care pot include: (i) scutiri de la plata impozitului pe profit pentru profiturile reținute de entitățile din sectorul economiei sociale; (ii) stimulente pentru impozitul pe venit sub formă de deduceri sau credite fiscale acordate donatorilor privați și/sau instituționali sau un sistem de desemnare conform căruia contribuabilii pot indica autorității lor fiscale procentul stabilit din impozitul pe profit care urmează să fie alocat entităților de interes public; (iii) scutiri fiscale pentru prestațiile de șomaj primite sub forma unei sume forfetare pentru a facilita transferurile de activitate către cooperativele de lucrători; (c) a evalua sarcina determinată de respectarea obligațiilor fiscale pentru entitățile din sectorul economiei sociale și, acolo unde este posibil, a o reduce; (d) a facilita respectarea la nivel practic a cerințelor aplicabile donațiilor transfrontaliere de interes public în scopuri fiscale, de exemplu prin emiterea unui formular standardizat al entității beneficiare stabilite în alt stat membru cu privire la cuantumul donației, identificând atât beneficiarul, cât și donatorul; (e) a asigura faptul că entitățile din sectorul economiei sociale nu sunt utilizate în scopuri de evaziune fiscală, de evitare a obligațiilor fiscale, de planificare fiscală agresivă sau de spălare de bani, asigurându-se, în același timp, că procedurile administrative aferente sunt eficace și proporționale.	instituie și se aplică cu respectarea legislației privind ajutorul de stat și ajutorul de minimis		
Măsurarea și gestionarea impactului social 20. În conformitate cu inițiativele Comisiei menționate la punctul 23 litera (a) punctul (v), se recomandă ca statele membre, în cooperare cu entitățile din sectorul economiei sociale și cu organizațiile reprezentative, să sprijine adoptarea practicilor de măsurare a impactului și de gestionare a impactului, în special prin: (a) încorporarea practicilor și a metodologiilor de măsurare și gestionare a impactului social în cadrele și programele naționale de politică legate de economia socială; (b) furnizarea de sprijin adaptat, bazat pe bune practici, pentru a ajuta entitățile din sectorul economiei sociale să adopte metodologii simple și practice de măsurare și de gestionare a impactului care să le îmbunătățească rezultatele, să le demonstreze impactul social și să faciliteze accesul la finanțare bazată pe impact; (c) încurajarea entităților din sectorul economiei sociale să își măsoare impactul prin consolidarea capacităților prin finanțare specifică și eficientă din punctul de vedere al costului, și să utilizeze o parte din fondurile	**Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 3. Autoritățile administrației publice consultă și implică, în condițiile legii, entitățile economiei sociale și organizațiile reprezentative ale acestora la elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice în domeniul economiei sociale. 7. Monitorizarea dezvoltării economiei sociale cuprinde, în special: h) rezultatele și, după caz, impactul social al activității entităților economiei sociale, prin indicatori proporționali cu dimensiunea, natura activității și capacitatea acestora. 9. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării elaborează și publică anual raportul privind dezvoltarea economiei sociale, care cuprinde informații privind evoluția economiei sociale, rezultatele măsurilor publice de susținere și principalele probleme și recomandările privind dezvoltarea economiei sociale	**Compatibil**	

publice pe care le primesc (granturi sau contracte) pentru a măsura impactul lor social.	**Articolul 36⁷. Mecanism instituțional de dialog** (3) Mecanismele de dialog pot contribui la elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice și a măsurilor de sprijin în domeniul economiei sociale.		
Vizibilitate și recunoaștere 21. Se recomandă ca statele membre să sporească nivelul de sensibilizare cu privire la economia socială și la modul în care aceasta contribuie la realizarea obiectivelor sociale și de mediu, în special prin: (a) examinarea posibilității de a institui sau adapta forme juridice, statute juridice, etichete sau sisteme de certificare specifice pentru economia socială, pe baza unor evaluări ale valorii lor adăugate potențiale și luând în considerare o posibilă recunoaștere reciprocă voluntară a etichetelor și a certificărilor utilizate în alte state membre. Aceste evaluări ar trebui să analizeze măsura în care pot îmbunătăți înțelegerea economiei sociale și pot sprijini dezvoltarea acesteia, oferind acces la avantaje specifice, precum flexibilitatea în cadrul procedurilor specifice de achiziții/licitații. Comisia va sprijini această activitate, astfel cum se descrie la punctul 23 litera (a) punctul (vi); (b) susținerea unor campanii de comunicare și a unor evenimente de sensibilizare cu privire la economia socială, inclusiv pentru generațiile mai tinere, în cooperare cu nivelurile de guvernare relevante și cu alte instituții (de exemplu, universități); (c) diseminarea inițiativelor-pilot de succes și a bunelor practici desfășurate de entitățile din sectorul economiei sociale, promovarea acțiunilor de reproducere și de extindere a acestor bune practici prin intermediul rețelelor de economie socială și al comunicării publice. 22. Se recomandă ca statele membre să monitorizeze dezvoltarea și performanța economiei sociale prin stimularea cercetării și colectarea de statistici și date cantitative și calitative într-un mod eficient din punctul de vedere al costului, în special prin: (a) valorificarea la maximum a sprijinului disponibil din partea Comisiei pentru (i) a-și extinde sistemele naționale de contabilitate pentru a colecta date suplimentare și comparabile (conturi satelit) și (ii) a adapta sondajele esențiale privind gospodăriile (cum ar fi ancheta asupra forței de muncă și anchetele care contribuie la EU-SILC) pentru a colecta informații privind participarea la economia socială, inclusiv date defalcate pe sex și vârstă (și, dacă este posibil, alte defalcări), pentru a înțelege impactul economiei sociale asupra creării de locuri de muncă; (b) încurajarea cooperării privind elaborarea de statistici între autoritățile publice, organizațiile de cercetare și economia socială, extinzând în același timp gama de surse de informații, cum ar fi registrele, datele	**Pentru pct. 21:** **Articolul 36⁴. Înregistrarea calității de întreprindere socială și de întreprindere socială de inserție** 1. Entitatea care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la art. 36³ alin. 1 lit. a), c)-e) poate solicita înscrierea în registrul de stat a mențiunii „întreprindere socială”. 2. Întreprinderea socială care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la art. 36³ alin. (2) lit. a) și b) poate solicita înscrierea în registrul de stat a mențiunii „întreprindere socială de inserție”. 3. Înscrierea mențiunii privind calitatea de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție nu constituie, prin ea însăși, temei pentru acordarea unui drept, avantaj sau măsuri de sprijin public. 4. Înscrierea, modificarea și radierea mențiunii se efectuează în cadrul procedurilor de înregistrare de stat, inclusiv prin mijloace electronice, în condițiile legislației privind înregistrarea de stat. 5. Entitatea poate solicita radierea mențiunii de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție, după modificarea corespunzătoare a actului de constituire. **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 2. Politicile și măsurile privind dezvoltarea economiei sociale vizează, în special: m) creșterea vizibilității economiei sociale și îmbunătățirea datelor privind dezvoltarea acesteia; **Articolul 36⁸. Măsurile de susținere a economiei sociale** 2. Măsurile de sprijin pot include: l) asigurarea accesului la informații privind măsurile de sprijin, programele de finanțare, oportunitățile de dezvoltare a afacerilor, programele de instruire și alte instrumente disponibile entităților economiei sociale, inclusiv prin mecanisme de informare accesibile tinerilor, femeilor, persoanelor cu dizabilități și altor categorii subreprezentate în activitatea antreprenorială; **Pentru pct. 22:** **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 6. Agenția Servicii Publice, Serviciul Fiscal de Stat și Biroul Național de	**Compatibil**	

administrative, anchetele și recensământul, pentru a colecta date exacte; (c) sprijinirea cercetării academice și independente pe teme legate de economia socială, inclusiv prin colaborarea dintre mediul universitar, autoritățile publice și economia socială.	Statistică furnizează, în limitele competențelor lor, datele statistice și administrative necesare monitorizării dezvoltării economiei sociale. 7. Monitorizarea dezvoltării economiei sociale cuprinde, în special: a) numărul și structura entităților economiei sociale și a întreprinderilor sociale; b) numărul persoanelor încadrate în muncă, inclusiv al persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației încadrate în întreprinderile sociale de inserție; c) indicatorii economici privind activitatea întreprinderilor sociale; d) datele privind reinvestirea profitului și a excedentului; e)măsurile de sprijin public acordate, beneficiarii acestora, valoarea și sursele finanțării, precum și rezultatele și impactul acestora; f) accesul entităților economiei sociale la diferite forme de finanțare și principalele dificultăți identificate în accesarea acestora. g) contribuția economiei sociale la ocuparea forței de muncă, incluziunea socială și dezvoltarea locală; h) rezultatele și, după caz, impactul social al activității entităților economiei sociale, prin indicatori proporționali cu dimensiunea, natura activității și capacitatea acestora. 8. În condițiile legii, entităților economiei sociale nu li se solicită prezentarea informațiilor disponibile autorităților și instituțiilor publice din registrele de stat, sistemele informaționale și raportările administrative sau statistice existente. 9. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării elaborează și publică anual raportul privind dezvoltarea economiei sociale, care cuprinde informații privind evoluția economiei sociale, rezultatele măsurilor publice de susținere și principalele probleme și recomandările privind dezvoltarea economiei sociale **Articolul 36[7]. Mecanism instituțional de dialog** (2) În cadrul mecanismelor prevăzute la alin. (1) pot participa reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, ai entităților economiei sociale, ai organizațiilor reprezentative ale acestora, ai mediului academic, ai partenerilor de dezvoltare și ai altor organizații relevante.		
SPRIJIN DIN PARTEA UNIUNII 23. Consiliul salută intenția Comisiei de a sprijini punerea în aplicare a prezentei recomandări prin colaborarea cu statele membre în vederea elaborării unor cadre de		**Prevederi UE neaplicabile**	

politică și de reglementare favorabile pentru economia socială. Sunt incluse aici, în special: (a) punerea în aplicare a inițiativelor anunțate în planul de acțiune pentru economia socială, care includ: (i) lansarea și menținerea portalului UE pentru economia socială, punct de intrare clar pentru părțile interesate din economia socială pentru a găsi informații privind finanțarea, politicile, rețelele/platformele și inițiativele Uniunii, inclusiv consolidarea capacităților; (ii) publicarea unei analize privind cadrele de impozitare existente pentru economia socială din statele membre și privind tratamentul fiscal al donațiilor transfrontaliere de interes public, precum și privind principiul nediscriminării; (iii) facilitarea oportunităților de învățare reciprocă pentru funcționarii publici pe teme legate de economia socială prin organizarea de seminare online și ateliere. Aceste evenimente s-ar putea baza pe exerciții de cartografiere și pe colectarea și schimbul de bune practici într-o serie de domenii de politică relevante pentru economia socială, permițând participanților să facă schimb de cunoștințe și să identifice strategii de succes sau inițiative strategice relevante. Aceste evenimente ar putea servi, de asemenea, ca o oportunitate pentru schimburi periodice de bune practici și pentru învățarea reciprocă între coordonatorii în domeniul economiei sociale din statele membre; (iv) colectarea într-un mod bine direcționat de dovezi calitative și cantitative privind funcționarea și structura economiei sociale în statele membre, inclusiv prin sprijinirea cercetării în cadrul programului de lucru Orizont Europa pentru perioada 2023-2024 (41); (v) sprijinirea dezvoltării măsurării și a gestionării impactului social prin cartografierea și revizuirea practicilor existente, inclusiv a modului în care acestea răspund nevoilor și capacităților entităților din sectorul economiei sociale, pentru a îmbunătăți înțelegerea acestora și a facilita adoptarea lor (42). Această activitate se va desfășura în strânsă consultare cu părțile interesate și va urmări să dezvolte metodologii standard simple pentru ca entitățile din sectorul economiei sociale să își evalueze și să își demonstreze impactul social; (vi) lansarea unui studiu privind etichetele și sistemele de certificare naționale ale economiei sociale care cartografiază inițiativele actuale, identifică bunele practici, caracteristicile și criteriile comune și oferă statelor membre o abordare și orientări comune, în vederea recunoașterii reciproce voluntare; (vii) oferirea de sprijin tehnic statelor membre pentru reformele care vizează stimularea economiei sociale, atât la nivel bilateral, cât și la nivel multinațional; (viii) stimularea cooperării transnaționale în domeniul inovării sociale prin intermediul Centrului european de competențe pentru			

inovare socială, al Concursului european pentru inovare socială și al viitoarei rețele de antreprenori și inovatori sociali sprijiniți în cadrul programului privind piața unică; (ix) sprijinirea punerii în aplicare în comun a Parcursului de tranziție pentru ecosistemul industrial „Economia de proximitate și economia socială” (43) prin colectarea angajamentelor părților interesate și prin facilitarea cooperării dintre părțile interesate din cadrul ecosistemului cu privire la tranziția verde și digitală; (x) îmbunătățirea în continuare a accesului la finanțare pentru întreprinderile sociale și alte entități din sectorul economiei sociale, de exemplu prin intermediul produselor financiare din cadrul programului InvestEU; (xi) utilizarea unor practici de achiziții publice responsabile social în cadrul procedurilor de licitație ale Comisiei; (xii) gestionarea activității Academiei de politici în domeniul antreprenoriatului pentru tineri, care promovează antreprenoriatul în rândul tinerilor, inclusiv pentru antreprenorii femei și pentru antreprenorii sociali, prin colaborarea cu factorii de decizie de la nivel național și cu rețelele de antreprenoriat pentru tineri; (xiii) efectuarea unui studiu care să analizeze dacă dovezile disponibile justifică relaxarea normelor în ceea ce privește ajutoarele pentru accesul întreprinderilor sociale la finanțare și în ceea ce privește ajutoarele pentru angajarea de lucrători defavorizați sau extrem de defavorizați, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) nr. 651/2014; (xiv) evaluarea punerii în aplicare a planului. (b) monitorizarea și evaluarea punerii în aplicare a prezentei recomandări; (c) pe baza rapoartelor statelor membre menționate la punctul 27, elaborarea unui raport privind evaluarea acțiunilor întreprinse ca răspuns la prezenta recomandare, în strânsă cooperare, de asemenea, cu grupurile de experți relevante ale Comisiei specializate în economia socială și întreprinderile sociale, raportul urmând să fie prezentat spre dezbatere Comitetului pentru ocuparea forței de muncă și Comitetului pentru protecție socială.			
PUNERE ÎN APLICARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE 24. Ținând seama de circumstanțele naționale, se recomandă ca statele membre fie să adopte sau să își actualizeze strategiile privind economia socială, fie să integreze economia socială în strategiile relevante sau în alte inițiative strategice, în termen de 24 de luni de la adoptarea prezentei recomandări. 25. În conformitate cu obiectivele prezentei recomandări, se recomandă ca statele membre să își revizuiască și să își îmbunătățească, atunci când este cazul, structurile administrative și instituționale la toate nivelurile de guvernanță, de exemplu prin examinarea posibilității de a realiza următoarele:	**Pentru pct. 24:** **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 1. Guvernul asigură integrarea obiectivelor privind dezvoltarea economiei sociale în documentele de politici publice relevante și aprobă măsurile necesare pentru dezvoltarea acesteia, inclusiv în domeniile dezvoltării antreprenoriatului, ocupării forței de muncă, educației și formării profesionale, inovării, dezvoltării regionale, economiei circulare și cooperării internaționale. **Pentru pct. 25:** **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale**	**Compatibil**	

(a) crearea unui „ghișeu unic” pentru a oferi un sprijin simplificat și convenabil entităților din sectorul economiei sociale în domenii precum accesul la finanțare și alte tipuri de sprijin; (b) înființarea unor puncte de contact naționale, locale sau regionale privind economia socială, care să joace rolul de ambasadori ai economiei sociale și să promoveze sectorul, să ofere sprijin inter pares, să faciliteze accesul la finanțarea din partea Uniunii și la cea națională și să colaboreze cu autoritățile naționale și regionale care gestionează fondurile Uniunii; (c) desemnarea coordonatorilor în domeniul economiei sociale în instituțiile publice naționale. Coordonatorii respectivi ar trebui să aibă un mandat și responsabilități clare și resurse suficiente pentru a permite coordonarea și monitorizarea eficace a prezentei recomandări și pentru a asigura coerența procesului de elaborare a politicilor între departamentele administrației publice și cu instituțiile Uniunii. 26. Se recomandă ca statele membre să monitorizeze și să evalueze la nivel național măsurile luate în vederea atingerii obiectivelor stabilite în prezenta recomandare, inclusiv printr-un dialog periodic cu autoritățile regionale și locale și cu entitățile din sectorul economiei sociale sau cu organizațiile reprezentative, pentru a informa, a consilia și a însoți evaluarea, monitorizarea și punerea în aplicare a strategiilor lor privind economia socială sau a altor inițiative strategice relevante legate de economia socială. 27. Se recomandă ca statele membre să raporteze Comisiei cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a prezentei recomandări în termen de cel mult patru ani de la adoptarea acesteia și din nou, la cinci ani după aceea. Pentru a limita sarcina administrativă, raportarea ar trebui să utilizeze în mod optim instrumentele existente și să țină seama de circumstanțele naționale.	4. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării este autoritatea administrației publice centrale responsabilă de elaborarea și coordonarea politicii de stat în domeniul economiei sociale. 5. Pentru coordonarea implementării politicii de stat în domeniul economiei sociale, Guvernul poate desemna, în cadrul autorității administrației publice centrale responsabile, un coordonator în domeniul economiei sociale, ale cărui atribuții se stabilesc prin hotărâre a Guvernului. **Articolul 36⁸. Măsurile de susținere a economiei sociale** 7. Autoritățile administrației publice locale pot desemna, în condițiile legii, un punct de contact pentru economia socială, care poate avea următoarele atribuții: a) informarea și orientarea entităților economiei sociale cu privire la măsurile de sprijin și oportunitățile de finanțare disponibile; b) facilitarea cooperării dintre entitățile economiei sociale, autoritățile administrației publice, întreprinderi și alte organizații; c) sprijinirea identificării și promovării inițiativelor locale de economie socială; d) facilitarea schimbului de bune practici și a cooperării cu alte autorități locale și regionale; e) facilitarea accesului la informații privind programele și instrumentele de finanțare naționale și internaționale. **Pentru pct. 26:** **Articolul 36⁶. Politica de stat în domeniul economiei sociale** 3. Autoritățile administrației publice consultă și implică, în condițiile legii, entitățile economiei sociale și organizațiile reprezentative ale acestora la elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice în domeniul economiei sociale. 7. Monitorizarea dezvoltării economiei sociale cuprinde, în special: a) numărul și structura entităților economiei sociale și a întreprinderilor sociale; b) numărul persoanelor încadrate în muncă, inclusiv al persoanelor din categoriile vulnerabile ale populației încadrate în întreprinderile sociale de inserție; c) indicatorii economici privind activitatea întreprinderilor sociale; d) datele privind reinvestirea profitului și a excedentului; e)măsurile de sprijin public acordate, beneficiarii acestora, valoarea și sursele finanțării, precum și rezultatele și impactul acestora;		

	f) accesul entităților economiei sociale la diferite forme de finanțare și principalele dificultăți identificate în accesarea acestora. g) contribuția economiei sociale la ocuparea forței de muncă, incluziunea socială și dezvoltarea locală; h) rezultatele și, după caz, impactul social al activității entităților economiei sociale, prin indicatori proporționali cu dimensiunea, natura activității și capacitatea acestora. 8. În condițiile legii, entităților economiei sociale nu li se solicită prezentarea informațiilor disponibile autorităților și instituțiilor publice din registrele de stat, sistemele informaționale și raportările administrative sau statistice existente. 9. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării elaborează și publică anual raportul privind dezvoltarea economiei sociale, care cuprinde informații privind evoluția economiei sociale, rezultatele măsurilor publice de susținere și principalele probleme și recomandările privind dezvoltarea economiei sociale **Articolul 36[7]. Mecanism instituțional de dialog** (1) În scopul asigurării dialogului dintre autoritățile administrației publice și entitățile economiei sociale, autoritatea administrației publice centrale responsabilă poate institui, în condițiile legii, grupuri de lucru, consilii consultative sau alte mecanisme de dialog. (2) În cadrul mecanismelor prevăzute la alin. (1) pot participa reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, ai entităților economiei sociale, ai organizațiilor reprezentative ale acestora, ai mediului academic, ai partenerilor de dezvoltare și ai altor organizații relevante. (3) Mecanismele de dialog pot contribui la elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice și a măsurilor de sprijin în domeniul economiei sociale.		
Adoptată la Bruxelles, 27 noiembrie 2023. Pentru Consiliu Președintele Y. DÍAZ PÉREZ	(1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. (2) În termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, Guvernul: a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege; b) va aproba actele normative necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor capitolului VI[1] al Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi.	**Compatibil**	

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării
al Republicii Moldova

Nr. 10/2- 3285 din 22.09.2026

Cancelaria de Stat

CERERE
privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat
a proiectelor de acte ale Guvernului

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria şi denumirea proiectului	Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul hotărârii Guvernului a fost elaborat pentru îndeplinirea criteriilor de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană privind capitolul 19.
4.	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului *(PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale)*	Proiectul de act normativ este elaborat în scopul consolidării cadrului juridic național aplicabil economiei sociale și antreprenoriatului social, în vederea asigurării alinierii la Recomandarea Consiliului din 27 noiembrie 2023 privind dezvoltarea condițiilor-cadru ale economiei sociale (C/2023/1344), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria C, la 29 noiembrie 2023. La fundamentarea intervenției normative au fost avute în vedere, de asemenea, obiectivele și orientările prevăzute în Comunicarea Comisiei COM(2021) 778 final privind Planul de acțiune pentru economia socială, în special cele referitoare la consolidarea inovării sociale, dezvoltarea ecosistemului economiei sociale și valorificarea contribuției acesteia la dezvoltarea socială și economică.
5.	Lista autorităților şi instituțiilor a căror avizare este necesară	**Pentru avizare** 1. Cancelaria de Stat 2. Centrul de Armonizare a Legislației 3. Ministerul Finanțelor 4. Ministerul Muncii și Protecției Sociale 5. Agenția Servicii Publice, 6. Serviciul Fiscal de Stat 7. Biroul Național de Statistică
6.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile
7.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Victoria Danila, sef serviciu, Direcția Politici de Dezvoltare a Antreprenoriatului, Serviciul dezvoltarea economiei verzi incluzive și

Nr. 10/2- 3285 din 22.09.2026

		de bună guvernanță, tel. (022) 232030; e-mail: victoria.danila@mded.gov.md
8.	Anexe	1. Nota de fundamentare – 7 file; 2. Proiectul de lege – 10 file; 3. Tabel de concordanță Comunicarea Comisiei – 35 file. 4. Tabel de concordanță Recomandarea Consiliului -24 file 5. Tabel comparativ - 20 file
9.	Data și ora depunerii cererii	22 septembrie 2026
10.	Semnătura	

Ministru **Claudiu-Iulius-Gavril NĂSUI**

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării
al Republicii Moldova

Nr. 10/2- 3285 din 22.09.2026

Coordonare:

Șef adjunct direcție, Direcția politici de dezvoltare a antreprenoriatului **Anastasia UNGUREANU**	
Secretar de stat **Natalia SELEVESTRU**	
Șef Direcția juridică **Liliana MORARU**	